English

Listen to the dialogue and answer questions 1 – 5.

Alice: Tom, have you ever thought about how houses might look in the future? I've been reading about smart homes, and was amazed by how much technology is being integrated into daily life.
Tom: I know, it's fascinating! Imagine a house that changes the temperature automatically, controls the lights based on your mood, and even orders groceries for you. All that from just talking to your phone or a smart assistant!
Alice: Exactly! It's not just about convenience, though. Smart homes could help reduce energy consumption by optimizing heating and cooling based on when rooms are used. That's a big deal for the environment.
Tom: True. And there are already smart devices that can monitor your health, like smart beds that track your sleep patterns and give advice for better rest. It's like your house is actively looking out for your well-being!
Alice: I love that idea! And with the development of artificial intelligence, smart fridges might even predict your needs. For example, your fridge might know when you're low on food, and create a digital shopping list.
Tom: It's a bit like living in a science fiction movie! But I wonder how much privacy we would have. All these devices need to collect personal data, and I'm not sure how comfortable I am with everything being monitored.
Alice: Privacy will definitely be a concern. But I think with the right regulations, smart homes could be a huge improvement to how we live.

A variantı 1 saylı test tapşırığı
B variantı 1 saylı test tapşırığı
C variantı 1 saylı test tapşırığı
D variantı 1 saylı test tapşırığı

Answer the question according to the dialogue.
What surprised Alice about technology?
A) How little space smart technologies will take up.
B) How affordable smart technologies are.
C) How expensive smart homes might be.
D) How much it is becoming a part of everyday life.
E) How it can improve health and well-being.

İzah: *Bu tapşırıqda dialoqa əsasən verilmiş sualı cavablandırmaq tələb olunur. Sualda texnologiya ilə bağlı nəyin Alisanı təəccübləndirdiyi soruşulur. Dialoqda Alisa ağıllı evlər haqqında oxuyarkən texnologiyanın gündəlik həyatımıza nə qədər inteqrasiya etdiyinə heyrətləndiyini vurğulayır. Ağıllı texnologiyaların qiymətləri, onların yığcamlığı və az yer tutması haqqında dialoqda heç bir qeyd olmadığından "**how affordable smart technologies are, how little space smart technologies will take up və how expensive smart homes might be**" fikirlərinin ifadə olunduğu bəndlər yanlışdır. Dialoqda sağlamlıq haqqında qeydlər olsa da, Alisanı heyrətləndirən məqam sağlamlıq olmadığı üçün "**How it can improve health and well-being**" bəndi də doğru cavab kimi qəbul edilə bilməz. Doğru cavab texnologiyanin nə dərəcədə gündəlik həyatımızın bir hissəsinə çevrilməsini ifadə edən "**How much it is becoming a part of our everyday life**" cümləsinin verildiyi bənddir.*

A variantı 2 saylı test tapşırığı
B variantı 2 saylı test tapşırığı
C variantı 2 saylı test tapşırığı
D variantı 2 saylı test tapşırığı

Choose the correct statement according to the dialogue.
A) Smart beds work only in specific room conditions.
B) Smart beds can monitor your sleeping habits.
C) Smart beds set the ideal temperature in the bedroom.
D) Smart beds might cause health problems if used regularly.
E) Smart beds support better sleep by managing stress.

İzah: *Bu sualda dialoqa əsasən doğru fikrin müəyyən edilməsi tələb olunur. Dialoqda ağıllı çarpayılar haqqında verilmiş qeydə əsasən, artıq yuxu rejiminin qeydiyyatını aparan və daha yaxşı istirahət üçün məsləhətlər verən ağıllı çarpayılar kimi, sağlamlığımıza nəzarət edən ağıllı qurğular mövcuddur. Buna görə də, ağıllı çarpayılar yuxu vərdişlərinə nəzarət edə bilər mənasını verən "**Smart beds can monitor your sleeping habits**" cümləsinin qeyd olunduğu bənd doğru cavabdır. Dialoqda ağıllı çarpayıların insan sağlamlığına ziyanları, hansı şəraitdə işləmələri, stresə təsirləri, optimal temperaturu tənzimləmələri ilə bağlı heç bir qeyd olmadığından "**Smart beds might cause health problems if used regularly**", "**Smart beds work only in specific room conditions**", "**Smart beds support better sleep by managing stress**", və "**Smart beds set the ideal temperature in the bedroom**" fikirlərinin qeyd olunduğu bəndlər yanlış cavablardır.*

A variantı 3 saylı test tapşırığı
B variantı 3 saylı test tapşırığı
C variantı 3 saylı test tapşırığı
D variantı 3 saylı test tapşırığı

It is clear from the dialogue that … .

A) smart fridges might throw rotten fruit and vegetables away
B) smart fridges might help you choose which food is healthy to eat
C) smart fridges might sort out the food according to the expiry date
D) smart fridges might identify when you're short of food
E) smart fridges might meet all your personal needs

İzah: *Verilmiş test tapşırığında dialoqa əsasən cümlənin tamamlanması tələb olunur. Dialoqda ağıllı soyuducuların hətta bizim ehtiyaclarımızı öncədən proqnozlaşdıra biləcəyi deyilir. Nümunə kimi, ağıllı soyuducuların bizim ərzaqlarımızın nə vaxt azaldığını biləcəyi və rəqəmsal bazarlıq siyahısı tuta biləcəyi qeyd edilir. Buna görə də, "ağıllı soyuducular ərzağımızın azaldığını müəyyən edə bilər" mənasını verən "****smart fridges might identify when you're short of food****" cümləsinin qeyd olunduğu bənd doğru cavabdır. Dialoqda ağıllı soyuducuların ərzaqları son istehsal tarixinə əsasən çeşidləməsi, çürük meyvə və tərəvəzləri tullaması, bütün şəxsi ehtiyaclarımızı qarşılaması, sağlamlığa faydalı qidaları seçməsi ilə bağlı qeydlər olmadığından "****smart fridges might sort out the food according to the expiry date, smart fridges might throw rotten fruit and vegetables away, smart fridges might meet all your personal needs*** *və* ***smart fridges might help you choose which food is healthy to eat****" fikirlərinin qeyd olunduğu bəndlər yanlış cavablardır.*

A variantı 4 saylı test tapşırığı
B variantı 4 saylı test tapşırığı
C variantı 4 saylı test tapşırığı
D variantı 4 saylı test tapşırığı

Complete the sentence according to the dialogue.

Tom worries that smart devices could … .

A) break down frequently
B) put personal information at risk
C) decrease human interaction
D) be too costly
E) be too difficult to use

İzah: *Test tapşırığında verilmiş cümləni dialoqa əsasən tamamlamaq tələb olunur. Dialoqda Tom ağıllı qurğuların şəxsi məlumatları topladığını və hər şeyin nəzarətdə saxlanılması ilə bağlı özünü güvəndə hiss etmədiyini vurğulayır. Buna görə də,"Tom ağıllı qurğuların şəxsi məlumatlar üçün risk yarada biləcəyindən narahatdır" mənasını ifadə edən "****could put personal information at risk"*** *fikrinin qeyd olunduğu bənd doğru cavabdır. Bu qurğuların qiyməti, istifadəsinin çətinliyi, tez –tez xarab olması və insan ünsiyyətini azaltması ilə bağlı mətndə qeydlər olmadığına görə müvafiq mənaları ifadə edən "****could be too costly, could be too difficult to use, could break down frequently, could decrease human interaction****" fikirlərinin qeyd olunduğu bəndlər yanlış cavablardır.*

A variantı 5 saylı test tapşırığı
B variantı 5 saylı test tapşırığı
C variantı 5 saylı test tapşırığı
D variantı 5 saylı test tapşırığı

Which of the following questions does the dialogue answer?

A) How will smart homes impact traditional industries?
B) How many people will live in smart homes in the future?
C) How will smart homes reduce energy use?
D) Which smart home technologies are Tom and Alice presently using?
E) Which science fiction movie deals with smart homes?

İzah**:** *Bu test tapşırığında bəndlərdəki suallardan hansının cavabının dialoqda əks olunduğunu müəyyən etmək tələb olunur. Dialoqda bildirilir ki, ağıllı evlər otağın nə vaxt istifadə edildiyinə əsaslanaraq optimal istilik və sərinliyi tənzimləməklə enerji sərfiyyatını azalda bilər. Buna görə də, Ağıllı evlər enerji istifadəsini necə azaldacaq mənasını ifadə edən "****How will smart homes reduce energy use?****" sualının qeyd olunduğu bənd doğru cavabdır. Dialoqda gələcəkdə ağıllı evlərdə nə qədər insanın yaşayacağı, ağıllı evlərin ənənəvi sənayelərə təsiri, ağıllı evlərdən hansı filmdə bəhs edildiyi və Tom və Alisanın hazırda hansı ağıllı ev qurğularından istifadə etdiyi ilə bağlı qeydlər olmadığından müvafiq mənaları ifadə edən "****How many people will live in smart homes in the future?", "How will smart homes impact traditional industries?", "Which science fiction movie deals with smart homes?" və "Which smart home technologies are Tom and Alice presently using***?" *sullarının verildiyi bəndlər yanlış cavablardır.*

Read the passage and answer questions 6 – 10.

People may be unsure about Derren Brown's abilities, but something has always **fascinated** them about this man. Brown describes himself as a psychological illusionist. His shows are full of impressive performances that seem impossible. He uses techniques like magic tricks, hypnotism, etc. In Britain, he is now a media star, impressing audiences with his TV shows and stage performances. He himself admits that he doesn't have any special magical or mind-reading powers. He is not psychic and he cannot read people's minds. Apparently, everything he does can be logically analysed.

In the early days of his career, Brown taught himself standard forms of magic and hypnotism, and began performing in pubs and at parties. As he did more live shows, he realised that, although he loved doing the tricks perfectly, what really interested him was the relationship between the magician and the audience.

He began working on a new kind of show, making more of the psychological aspect. He combined the magic tricks of the hands with the tricks of the mind. Now his shows are full of his special kind of illusion, sometimes simple and sometimes very complex. In one episode of his TV show, for example, he tells people how many fingers they are holding up behind their backs. In another, he plays chess against six professional players at the same time and wins. He has also predicted the week's winning lottery numbers. The tricks are very different, but the result is always the same.

Brown says he can explain everything he does. He himself admits, however, that it's sometimes disappointing. When everything has an explanation, it can lose some of its magic. It seems that everyone, including Brown, wants to be fascinated by things that they cannot fully explain. People ask how he does it, but deep inside they do not want a clear answer.

A variantı 6 saylı test tapşırığı
B variantı 6 saylı test tapşırığı
C variantı 6 saylı test tapşırığı
D variantı 6 saylı test tapşırığı

Decide whether the statements are true or false.

6.1. In one show Derren competes against amateur chess players.

A) True B) False

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş fikrin mətnə əsasən doğru və ya yanlış olduğunun müəyyən edilməsi tələb olunur. Mətndə Derenin bir televiziya şousunda 6 peşəkar oyunçu ilə eyni vaxtda şahmat oynadığı və onlara qalib gəldiyi qeyd edilir. Buna görə də sualda ifadə olunan "Derenin bir verilişdə həvəskar şahmat oyunçuları ilə yarışması" fikri yanlışdır.*

6.2. Derren Brown's shows include both ordinary and complicated tricks.

A) True B) False

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş fikrin mətnə əsasən doğru və ya yanlış olduğunun müəyyən edilməsi tələb olunur. Mətndə Derenin şoularının bəzən sadə, bəzən isə mürəkkəb olmaqla, xüsusi növ illüziyalar ilə zəngin olduğu qeyd edilir. Buna görə də, sualda ifadə olunan "Deren Braunun şoularının həm sadə, həm də mürəkkəb fəndlərdən ibarət olduğu" fikri doğrudur.*

6.3. All of Derren Brown's shows involve the same tricks and different endings.

A) True B) False

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş fikrin mətnə əsasən doğru və ya yanlış olduğunun müəyyən edilməsi tələb olunur. Cari sualda ifadə olunan "Derenin bütün şouları müxtəlif sonluqlu eyni fəndlərdən ibarətdir" cümləsi mətnin 3-cü abzasındakı "Fəndlər çox fərqli, nəticə isə həmişə eynidir" mənasını ifadə edən "**The tricks are very different, but the result is always the same**" cümləsi ilə ziddiyyət təşkil etdiyindən bu cümlə mətnə əsasən yanlışdır.*

6.4. Derren Brown was taught various tricks of magic by an illusionist.

A) True B) False

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş fikrin mətnə əsasən doğru və ya yanlış olduğunun müəyyən edilməsi tələb olunur. Mətnin II abzasında Braunun sehrbazlıq və hipnozu öz-özünə öyrəndiyi qeyd olduğundan, "Derenə müxtəlif sehrbazlıq fəndlərini bir illüzionist öyrədib" mənasını ifadə edən bu cümlə mətnə əsasən yanlışdır.*

A variantı 7 saylı test tapşırığı
B variantı 8 saylı test tapşırığı
C variantı 9 saylı test tapşırığı
D variantı 9 saylı test tapşırığı

Complete the sentence according to the passage.

Derren Brown confesses that … .

A) he has been suffering from mental problems
B) he is good at reading people's thoughts
C) he is gradually losing his fame as a magician
D) he is unable to give a logical explanation for his superpower
E) he doesn't possess exceptional supernatural talent

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş cümlənin mətnə əsasən tamamlanması tələb olunur. Mətnin ilk abzasında bildirilir ki, Deren özü xüsusi sehrbazlıq və ya fikirləri oxumaq qabiliyyətlərinin olmadığını boynuna alır. Buna görə də, tamamlamaq üçün təqdim olunmuş "Deren boynuna alır ki…." cümlə fraqmentinin müvafiq davamı olaraq "o fövqaltəbii istedada malik deyil" mənasını ifadə edən "he doesn't possess exceptional supernatural talent" fikrinin qeyd edildiyi bənd doğru cavab hesab olunur.*

A variantı 8 saylı test tapşırığı
B variantı 9 saylı test tapşırığı
C variantı 7 saylı test tapşırığı
D variantı 8 saylı test tapşırığı

Answer the question according to the passage.

How did Derren develop a new form of show?

A) He began to test his abilities by taking part in chess competitions.
B) He attempted to master real magic tricks and mind-reading powers.
C) He integrated manual magic tricks with mental illusions.
D) He overlooked the connection between the magician and the audience.
E) He learned to distinguish between reality and illusion.

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş suala mətnə əsasən cavab vermək tələb olunur və Derenin yeni şou formasını necə yaratdığı soruşulur. Mətnin III abzasına əsasən Deren psixoloji aspektləri qabardaraq əl və beyin fəndlərini birləşdirməklə yeni növ şou üzərində çalışmağa başlayır. Eyni fikrin parafraz edilmiş variantı olan "**He integrated manual magic tricks with mental illusions**" cümləsinin verildiyi bənd doğru cavabdır. Müvafiq olaraq "O sehrbaz ilə tamaşaçı arasındakı münasibətə əhəmiyyət vermirdi" və "O əsl sehrbazlıq və insanların fikirlərini oxumaq bacarıqlarına yiyələnmək istəyirdi mənalarını ifadə edən "**He overlooked the connection between the magician and the audience**" və "**He attempted to master real magic tricks and mind-reading powers**" cümlələrinin ifadə olunduğu bəndlər mətndəki məlumatla ziddiyyət təşkil etdiyi üçün yanlış cavablardır.*

A variantı 9 saylı test tapşırığı
B variantı 7 saylı test tapşırığı
C variantı 8 saylı test tapşırığı
D variantı 7 saylı test tapşırığı

What does the word *"fascinated"* in the passage mean?

A) deceived B) entertained C) irritated
D) interested E) distracted

İzah: *Bu test tapşırığında mətnin ilk abzasında verilmiş "**fascinated**" sözünün mənasının müəyyən edilməsi tələb olunur. Cari kontekstdə bu söz çox maraqlandırmaq, valeh etmək mənasını ifadə etdiyi üçün müvafiq mənanı ifadə edən yeganə bənd "interested" birləşməsinin qeyd edildiyi bənddir. Fikrini yayındırmaq, aldatmaq, qıcıqlandırmaq və əyləndirmək mənalarını ifadə edən fellərin qeyd edildiyi digər bəndlər yanlış cavablardır.*

A variantı 10 saylı test tapşırığı
B variantı 10 saylı test tapşırığı
C variantı 10 saylı test tapşırığı
D variantı 10 saylı test tapşırığı

Which of the following questions does the passage answer?

1. What is Derren's most amusing show?
2. How long did it take Derren Brown to learn about forms of magic and hypnotism?
3. How does Derren Brown describe his early childhood?
4. What techniques does Derren use in his shows?
5. What did Derren Brown realize over time?

İzah: *Bu test tapşırığında bəndlərdəki suallardan hansının mətndə cavabının olduğu soruşulur. "Derenin ən əyləncəli şousu hansıdır?", "Deren nə qədər müddətə sehr və hipnotizmin sirlərini öyrəndi?", "Deren erkən uşaqlığını necə təsvir edir?" sualların cavabları mətndə yoxdur. "Deren öz şoularında hansı texnikalardan istifadə edir (**What techniques does Derren use in his shows?**)* sualının cavabı *mətndəki "Deren sehrbazlıq və hipnotizm kimi fəndlərdən istifadə edir" cümləsində var. Bundan əlavə, "*Deren zamanla nəyi dərk edir?" sualının cavabı *mətnin II abzasının son cümləsində qeyd edilir. Həmin cümləyə əsasən, Deren daha çox canlı şoular göstərdikcə, fəndləri mükəmməl icra etməyi sevdiyinə baxmayaraq, onu əsasən sehrbaz ilə tamaşaçı arasındakı münasibətin maraqlandırdığını dərk edir.*

Read the passage and answer questions 11 – 15.

I Hypothermia is a medical condition that happens when the body loses heat faster than it can produce it, causing the body temperature to drop too low. Many people think hypothermia only happens in very cold places like the Arctic. In fact, hypothermia happens when a person's body temperature falls below 35°C.

II It is important to know that hypothermia does not need freezing temperatures. It can happen during cold rain, strong wind or after falling into cold water. Also, even temperatures above zero can be dangerous when a person is wet, tired, hungry or not wearing warm clothes. Because of this, hikers, skiers, sailors and other groups of people outside during winter storms are at higher risk.

III ..... . At first, a person starts to shiver to stay warm. Hands may feel numb and movements become slower. Later, as it intensifies, the person may feel confused and have trouble speaking clearly. In serious cases, shivering can stop and the person may feel very tired and want to sleep. This is very dangerous because the body can no longer protect itself.

IV Some people are more at risk than others. Older people, babies, people who drink alcohol and people with health problems can lose heat more easily. For example, alcohol is dangerous because it makes people feel warm even though the body is still losing heat.

V Hypothermia can be treated and the treatment depends on how serious the problem is. Mild hypothermia can be treated by going to a warm place, changing wet clothes and using blankets. Warm drinks can also help. However, in severe cases, a doctor is needed because warming the body too fast can be harmful.

VI The best way to stay safe is prevention. Wearing dry, warm clothes, staying protected from wind and rain, eating enough food and noticing early signs of hypothermia can help prevent it and save lives.

A variantı 11 saylı test tapşırığı
B variantı 11 saylı test tapşırığı
C variantı 11 saylı test tapşırığı
D variantı 11 saylı test tapşırığı

Decide whether the statements are true or false.

11.1. A person can have hypothermia if their body temperature exceeds 35°C.

A) True B) False

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş fikrin mətnə əsasən doğru və ya yanlış olduğunun müəyyən edilməsi tələb olunur. Mətndə hipotermiyanın insanın bədən hərarətinin 35°C-dən aşağı düşməsi zamanı baş verdiyi qeyd edildiyindən, cari test tapşırığındakı "əgər bədənin hərarəti 35°C-ni aşarsa" qeydi mətndəki informasiya ilə ziddiyyət təşkil edir.*

11.2. In hypothermia, the body generates heat as quickly as it loses it.

A) True B) False

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş fikrin mətnə əsasən doğru və ya yanlış olduğunun müəyyən edilməsi tələb olunur. Mətnin ilk cümləsində hipotermiyanın bədənin istiliyi bərpa etdiyindən daha sürətlə itirməsi zamanı baş verdiyi qeyd edilir. Cari test tapşırığında qeyd olunan "hipotermiya zamanı bədənin istiliyi, itirdiyi qədər sürətli də bərpa etməsi" fikri mətndəki informasiya ilə ziddiyyət təşkil edir.*

11.3. As hypothermia weakens, a person may have unclear speech.

A) True B) False

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş fikrin mətnə əsasən doğru və ya yanlış olduğunun müəyyən edilməsi tələb olunur. Mətndən fərqli olaraq, bu test tapşırığında insan nitqinin hipotermiya şiddətləndikcə deyil, zəifladikcə qeyri aydın olduğu qeyd olunur. Buna görə də, cümlə mətnə əsasən yanlışdır.*

11.4. When shivering stops, it can be an alarm that the body is under serious threat.

A) True B) False

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş fikrin mətnə əsasən doğru və ya yanlış olduğunun müəyyən edilməsi tələb olunur. Test tapşırığında ifadə olunmuş "titrəmənin dayanması bədənin ciddi təhlükədə olduğuna işarə ola bilər" fikri mətnin ikinci abzasındakı "kəskin hallarda titrəmə dayana bilər, insan çox yorğun hiss edə bilər və ya yatmaq istəyə bilər. Bu, bədən artıq özünü müdafiə edə bilmədiyinin göstəricisi olduğuna görə çox təhlükəlidir" fikirləri ilə məzmunca eynilik təşkil edir.*

A variantı 12 saylı test tapşırığı
B variantı 14 saylı test tapşırığı
C variantı 13 saylı test tapşırığı
D variantı 12 saylı test tapşırığı

Answer the question according to the passage.

How does alcohol affect people during hypothermia?

A) It raises the body temperature at an unusual rate.
B) It protects the body against fever.
C) It conserves the nutrients the body needs.
D) It creates a sense of warmth that isn't real.
E) It reduces the amount of heat the body loses.

*İzah: Bu test tapşırığında verilmiş suala mətnə əsasən cavab vermək tələb olunur. Sualda hipotermiya zamanı spirtli içkinin bədənə necə təsir etdiyi soruşulur. Mətndə bədənin hələ də hərarətini itirməyə davam etməsinə baxmayaraq, insanlara üşüməmə hissi verdiyindən spirtli içkilərin təhlükəli olduğu deyilir ki, bu da məzmunca "real olmayan istilik hissi yaratdığını" ifadə edən "**It creates a sense of warmth that isn't real**" cümləsinin qeyd olunduğu bəndə uyğun gəlir. Mətndə spirtli içki içən insanların bədən hərarətini asanlıqla itirdiyi qeyd edildiyindən, bəndlərdən birində verilən "spirtli içki bədənin itirdiyi hərarətin miqdarını azaldır" cümləsi də mətnə əsasən doğru qəbul edilə bilməz. Digər bəndlərdə qeyd edilən "bədəni soyuqdan qoruyur" (**It protects the body against cold**) və bədən temperaturunu qeyri adi dərəcədə qaldırır (**It raises the body temperature at an unusual rate**) fikirləri də mətnin yuxarıda qeyd etdiyimiz hissələri ilə ziddiyyət təşkil edir. Bədənə lazım olan qidalı maddələrlə bağlı mətndə heç bir qeyd olmadığından, "**It conserves the nutrients the body needs**" cümləsi də mətnə əsasən yanlışdır.*

A variantı 13 saylı test tapşırığı
B variantı 12 saylı test tapşırığı
C variantı 14 saylı test tapşırığı
D variantı 14 saylı test tapşırığı

Which of the given sentences can start the III paragraph?

A) Confused thinking also can lead to risk-taking behaviour.
B) Hypothermia has two main types and causes.
C) When the body becomes cold, it reacts in different stages.
D) Any condition that decreases heat production, increases heat loss.
E) Exhaustion is the body's first reaction to heat.

İzah: *Bu test tapşırığında bəndlərdə verilmiş cümlələrdən hansının 3-cü abzasın ilk cümləsi ola bilməsinin müəyyən edilməsi tələb olunur. Bildiyimiz kimi, mətnlərin əsas hissəsindəki abzasların ilk cümləsi (**Topic Sentence**) həmin abzasın ümumi məzmununa uyğun olmalıdır. Mətnin 3-cü abzasında verilmiş cümlələrdə, ilk olaraq insanın titrəməyə başlaması, sonra danışmaqda çətinlik çəkməsi və daha kəskin hallarda özünü yorğun hiss edə bilməsi kimi qeydlər, abzasın ümumilikdə hipotermiyanın səbəbləri deyil, müxtəlif mərhələlərindən bəhs etdiyini aydın edir. Buna görə də, "bədən soyuyanda mərhələli reaksiya verir" mənasını ifadə edən "**When the body becomes cold, it reacts in different stages**"* cümləsinin qeyd olunduğu bənd doğru cavabdır.

A variantı 14 saylı test tapşırığı
B variantı 13 saylı test tapşırığı
C variantı 12 saylı test tapşırığı
D variantı 13 saylı test tapşırığı

İzah: *Bu test tapşırığında bəndlərdə verilmiş cümlələrdən hansının 3-cü abzasın ilk cümləsi ola bilməsinin müəyyən edilməsi tələb olunur. Bildiyimiz kimi, mətnlərin əsas hissəsindəki abzasların ilk cümləsi (**Topic Sentence**) həmin abzasın ümumi məzmununa uyğun olmalıdır. Mətnin 3-cü abzasında verilmiş cümlələrdə, ilk olaraq insanın titrəməyə başlaması, sonra danışmaqda çətinlik çəkməsi və daha kəskin hallarda özünü yorğun hiss edə bilməsi kimi qeydlər, abzasın ümumilikdə hipotermiyanın səbəbləri deyil, müxtəlif mərhələlərindən bəhs etdiyini aydın edir. Buna görə də, "bədən soyuyanda mərhələli reaksiya verir" mənasını ifadə edən "**When the body becomes cold, it reacts in different stages**"* cümləsinin qeyd olunduğu bənd doğru cavabdır.

Complete the sentence according to the passage.

Hypothermia … .

A) has no known cure
B) is always life-threatening
C) ranges in severity
D) is unnoticeable at the first stage
E) is hardly preventable

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş cümlənin mətnə əsasən tamamlanması tələb olunur. Mətnin 5-ci abzasında hipotermiyanın müalicə olunan olması, və müalicənin onun yüngül və ya şiddətli olmasından asılı olduğu kimi qeydlər var. Hipotermiya haqqında verilmiş qeydlərdən hipotermiyanın şiddətinə görə fərqləndiyini ifadə edən "**ranges in severity**" qeydinin olduğu bənd doğru cavabdır, Müvafiq olaraq "hipotermiyanın əlacının olmadığı" və "həmişə həyati təhlükəli olduğu" fikirlərini ifadə edən "**has no known cure**" və "**is always life-threatening**" fikirlərinin ifadə olunduğu bəndlər mətnin yuxarıda qeyd etdiyimiz hissəsinə əsasən yanlışdır. Bəndlərdən digər birində verilən və "ilk mərhələdə nəzərəçarpan deyil" mənasını ifadə edən "**is unnoticeable at the first stage**" fikri də mətnin 3-cü abzasında verilmiş "hipotermiyanın ilk mərhələsində insanın titrədiyi, hərəkətlərinin yavaşladığı" və 6-cı abzasında verilmiş "hipotermiyanın erkən əlamətlərinin sezilməsi onun qarşısını ala bilər" (**noticing early signs of hypothermia can help prevent it**) qeydlərinə əsasən yanlışdır.*

A variantı 15 saylı test tapşırığı
B variantı 15 saylı test tapşırığı
C variantı 15 saylı test tapşırığı
D variantı 15 saylı test tapşırığı

Which of the following questions does the passage answer?
1. What should be done to avoid hypothermia?
2. What are the symptoms of serious cases of hypothermia?
3. How long can it take to recover from severe hypothermia?
4. What medical procedures do doctors use to treat hypothermia?
5. What is common belief about hypothermia?

İzah: *Bu test tapşırığında bəndlərdəki suallardan hansının mətndə cavabı olduğu soruşulur. "Hipotermiyaya yol verməmək üçün nə edilməlidir?" sualının cavabı 6-cı abzasda (**The best way to stay safe is prevention. Wearing dry, warm clothes, staying protected from wind and rain, eating enough food and noticing early signs of hypothermia can help prevent it and save lives**), "Kəskin hipotermiyanın simptomları nələrdir?" sualının cavabı 3cü abzasda (**In serious cases, shivering can stop and the person may feel very tired and want to sleep)** "Hipotermiya haqqında geniş yayılmış fikir nədir?" sualının cavabı isə ilk abzasda (**Many people think hypothermia only happens in very cold places like the Arctic**) verilib. Mətndə kəskin hipotermiyadan sağalmağın müddəti və həkimlərin hipotermiyanı müalicə etmək üçün istifadə etdikləri proseduralar barədə qeydlər olmadığından "**How long can it take to recover from severe hypothermia**?" və "**What medical procedures do doctors use to treat hypothermia**?" sualları bu test tapşırığının doğru cavabları olaraq qəbul edilə bilməz.*

A variantı 16 saylı test tapşırığı
B variantı 16 saylı test tapşırığı
C variantı 20 saylı test tapşırığı
D variantı 20 saylı test tapşırığı

Choose the correct option.

You must ... all the new words in the dictionary before translating the article.

A) look up B) look around
C) look forward D) look after E) look like

*İzah: Bu test tapşırığında məzmuna əsasən düzgün bəndi seçmək tələb olunur. Qeyd edək ki, lüğətdə hər hansı bir sözü axtarmaq mənasını verən yeganə bənd "**look up**" frazeoloji feilinin qeyd olunduğu bənddir. Müvafiq olaraq oxşamaq, səbirsizliklə gözləmək, qayğısına qalmaq və soraqlaşıb axtarmaq mənalarını ifadə edən "**look like**, "**look forward**", "**look after**" və "**look around**" frazeoloji feilləri cari məzmuna uyğun deyil.*

A variantı 17 saylı test tapşırığı
B variantı 17 saylı test tapşırığı
C variantı 19 saylı test tapşırığı
D variantı 18 saylı test tapşırığı

Match the halves.

1. All the students have to wear uniform, …
2. Some of the workers had to leave the factory, …
3. The actress has to speak to the producer, …

a. don't they?
b. didn't they?
c. hasn't she?
d. doesn't she?
e. hadn't they?

A) 1 – e, 2 – d, 3 – c B) 1 – c, 2 – a, 3 –d
C) 1 – d, 2 – c, 3 – e D) 1 – a, 2 – e, 3 – c
E) 1 – a, 2 – b, 3 – d

*İzah: Bu test tapşırığında cümlənin hissələrini uyğun birləşdirmək tələb olunur. Hər 3 cümlədə **have to** modal feilinin indiki və keçmiş zaman formaları verilmişdir ki, onların da sualı hər iki zamanda **do** feilinin uyğun forması ilə düzəlir. Ayırıcı suallarda köməkçi və modal feillə yanaşı, əvəzliyin də mübtədaya uyğunluğunun labüdlüyünü nəzərə alaraq "*1 – a, 2 – b, 3 – d" bəndi doğru cavabdır.

A variantı 18 saylı test tapşırığı
B variantı 20 saylı test tapşırığı
C variantı 16 saylı test tapşırığı
D variantı 16 saylı test tapşırığı

Choose the correct option.

The cottage … stands … the road turns to the left is ours.

A) which, where B) where, what
C) what, which D) what, where
E) where, which

*İzah: Bu test tapşırığında düzgün bağlayıcıları seçmək tələb olunur. Verilmiş cümlədə ilk boşluqdan sonra "**cottage**" sözünü təyin edən təyin budaq cümləsinin gəldiyini nəzərə alaraq "**which**", ikinci boşluqdan sonrakı hissə isə məzmunca yolun harada döndüyünü ifadə etdiyindən yer bildirən "**where**" bağlayıcısı istifadə olunmalıdır. Beləliklə "**which, where**" bağlayıcılarının qeyd olunduğu bənd doğru cavabdır.*

A variantı 19 saylı test tapşırığı
B variantı 19 saylı test tapşırığı
C variantı 17 saylı test tapşırığı
D variantı 17 saylı test tapşırığı

Make up a dialogue.

1. – You should take it for a test drive. That way, you can check if everything works well.
2. – I saw a used car online that looks perfect, but I'm not sure if I should buy it.
3. – Not yet. The seller says it's in great condition, but I want to be sure.
4. – Have you checked the mileage and service history? That's really important.
5. – Exactly! If everything looks good, try negotiating the price before you decide.
6. – Good idea. I should also ask if it has ever been in an accident.

A) 4, 2, 5, 6, 1, 3 B) 2, 5, 4, 1, 3, 6
C) 2, 4, 3, 1, 6, 5 D) 4, 6, 5, 2, 3, 1
E) 1, 6, 4, 3, 2, 5

İzah: Bu test tapşırığında verilmiş cümlələrdən dialoq qurmaq tələb olunur. Məzmunda məntiqi ardıcıllığın qorunduğu yeganə bənd "2, 4, 3, 1, 6, 5" cavabının qeyd olunduğu bə nddir.

A variantı 20 saylı test tapşırığı
B variantı 18 saylı test tapşırığı
C variantı 18 saylı test tapşırığı
D variantı 19 saylı test tapşırığı

Choose the correct tense form.

I left home at 10 o'clock, but I … far when I … that I … to lock my door.

A) didn't go, had remembered, had forgotten
B) hadn't gone, remembered, had forgotten
C) hadn't gone, remembered, forgot
D) didn't go, remembered, have forgotten
E) hadn't gone, had remembered, forgot

*İzah: Bu test tapşırığında düzgün zaman formasının seçilməsi tələb olunur. Cümlə Azərbaycan dilinə "Mən evi saat 10-da tərk etdim, amma evdən təzəcə uzaqlaşmışdım ki (çox getməmişdim ki,) qapını bağlamağı unutduğumu xatırladım" kimi tərcümə olunur. Bu cümlə ingilis dilində qəlibləşmiş "Hardly had somebody + verb3, when + Past Simple" cümlə strukturunun variasiyası olduğundan "**hadn't gone, remembered, had forgotten**" feillərinin qeyd olunduğu bənd doğru cavabdır.*

Русский язык

Прослушайте текст и
выполните задания 1 – 5.

– Знаешь ли ты, что в августе 2020 года в калифорнийской долине Смерти была зафиксирована самая высокая температура за все время её существования – 54,4 градуса по Цельсию.
– Да, в том же месяце также произошло таяние рекордного количества льда в океанах вокруг Гренландии и Арктики – огромные айсберги откололись от края ледяного покрова. Следует отметить, что ледяной покров Гренландии в три раза больше Техаса и имеет толщину почти 2 километра. Внутри заперто достаточно воды, чтобы поднять уровень моря на 6 метров.
– Эта проблема глобальна, так как потепление и таяние полярных льдов заставляют многих учёных задаваться вопросом, не слишком ли поздно принимать меры.
– Как известно, ледяной покров состоит из снега, падающего на ледники Гренландии, и в то же время, лёд также теряется в результате таяния. Эти два процесса возникновения и таяния льда поддерживали уровень льда в равновесии. По сути, тающий лёд был заменен свежезамороженным льдом. Но сейчас ледники сокращаются быстрее, чем накапливается новый лёд, и ситуация, возможно, достигла переломного момента.
– Итак, означает ли это, что глобальное потепление и таяние льда теперь происходят автоматически, независимо от количества парниковых газов, которые люди выбрасывают в атмосферу?
– Мы можем контролировать скорость потери массы, так что это определенно не позволяет нам опускать руки. Медленные темпы потери массы ледника предпочтительнее больших ежегодных потерь. Ученые убеждены, что еще не поздно предпринять коллективные действия по спасению нашей планеты под названием «Земля».
– Это позитивное послание, но оно призывает нас сделать всё, что в наших силах, пока не стало действительно слишком поздно.

A variantı 1 saylı test tapşırığı
B variantı 1 saylı test tapşırığı
C variantı 1saylı test tapşırığı
D variantı 1saylı test tapşırığı

В чем причина таяния ледников?
A) В снижении уровня воды на несколько метров.
B) В размерах ледяного покрова Гренландии.
C) В глобальном похолодании.
D) В повышении температуры Земли.
E) В повышении уровня воды.

İzah: *Test tapşırığında buzlaqların ərimə səbəbi soruşulur. Bəndlərdə verilən "*В снижении уровня воды на несколько метров*" (Suyun səviyyəsinin bir neçə metr azalmasındadır), "*В размерах ледяного покрова Гренландии*" (Qrenlandiyanın buz örtüyünün ölçülərindədir), "*В глобальном похолодании*" (Qlobal soyuqlardadır), "*В повышении уровня воды*" (Suyun səviyyəsinin qalxmasındadır) fikirlər verilən sualın cavabı ola bilməz. "*В повышении температуры Земли*" (Yer kürəsinin temperaturun qalxmasındadır) bəndi doğru cavab hesab edilir. Beləliklə, doğru cavab "***В повышении температуры Земли***" ifadəsinin verildiyi bənddir.*

A variantı 2 saylı test tapşırığı
B variantı 2 saylı test tapşırığı
C variantı 2 saylı test tapşırığı
D variantı 2 saylı test tapşırığı

На какой вопрос ***нет*** ответа в тексте?
A) Какая максимальная температура была установлена в долине Смерти?
B) В каком месяце определили рекордное таяние льда вокруг Гренландии и Арктики?
C) Из чего состоит ледяной покров?
D) Как поддерживался уровень льда в Гренландии?
E) Каковы точные размеры отколовшихся айсбергов?

İzah: *Bu test tapşırığında dialoqa əsasən hansı sualın cavabının mətndə qeyd olunmadığı soruşulur. "*Какая максимальная температура была установлена в долине Смерти?" və "В каком месяце определили рекордное таяние льда вокруг Гренландии и Арктики?" *suallarının cavabı dialoqun əvvəlində verilir:* "Знаешь ли ты, что в августе 2020 года в калифорнийской долине Смерти была зафиксирована самая высокая температура за все время её существования – 54,4 градуса по Цельсию"; "Из чего состоит ледяной покров?" *sualın cavabı* – Как известно, ледяной покров состоит из снега, падающего на ледники Гренландии *cümləsində verilib*; "Как поддерживался уровень льда в Гренландии?" *sualın cavabı* – "Эти два процесса возникновения и таяния льда поддерживали уровень льда в равновесии" – cümləsində əks olunur. *Dialoqda "*Каковы точные размеры отколовшихся айсбергов?*" – qopmuş aysberqlərin dəqiq ölçüləri verilmir. Beləliklə, doğru cavab "***Каковы точные размеры отколовшихся айсбергов?***" sualın verildiyi bənddir.*

A variantı 3 saylı test tapşırığı
B variantı 3 saylı test tapşırığı
C variantı 3 saylı test tapşırığı
D variantı 3 saylı test tapşırığı

Выберите верное утверждение по тексту.
A) Толщина ледяного покрова Гренландии превышает 2 км.
B) Таяние льдов в Гренландии приведет к повышению температуры воды.
C) Учёные потеряли надежду на спасение планеты.
D) В XX веке установили рекордное таяние льда.
E) Таяние льдов может привести к повышению уровня воды.
İzah: *Yuxarıda verilmiş bu test tapşırığı dialoqa əsasən doğru fikrin müəyyən edilməsini tələb edir. Bəndlərdə göstərilən fikirlər* A) Толщина ледяного покрова Гренландии превышает 2 км (*Qrendlandiyanın buz örtüyünün qalınlığı iki kilometrdən çoxdur*); B) Таяние льдов в Гренландии приведет к повышению температуры воды (*Qrenlandiyada buzların əriməsi suyun temperaturunun qalxmasına gətirib çıxara bilər*); C) Учёные потеряли надежду на спасение планеты (*Alimlər planetin xilasına ümidlərini itiriblər*); D) В XX веке установили рекордное таяние льда *(XX əsrdə buzun rekord əriməsi müəyyən edilib*) *yanlışdır. Dialoqda buzların əriməsi suyun səviyyəsinin qalxmasına gətirə bilər (*Внутри заперто достаточно воды, чтобы поднять уровень воды на 6 метров*) fikri qeyd olunub. Beləliklə, doğru cavab "***Таяние льдов может привести к повышению уровня воды***" fikrinin verildiyi bənddir.*

A variantı 4 saylı test tapşırığı
B variantı 4 saylı test tapşırığı
C variantı 4 saylı test tapşırığı
D variantı 4 saylı test tapşırığı

Каким образом уменьшаются ледяные покровы Гренландии?
A) Тающий лёд заменяется свежезамороженным снегом.
B) Айсберги примыкают к ледяному покрову.
C) Уменьшается выброс углекислых газов.
D) Нарушается равновесие в процессе возникновения и таяния льда.
E) Поддерживается уровень льда.

İzah: *Test tapşırığında Qrenlandiyanın buz örtüklərinin necə azaldığı soruşulur. Bəndlərdə verilən "*Тающий лёд заменяется свежезамороженным снегом*" (Ərimiş buz yeni donmuş qarla əvəz olunur), "*Айсберги примыкают к ледяному покрову*" (Aysberqlər buzlara birləşir),* Уменьшается выброс углекислых газов*" (Karbon qazlarının tullantıları azalır), "*Поддерживается уровень льда*" (Buzun səviyyəsi saxlanılır) fikirlər Qrenlandiyanın buz örtüklərinin azalma səbəbləri deyil. Sualın cavabı dialoqun "*Но сейчас ледники сокращаются быстрее, чем накапливается новый лёд, и ситуация, возможно, достигла переломного момента" (*Amma indi buzlaqlar yeni buzun əmələ gəlməsindən daha tez əriyir) hissəsində verilib. Beləliklə, doğru cavab* **"Нарушается равновесие в процессе возникновения и таяния льда"** *fikrinin verildiyi bənddir.*

A variantı 5 saylı test tapşırığı
B variantı 5 saylı test tapşırığı
C variantı 5 saylı test tapşırığı
D variantı 5 saylı test tapşırığı

Дополните предложение.
Решение проблемы таяния ледников заключается в ... .
A) количестве воды под ледниками
B) увеличении тепла на планете
C) уменьшении объемов суши
D) уравнивании водного баланса в леднике
E) контролировании скорости потерь массы льда
İzah: *Bu test tapşırığında cümlənin mətnə əsasən tamamlanması tələb olunur.* Verilmiş bəndlərdə fikirlər "количестве воды под ледниками" (buzlaqların altında suyun miqdarı), "увеличении тепла на планете" (yer kürəsində istiliyin qalxması), "уменьшении объемов суши" (qurunun həcminin azalması) və "уравнивании водного баланса в леднике" (su balansının buzlaqlarda tənzimlənməsi) buzlaqların ərimə probleminin həlli üçün məntiqli deyil. *"Решение проблемы таяния ледников заключается в ... " cümləsini mətnə əsasən "*контролировании скорости потерь массы льда" (buzun kütləsinin ərimə sürətini nəzarətdə saxlamaq) cümləsi ilə tamamlamaq məntiqlidir. Dialoqun "Мы можем контролировать скорость потери массы, так что это определенно не позволяет нам опускать руки" – cümləsindən bu aydın olur. *Bu səbəbdən "***контролировании скорости потерь массы льда***" olan bənd* ***doğru cavabdır.***

Прочитайте текст и выполните задания 6 – 10.

Чёрный ящик в авиации – это бортовое устройство, предназначенное для записи параметров полёта и переговоров в кабине пилотов. Чёрный ящик помогает специалистам при расследовании авиакатастроф, проясняя их скрытые детали. Создателем его считается Дэвид Уоррен. Он работал главным научным сотрудником научно-исследовательской лаборатории аэронавтики Австралии. В 1953 году произошла катастрофа с первым в мире британским реактивным пассажирским лайнером. Дэвид Уоррен принимал участие в расследовании трагедии в качестве химика, специализирующегося на ракетном и авиационном топливе. Во время выяснения обстоятельств катастрофы учёный увидел карманный диктофон. И тогда ему пришла в голову мысль, что запись переговоров экипажа в аварийной ситуации могла бы значительно помочь в подобных расследованиях.

Чёрный ящик может состоять как из двух отдельных устройств, так и из одного, вмещающего в себя регистратор полётных данных и диктофон. Регистратор сохраняет информацию о направлении, высоте, топливе, скорости, турбулентности, температуре кабины и о других важных параметрах. Он расположен в хвосте самолёта. Диктофон записывает переговоры пилотов и членов экипажа, звук двигателя, срабатывание аварийной сигнализации. В нём сохраняются записи последних 2 часов разговоров в кабине. Чёрный ящик имеет **прочный** корпус из нержавеющей стали или титана, обладает водонепроницаемостью и покрыт термостойкой изоляцией, чтобы выдержать удары и высокие температуры. На самом деле чёрные ящики окрашены в оранжевый, красный или желтый цвета. Это позволяет быстрее их найти на месте крушения. Кроме того, чёрный ящик имеет корпус шарообразной или цилиндрической формы. Даже при температуре около 1100°C целостность конструкции устройства может сохраняться в течение одного часа. Температура 260°C не нанесёт вреда устройству на протяжении 10 часов. Перед установкой на самолет чёрные ящики проходят множество испытаний на безопасность.

A variantı 6 saylı test tapşırığı
B variantı 6 saylı test tapşırığı
C variantı 6 saylı test tapşırığı
D variantı 6 saylı test tapşırığı

6. Выберите правильный вариант ответа (один из предложенных), согласно тексту.

6.1. Идея создания чёрного ящика появилась у Дэвида Уоррена после того, как он увидел карманный диктофон.

A) Верно B) Неверно

İzah: *Mətnə əsasən qara qutunu yaratmaq fikri Devid Uorenin cib diktofonunu gördükdən sonra ağlına gəldi.* ***Bu fikir doğrudur.***

6.2. Черный ящик имеет прямоугольную форму.

A) Верно B) Неверно

İzah: *Qara qutu dəyirmi və ya silindr formasındadır. Mətnə əsasən* ***bu fikir yanlışdır.***

6.3. Черный ящик может состоять из двух отдельных устройств.

A) Верно B) Неверно

İzah: *Qara qutu iki ayrı qurğudan ibarət ola bilər.* ***Bu fikir doğrudur.***

6.4. Турбулентность не фиксируется чёрным ящиком.

A) Верно B) Неверно

İzah: *Mətnə əsasən turbulentlik qara qutu tərəfindən qeydə alınmır.* ***Bu fikir yanlışdır.***

A variantı 7 saylı test tapşırığı
B variantı 8 saylı test tapşırığı
C variantı 7 saylı test tapşırığı
D variantı 9 saylı test tapşırığı

Выделенное в тексте слово *прочный* означает:

A) слабый B) прозрачный C) крепкий
D) важный E) хрупкий

İzah: *Seçilmiş "прочный" sözünün mətnə əsasən mənasını təyin etmək lazımdır. Mətndə həmin söz "****möhkəm, bərk****" mənasında işlənilir və verilmiş bəndlərə əsasən "*крепкий*" bəndi doğru cavab hesab edilir. Digər bəndlərdəkilər:* хрупкий *– zərif,* слабый *– zəif,* прозрачный *– şəffaf,* важный *– vacib mənalarını verir. Beləliklə, "****крепкий****" fikrinin qeyd olunduğu bənd* ***doğru cavab*** *hesab olunur.*

A variantı 8 saylı test tapşırığı
B variantı 7 saylı test tapşırığı
C variantı 9 saylı test tapşırığı
D variantı 8 saylı test tapşırığı

Какими свойствами обладает чёрный ящик?
1. эластичностью
2. устойчивостью к повреждениям
3. термостойкостью
4. водопроницаемостью
5. неинформативностью

A) 2, 3 B) 4, 5 C) 1, 4 D) 3, 4 E) 1, 5

İzah: *Bu qapalı tipli test tapşırığında qara qutuya xas olan xüsusiyyətlər soruşulur. Burada 5 fikir verilmişdir. Mətnə əsasən, qara qutu zədəyə və istiliyə davamlıdır. Digər bəndlərdə verilən fikirlər qara qutuya xas olan xüsusiyyətlər deyil. Doğru cavab* ***2 və 3-cü bəndlərdir.***

A variantı 9 saylı test tapşırığı
B variantı 9 saylı test tapşırığı
C variantı 8 saylı test tapşırığı
D variantı 7 saylı test tapşırığı

Укажите верное утверждение.

A) Авиакатастрофа британского реактивного лайнера произошла в XIX веке.
B) Дэвид Уоррен был пилотом британского пассажирского лайнера.
C) Высоту и скорость полёта сохраняет диктофон.
D) При температуре 260°C чёрный ящик не повреждается в течение 10 часов.
E) Регистратор ведёт записи переговоров, а также звуков сигнализации.

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş fikirlərdən hansının doğru olduğu soruşulur. Digər bəndlərdə verilən fikirlər:*
- Авиакатастрофа британского реактивного лайнера произошла в XIX веке" (*Britaniya reaktiv layner qəzası XIX əsrdə baş verib*) – yanlış fikirdir, mətnə əsasən həmin qəza XX əsrdə baş verib (В 1953 году произошла катастрофа с первым в мире британским реактивным пассажирским лайнером);
- *"*Дэвид Уоррен был пилотом британского пассажирского лайнера*"* (*Devid Uorren Britaniya sərnişin təyyarəsinin pilotudur*) – yanlış fikirdir, mətndə Devid Uorrenin Avstraliyanın elmi-tədqiqat aeronavtika laboratoriyasının baş elmi işçisi olduğu qeyd olunur *("*Создателем «чёрного ящика» считается Дэвид Уоррен. Он работал главным научным сотрудником научно-исследовательской лаборатории аэронавтики Австралии*"*.
- *"*Высоту и скорость полёта сохраняет диктофон*"* (*Diktofon uçuşun yüksəkliyi və surətini yadda saxlayır*) – yanlış fikirdir, mətndə diktofon səsləri qeyd etdiyi vurğulanır (Диктофон записывает переговоры пилотов и членов экипажа, звук двигателя, срабатывание аварийной сигнализации.).
- "Регистратор ведёт записи переговоров, а также звуков сигнализации" (*Registrator danışıqları, həmçinin siqnalizasiya səslərini qeyd edir*) – yanlış fikirdir, *mətnə əsasən registrator uçuşun istiqaməti, yüksəkliyi, sürəti, turbulentliyi, təyyarənin yanacağı və digər vacib məlumatları yadda saxlayır* (Регистратор сохраняет информацию о направлении, высоте, топливе, скорости, турбулентности, температуре кабины и о других важных параметрах).

"*Mətnə əsasən, qara qutu 260 dərəcə istilikdə 10 saat ərzində heç bir zədəyə məruz qalmır. Beləliklə,* **"При температуре 260°C чёрный ящик не повреждается в течение 10 часов"** (Температура 260°C не нанесёт вреда устройству на протяжении 10 часов) *bəndində qeyd olunan fikir doğru cavabdır.*

A variantı 10 saylı test tapşırığı
B variantı 10 saylı test tapşırığı
C variantı 10 saylı test tapşırığı
D variantı 10 saylı test tapşırığı

На какие из перечисленных вопросов есть ответы в тексте?
1. Почему чёрные ящики окрашены в яркие цвета?
2. Сколько часов записи разговоров сохраняются в чёрном ящике?
3. Из-за чего произошла катастрофа с первым в мире британским реактивным пассажирским лайнером?
4. Какую информацию сохраняет регистратор полётных данных?
5. В каких ещё видах транспорта используются чёрные ящики?

İzah: *Bu açıq tipli test tapşırığında verilmiş suallardan hansılarına mətndə cavab olduğu soruşulur. Mətnə əsasən, qara qutunun rəngləri sarı, narıncı və qırmızıdır, danışıqlar 2 saatı yadda qalır və registratorun hansı uçuş məlumatlarını qeyd etdiyini müəyyən etmək mümkündür. Britaniya reaktiv sərnişin laynerinin hansı səbəbdən qəzaya uğradığı və qara qutunun daha hansı nəqliyyat növlərində istifadə edildiyi haqda mətndə məlumat verilmir. Beləliklə,* ***1, 2 və 4-cü bəndlərdə*** *qeyd olunan fikirlər doğru cavablardır.*

Прочитайте текст и выполните задания 11 – 15.

Петергоф – это пригород Санкт-Петербурга, на территории которого расположен архитектурно-парковый комплекс, ныне государственный музей-заповедник, насчитывающий более трёх веков с момента основания.

Задуманный великим императором Петром Первым в начале XVIII века Петергоф является объектом всемирного наследия ЮНЕСКО и ежегодно принимает около пяти миллионов туристов со всего мира.

Величественный и изысканный Петергоф, расположившийся на берегу Финского залива, известен своими восхитительными фонтанами, живописными парками и садами. А царские дворцы удивляют своей изящностью и необычными инженерными замыслами.

В настоящее время музей-заповедник Петергоф включает шесть пейзажных парков, около двухсот фонтанных сооружений, искусственные пруды, многие из которых доступны для купания и отдыха. В парках расположены дворцы и павильоны.

В Петергофе есть Нижний парк и Верхний сад. Главной постройкой Верхнего сада и всего комплекса является Большой дворец, перед которым бьёт главный фонтан Петергофа – «Самсон, разрывающий пасть льва». В нижнем парке построены дворцы Марли и Монплезир, а на самом берегу залива располагается интересный павильон Эрмитаж. На территории сада и парка находятся основные фонтанные сооружения, скульптуры, аллеи и другие достопримечательности.

Главным каналом водоснабжения служит Ропшинский водопровод. По этому искусственному каналу в фонтаны Петергофа поступает чистая вода из родников, расположенных в 25 км от комплекса. Уникальной особенностью этого сооружения является отсутствие насосов и любой другой электротехнической силы. Фонтаны приводит в движение сама природа, благодаря рельефу и грамотно устроенным водохранилищам.

К Нижнему парку примыкает парк Александрия со своими дворцами и небольшой готической церковью. Верхний сад граничит с полузаброшенным Английским парком, содержащим руины дворца, разрушенного во время войны.

Красивый Ольгинский пруд с островами и павильонами расположен в небольшом Колонистском парке.

Парк Ораниебаум является гордостью реставраторов Петергофа, хотя и находится **вдали** от основного комплекса.

Интересные экскурсионные объекты, относящиеся к Петергофу, находятся также в Ропше и Стрельне. Всего музей-заповедник включает 414 гектаров садово-парковых зон. С 1990 года было принято решение о том, чтобы парки и дворцы города включить в состав архитектурно-художественного музея «Петергоф». С 1997 года Петергоф стал входить в состав особо ценных объектов культурного наследия России.

A variantı 11 saylı test tapşırığı
B variantı 11 saylı test tapşırığı
C variantı 11 saylı test tapşırığı
D variantı 11 saylı test tapşırığı

Выберите правильный вариант ответа (один из предложенных), согласно тексту.

11.1. Петергоф расположен на берегу Финского залива.

A) Верно B) Неверно

İzah: *Peterqof Fin körfəzinin sahilində yerləşir. Mətnə əsasən* ***bu fikir doğrudur.***

11.2. С 1990 года парки и дворцы города стали входить в состав архитектурно-художественного музея «Петергоф».

A) Верно B) Неверно

İzah: *1990-cu ildən etibarən şəhərin bütün park və sarayları "Peterqof" bədii-memarlıq muzeyin tərkibinə daxildir. Mətnə əsasən* ***bu fikir doğrudur.***

11.3. Главный фонтан Петергофа находится в Колонистском парке.

A) Верно B) Неверно

İzah: *Peterqofun baş fəvvarəsi Kolonist parkında yerləşir. Mətnə əsasən* ***bu fikir yanlışdır.***

11.4. Парк Ораниебаум находится в самом центре Петергофа.

A) Верно B) Неверно

İzah: *Oraniyebaum parkı Peterqofun mərkəzində yerləşir. Mətnə əsasən* ***bu fikir yanlışdır.***

A variantı 12 saylı test tapşırığı
B variantı 14 saylı test tapşırığı
C variantı 14 saylı test tapşırığı
D variantı 12 saylı test tapşırığı

Выделенное в тексте слово *«вдали»* можно заменить словом:

A) около B) рядом C) вблизи
D) вокруг E) далеко

İzah: *Seçilmiş "вдали" sözünün mətnə əsasən mənasını təyin etmək lazımdır. Mətndə həmin söz "uzaqda" mənasında işlənilir və verilmiş bəndlərə əsasən "*далеко*" (uzaqda) bəndi doğru cavab hesab edilir. Digər bəndlərdəkilər:* вблизи – *yaxında,* рядом – *yanaşı,* вокруг – *ətrafında,* около – *yanında mənalarını verir. Beləliklə, "***далеко***" fikrinin qeyd olunduğu bənd* ***doğru cavab*** *hesab olunur.*

A variantı 13 saylı test tapşırığı
B variantı 13 saylı test tapşırığı
C variantı 12 saylı test tapşırığı
D variantı 14 saylı test tapşırığı

Дополните предложение словами из текста.
Главной постройкой Верхнего сада является … .
A) Большой дворец
B) павильон Эрмитаж
C) дворцы Марли и Монплезир
D) Ропшинский водопровод
E) готическая церковь
İzah: *Bu test tapşırığında cümlənin mətnə əsasən tamamlanması tələb olunur. Mətndə verilmiş "*Главной постройкой Верхнего сада и всего комплекса является Большой дворец*" cümləsindən bəlli olur ki, Yuxarı bağın əsas tikilisi Böyük saraydır. Beləliklə, "*Большой дворец*" fikrinin verildiyi bənd **doğru cavab** sayılır.*

A variantı 14 saylı test tapşırığı
B variantı 12 saylı test tapşırığı
C variantı 13 saylı test tapşırığı
D variantı 13 saylı test tapşırığı

На какой вопрос можно найти ответ в тексте?
A) Какова официальная дата открытия Петергофа как музея?
B) Во время какой войны был разрушен дворец в Английском парке?
C) Откуда поступает чистая вода в фонтаны Петергофа?
D) Кто является инженером водохранилищ Петергофа?
E) Сколько фонтанов находится в Нижнем парке?
İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş suallardan hansının cavabı mətndə əks olunduğu soruşulur. Mətnə əsasən, "*Какова официальная дата открытия Петергофа как музея?*" (Peterqofun muzey kimi açılışın rəsmi tarixi hansıdır?), "*Во время какой войны был разрушен дворец в Английском парке?*" (Hansı müharibə zamanı İngilis parkındakı saray dağıdılıb?); "*Кто является инженером водохранилищ Петергофа?" (*Peterqof su anbarlarının mühəndisi kimdir?*) və "Сколько фонтанов находится в Нижнем парке?" (*Aşağı parkda neçə fəvvarə yerləşir?*) sualların cavabı mətndə verilməmişdir. "Откуда поступает чистая вода в фонтаны Петергофа?" (*Peterqofun fəvvarələrin suyu hardan gəlir?*) sualına mətnin "По этому искусственному каналу в фонтаны Петергофа поступает чистая вода из родников, расположенных в 25 км от комплекса" hissəsində cavab tapmaq olar. *Beləliklə, "*Откуда поступает чистая вода в фонтаны Петергофа?*" sualın verildiyi bənd **doğru cavab** sayılır.*

A variantı 15 saylı test tapşırığı
B variantı 15 saylı test tapşırığı
C variantı 15 saylı test tapşırığı
D variantı 15 saylı test tapşırığı

Какие утверждения соответствуют содержанию текста?
1. Фонтаны Петергофа работают без насоса благодаря рельефу.
2. Около пяти миллионов туристов ежемесячно посещают Петергоф.
3. Музей-заповедник включает 414 садово-парковых зон.
4. Верхний сад граничит с Английским парком.
5. Некоторые искусственные пруды предназначены для купания людей.
İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş fikirlərdən hansılarının cavabının mətndə əks olunduğu soruşulur*. "Около пяти миллионов туристов ежемесячно посещают Петергоф" (*Beş milliona yaxın turist hər ay Peterqofu ziyarət edirlə*r) və "Музей-заповедник включает 414 садово-парковых зон" (*Qoruğ-muzey* 414 *bağ-park zonasından ibarətdir*) olan bəndlər yanlışdır. *Mətnə əsasən, Peterqofu ay deyil, il ərzində beş milliona yaxın turist ziyarət edir və Muzey-qoruğun 414 bağ-park zonası yox, 414 ha ərazisi var. Amma* "Фонтаны Петергофа работают без насоса благодаря рельефу" (*Perterqofun fəvvarələri relyefin sayəsində nasoslarsız işləyirlər), "*Верхний сад граничит с Английским парком" (*Yuxarı bağ İngilis parkı ilə həmsərhəddir) və "*Некоторые искусственные пруды предназначены для купания людей" (*Bir çox süni göllər insanların çimməyi üçün nəzərdə tutulub) verilən fikirləri mətndə verilmişdir. Beləliklə, "*Фонтаны в парках музея-заповедника работают без насоса благодаря рельефу*;* Верхний сад граничит с Английским парком *və* Некоторые искусственные пруды предназначены для купания людей*" fikirləri olan bəndlər **doğru cavab** hesab edilir.*

A variantı 16 saylı test tapşırığı
B variantı 16 saylı test tapşırığı
C variantı 19 saylı test tapşırığı
D variantı 20 saylı test tapşırığı

Укажите ряд, в котором все словосочетания даны в переносном значении?
A) Ясный ум, сладкий пирог, подробный отчёт
B) Туманное объяснение, глубокая тайна, чистая совесть
C) Шёлковые волосы, железная воля, каменный дом
D) Золотое сердце, тёплый приём, деревянная посуда
E) Громкий процесс, тяжёлый груз, холодный ветер

İzah: *Bu test tapşırığı leksik bilikləri yoxlayır, burada söz birləşmələrin hamısının məcazi mənada işləndiyini göstərmək tələb olunur. "*Ясный ум, сладкий пирог, подробный отчёт, каменный дом, деревянная посуда, тяжёлый груз, холодный ветер" *– bu söz birləşmələr həqiqi mənada işlədilib, buna görə də həmin cərgələr tapşırığın düzgün cavabına uyğun gəlmir. "*Туманное объяснение, глубокая тайна, чистая совесть" *– burada hər üç söz birləşməsi məcazi mənada işlənilib. Beləliklə, doğru cavab "***Туманное объяснение, глубокая тайна, чистая совесть***" söz birləşmələrinin qeyd olunduğu bənddir.*

A variantı 17 saylı test tapşırığı
B variantı 17 saylı test tapşırığı
C variantı 17 saylı test tapşırığı
D variantı 18 saylı test tapşırığı

Укажите правильные окончания слов в предложении
«Прежде чем взяться за кисть, художник обычно делает предварительн… наброски, а затем рисует на полотне облик действующих лиц, формы предмет…, намечает композиц… будущей картины».
A) -ые, -ев, -ия B) -ые, -ов, -ию C) -ых, -ов, -ею
D) -их, -ов, -ея E) -их, -ев, -ию

İzah: *Bu test tapşırığı qrammatik bilikləri yoxlayır. Verilmiş cümlənin sözlərində buraxılmış hal şəkilçilərini düzgün yerinə qoymaq tələb olunur. «*Прежде чем взяться за кисть, художник обычно делает предварительн… наброски, а затем рисует на полотне облик действующих лиц, формы предмет…, намечает композиц… будущей картины*» - burada "*предварительн… наброски*" təsirlik halda işlənmişdir, qaydaya uyğun olaraq həmin halın cəm şəkilçisini (-ые) qəbul edir – "*предварительные наброски*"; "*формы предмет…*" – yiyəlik halda işləndiyi üçün həmin halın cəm şəkilçisini (*-ов*) qəbul edir - "*формы предметов*"; "*намечает композиц*...*" - təsirlik halda işlənmişdir, qaydaya uyğun olaraq həmin halın şəkilçisini (*-ию*) qəbul edir – "*намечает композицию*". Beləliklə, test tapşırığının* ***doğru cavabı*** *"***-ые, -ов, -ию***" olan bənddir.*

A variantı 18 saylı test tapşırığı
B variantı 19 saylı test tapşırığı
C variantı 20 saylı test tapşırığı
D variantı 19 saylı test tapşırığı

Укажите речевую ***ошибку***.
A) Ребята завтра поедут в Ботанический сад.
B) Он показался мне интересным собеседником.
C) Весь день Расим готовился к занятиям.
D) У него есть годовой абонент в спортивный зал.
E) Мой брат хорошо знает математику.
İzah: *Bu test tapşırığında nitq səhvini müəyyən etmək tələb olunur. "*У него есть годовой абонент в спортивный зал" (*Onun idman zalına illik abonenti var) cümləsi leksik baxımdan səhvdir. "*Абонент" *burada səhvən işlədilib, "*абонемент*" olmalıdır. Bunlar paronimlərdir. "*У него есть годовой абонент в спортивный зал*" fikri olan bənd* ***doğru cavab*** *sayılır.*

A variantı 19 saylı test tapşırığı
B variantı 18 saylı test tapşırığı
C variantı 16 saylı test tapşırığı
D variantı 17 saylı test tapşırığı

Укажите фразеологизм, имеющий значение «*неизвестности*».
A) мерить на один аршин
B) душа нараспашку
C) бабушка надвое сказала
D) сводить концы с концами
E) знать как свои пять пальцев
İzah: *Bu test tapşırığında "qeyri-müəyyənlik" mənasını bildirən frazeoloji birləşməni göstərmək lazımdır. "*Мерить на один аршин*" (müxtəlif insanları, hadisələri və s. fərdi xüsusiyyətlərini nəzərə almadan eyni cür qiymətləndirmək), "*душа нараспашку*" (ürəyi açıq), "*сводить концы с концами*" – (yoxsulluqda yaşamaq), "*знать как свои пять пальцев*" – beş barmağı kimi tanımaq mənalarını verir. "*Бабушка надвое сказала*" (dəqiq bilinməyən) mənasını verir. Beləliklə,* **"бабушка надвое сказала"** *fikri olan bənd* ***doğru cavab*** *sayılır.*

A variantı 20 saylı test tapşırığı
B variantı 20 saylı test tapşırığı
C variantı 18 saylı test tapşırığı
D variantı 16 saylı test tapşırığı

Составьте текст.
1. Его поэзия была объектом подражания, восхищения и многочисленных исследований.
2. Общечеловеческое значение этих творений Низами заключалось в том, что они жизненны и актуальны по сей день.
3. Одним из выдающихся представителей азербайджанской поэзии является Низами Гянджеви.
4. Гениальные творения поэта составляют одну из самых ярких страниц золотого фонда мировой литературы.
5. Он показал прекрасный мир человеческой души, создал теорию возвышенной любви.
A) 5, 3, 2, 1, 4 B) 2, 3, 1, 4, 5 C) 2, 1, 4, 3, 5
D) 3, 2, 4, 5, 1 E) 3, 4, 2, 1, 5

İzah: *Bu test tapşırığında mətnin tərkib hissələri arasındakı məntiqi ardıcıllığı müəyyən etmək tələb olunur. Verilmiş cümlələrə nəzər saldıqda "*Одним из выдающихся представителей азербайджанской поэзии является Низами Гянджеви*" cümləsinin birinci işlənilməsi məqsədəuyğun sayılır. Daha sonra* "Гениальные творения поэта составляют одну из самых ярких страниц золотого фонда мировой литературы", "Общечеловеческое значение этих творений Низами заключалось в том, что они жизненны и актуальны по сей день", "Его поэзия была объектом подражания, восхищения и многочисленных исследований" və "Он показал прекрасный мир человеческой души, создал теорию возвышенной любви" *cümlələrin verilməsi düzgün olardı. Beləliklə, test tapşırığının* ***doğru cavabı*** 3, 4, 2, 1, 5 *ardıcıllığı olan bənddir.*

Le français

Écoutez le dialogue et faites les exercices de 1 à 5.

Le Mari : Ma chérie, j'ai décidé de me nourrir végétarien dès maintenant.
La Femme : Pourquoi tu fais ça ?
Le Mari : Il y a plusieurs facteurs : environnemental, santé.
La Femme : Mais j'avais lu que cela peut présenter des dangers en terme de santé.
Le Mari : C'est juste, mais seulement en cas de se nourrir monotone.
La Femme : Il faut bien connaître les végétaux. Quels sont les bénéfices de ce type de nutrition?
Le Mari : Il y a des effets bénéfiques sur la santé. On dit qu'être végétarien protège des maladies inflammatoires. En même temps manger trop de viande augmente le risque des maladies cardio-vasculaire comme cholestérol, diabète, obésité, hypertension.
La Femme : Qu'est-ce qui est important quand on mange végétarien ?
Le Mari : Ne manquer de rien, c'est de faire un bon choix au niveau de l'équilibre alimentaire dans la journée.
La Femme : Et les inconvénients ?
Le Mari : Il y a une mauvaise association. On dit qu'on manque de variété d'alimentation et on peut avoir une carence notamment en vitamine B12 que l'on trouve dans les produits d'origine animale. On peut manquer aussi de zinc ou de fer. On les trouve beaucoup dans la viande et dans les volailles. C'est pourquoi il est nécessaire de connaître les atouts nutritionnels de chaque aliment.
La Femme : Pour l'alimentation équilibrée il faut faire quoi ?
Le Mari : Premièrement, c'est d'avoir de bonne protéine végétale, surtout une bonne combinaison. C'est-à-dire qu'il va falloir combiner un apport de légume sec, ça veut dire des lentilles qui sont riche en zinc et en fer, haricot rouge avec une portion de céréales complètes. Les céréales complètes, c'est par exemple le blé, l'orge etc.
La Femme : D'accord mon chéri, on peut essayer ensemble.

A variantı 1 saylı test tapşırığı
B variantı 1 saylı test tapşırığı
C variantı 1 saylı test tapşırığı
D variantı 1 saylı test tapşırığı

Répondez d'après le dialogue.
Pourquoi l'homme décide de se nourrir végétarien ?
A) Pour pouvoir déguster les produits d'origine animale.
B) Pour économiser le budget familial.
C) Pour les bénéfices matériels de ce type de nutrition.
D) Pour des raisons d'environnement et de santé.
E) À cause de l'inquiétude des atouts nutritionnels de chaque aliment.

İzah: *Bu test tapşırığında dialoqda əsasən nədən bəhs olunduğu soruşulur. Dialoqda bir ər və arvad arasında kişinin nə məqsədlə vegeterian qidalanmaq istəyi müzakirə edilir, beləliklə,* ***doğru*** *cavab* ***A*** *bəndi* - **«Pour des raisons d'environnement et de santé»** *fikrinin qeyd olunduğu bənddir.*

A variantı 2 saylı test tapşırığı
B variantı 2 saylı test tapşırığı
C variantı 2 saylı test tapşırığı
D variantı 2 saylı test tapşırığı

"*Se nourrir monotone*" veut dire:
A) prendre des aliments d'un seul type
B) combiner les différents types d'alimentation
C) garder l'équilibre alimentaire
D) se nourrir des produits d'origine animale
E) manger trop de végétaux

İzah: *Bu test tapşırığında dialoqa əsasən verilmiş ifadənin mənaca uyğun ekvivalentini tapmaq tələb olunur.* Doğru cavab **A** bəndi "**Prendre des aliments d'un seul type »** ifadəsidir.

A variantı 3 saylı test tapşırığı
B variantı 3 saylı test tapşırığı
C variantı 3 saylı test tapşırığı
D variantı 3 saylı test tapşırığı

Complétez la phrase d'après le texte.

Pourquoi est-il nécessaire de connaître les atouts nutritionnels de chaque aliment ?

A) Prendre de bonne protéine végétale et de fruit.
B) Pour ne pas avoir de la carence en vitamine pendant la nutrition végétarienne.
C) Pour équilibrer la nutrition des aliments d'origine animale.
D) Pour pouvoir connaître tous les aliments nutritionnels.
E) Pour combiner des légumes secs et céréales complètes.

İzah: *Bu test tapşırığında mətnə əsasən cümləni tamamlamaq tələb olunur. Mətnə əsasən vegeterian qidalanma üçün hər bir ərzağın üstün xüsusiyyətlərini bilmək lazımdır. Buna görə də, doğru cavab* **B** *bəndi* **«Pour ne pas avoir de la carence en vitamine pendant la nutrition végétarienne»** *fikrinin qeyd olunduğu bənddir.*

A variantı 4 saylı test tapşırığı
B variantı 4 saylı test tapşırığı
C variantı 4 saylı test tapşırığı
D variantı 4 saylı test tapşırığı

Répondez d'après le dialogue.

Quel produit alimentaire est riche en zinc et en fer ?

A) les lentilles B) le poisson C) l'orge, le blé
D) les fruits E) les haricots rouges

İzah: *Bu test tapşırığında dialoqa əsasən suala cavab vermək lazımdır. Dialoqda göstərildiyi kimi sink və dəmir ilə zəngin olan ərzaq növü* ***A*** *bəndində verilmiş* **les lantilles** *sözüdür.*

A variantı 5 saylı test tapşırığı
B variantı 5 saylı test tapşırığı
C variantı 5 saylı test tapşırığı
D variantı 5 saylı test tapşırığı

Quelle question ***n'a pas*** de réponse dans le texte ?

A) Est-ce que le mari est pour la nutrition végétarienne ?
B) Manger végétarien protège de quelles maladies ?
C) Ce type de nutrition peut-il présenter des dangers de santé ?
D) Quelles sont les céréales complètes ?
E) Pour combien de temps le couple va-t-il essayer le végétarisme ?

İzah: *Bu test tapşırığında dialoqa əsasən hansı sualın cavabının mətndə verilməməsini müəyyən etmək lazımdır. Dialoqda ərarvadın neçə müddətə vegeterian ərzaqlarla qidalanacağı barəsində heç bir məlumat verilmir. Buna görə də doğru cavab* **E** *bəndi* **"Pour combien de temps le couple va-t-il essayer le végétarisme? »** sualıdır.

Lisez le texte et répondez aux exercices de 6 à 10.

C'est un fait inquiétant qu'on observe dans toutes les capitales européennes : les touristes séjournent de plus en plus dans des appartements loués sur Internet. D'après les mots du directeur d'un hôtel «Le chiffre d'affaires baisse de 10 % chaque année depuis 3 ans». En parallèle, ce nouveau mode d'hébergement a provoqué une augmentation du prix du mètre carré. Ainsi, à Barcelone, le quartier historique se vide peu à peu de ses habitants qui, pour des raisons économiques, préfèrent déménager en banlieue. Aujourd'hui, le quartier ne compte plus que 15 624 résidents à l'année alors qu'ils étaient 27 470 en 2006. Par ailleurs, Yolande, qui habite à Paris, nous explique que son quotidien est devenu très difficile en raison des locations saisonnières: «Les arrivées et départs à n'importe quelle heure de la journée, les fêtes toute la nuit, les groupes de touristes qui occupent le hall de l'immeuble avec leurs valises… On ne se sent plus chez soi. Nous ne voulions pas d'ascenseur, mais un voisin qui loue son appartement en voulait absolument un pour attirer les touristes. Ça nous a donc coûté de l'argent, s'énerve-t-elle. Je me suis plainte à la mairie, mais ça n'a servi à rien !» On peut gagner plus d'argent grâce au marché de la location saisonnière : en moyenne 350 € supplémentaires par mois pour les propriétaires de logements loués à Amsterdam. Dans cette ville, tout comme à Paris et Londres, les autorités ont déjà décidé de prendre des mesures pour limiter la durée de location. Les sites Internet de locations saisonnières protestent contre ces mesures et indiquent que les problèmes de logement existaient déjà avant leur arrivée.

A variantı 6 saylı test tapşırığı
B variantı 6 saylı test tapşırığı
C variantı 6 saylı test tapşırığı
D variantı 6 saylı test tapşırığı

Décidez si les déclarations sont **vraies** ou **fausses** selon le texte.

6.1. En Europe, les réservations dans les hôtels ont fortement augmenté.

A) Vrai B) Faux

İzah: *Mətnə əsasən Avropada otellərin rezervasiyasında azalma müşahidə olunur. Buna görə də fikir yanlışdır. Doğru cavab **B** variantıdır.*

6.2. À Barcelone, le quartier historique se vide peu à peu de ses habitants pour des raisons de pollution.

A) Vrai B) Faux

İzah: *Mətnə əsasən sakinlər tarixi məhəllədən çirklənməyə görə deyil, maliyyə xərclərinin artımına görə köçürlər. Buna görə də fikir yanlışdır. Doğru cavab **B** variantıdır.*

6.3. Le marché de la location saisonnière ne rapporte pas assez d'argent aux propriétaires.

A) Vrai B) Faux

İzah: *Mətnə əsasən mövsümi kirayə bazarı ev sahiblərinə xeyli gəlir gətirir. Buna görə də fikir yanlışdır. Doğru cavab **B** variantıdır.*

6.4. D'après les sites Internet de locations saisonnières, les difficultés à se loger en centre-ville ne sont pas nouvelles.

A) Vrai B) Faux

İzah: *Mətndə verilən məlumatla üst-üstə düşdüyü üçün* **B** *variantı "***D'après les sites Internet de locations saisonnières, les difficultés à se loger en centre-ville ne sont pas nouvelles »** *fikri doğru cavabdır.*

A variantı 7 saylı test tapşırığı
B variantı 7 saylı test tapşırığı
C variantı 7 saylı test tapşırığı
D variantı 7 saylı test tapşırığı

Complétez la phrase d'après le texte.

À Barcelone, les habitants quittent le centre-ville à cause ... .

A) de la circulation B) de la densité
C) de l'oxygène D) de la pollution de l'air
E) des problèmes financiers

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş cümləni tamamlamaq tələb olunur. Mətndə vurğulanır ki, Barselonada maliyyə çətinlikləri səbəbindən sakinlər şəhər mərkəzini tərk edirlər. Buna görə də,* **«des problèmes financiers»** *fikrinin qeyd olunduğu **E** bəndi **doğru** cavabdır.*

A variantı 8 saylı test tapşırığı
B variantı 9 saylı test tapşırığı
C variantı 9 saylı test tapşırığı
D variantı 9 saylı test tapşırığı

Quelle question a-t-elle une réponse dans le texte ?
A) Pourquoi est-ce qu'un voisin a voulu avoir un ascenseur ?
B) Combien de temps les touristes séjournent-ils dans les centres-villes ?
C) Quel est le prix du mètre carré des logements des centres-villes ?
D) Dans quelles rues les locations saisonnières se trouvent-elles ?
E) À quelle heure les touristes occupent-ils le hall de l'immeuble avec leurs valises ?

İzah: *Bu test tapşırığında hansı sualın cavabının mətndə verildiyi soruşulur. Mətndə bir qonşunun turistik səbəbə görə lift tələbi haqqında məlumat verilir. Buna görə də,* **«Pourquoi est-ce qu'un voisin a voulu avoir un ascenseur ?»** *sualının verildiyi* ***A*** *bəndi* ***doğru*** *cavabdır.*

A variantı 9 saylı test tapşırığı
B variantı 8 saylı test tapşırığı
C variantı 8 saylı test tapşırığı
D variantı 8 saylı test tapşırığı

Répondez d'après le texte.
Pour quelle raison Yolande est-elle en colère ?
A) Parce qu'on ne peut pas trouver des appartements sur les sites Internet.
B) Parce que la mairie autorise trop de locations saisonnières.
C) Parce que les touristes ne la saluent pas.
D) Parce que les dépenses supplémentaires de l'immeuble ont augmenté.
E) Parce que les touristes payent beaucoup d'argent aux propriétaires.

İzah: *Bu test tapşırığında mətnə əsasən suala cavab vermək lazımdır. Mətndə Yolandın hansı səbəbdən əsəbi olması soruşulur. Beləliklə,* **«Parce que les dépenses supplémentaires de l'immeuble ont augmenté»** *fikrinin qeyd olunduğu* ***D*** *bəndi* ***doğru*** *cavabdır.*

A variantı 10 saylı test tapşırığı
B variantı 10 saylı test tapşırığı
C variantı 10 saylı test tapşırığı
D variantı 10 saylı test tapşırığı

Choisissez les idées correctes d'après le texte.
1. Les touristes se sentent comme chez eux.
2. Séjourner dans des appartements a influencé l'augmentation du prix du mètre carré.
3. Les locations saisonnières rapportent une grande somme d'argent aux propriétaires.
4. Les autorités ont déjà décidé de réduire les locations saisonnières.
5. Yolande trouve que les locations saisonnières provoquent trop de passage dans son immeuble.

İzah: *Bu seçim tipli tapşırıqda mətnə əsasən doğru fikirləri seçmək tələb olunur. Mətndə qeyd olunur ki, mənzillərin kirayə edilməsi kvadrat metr nisbətində qiymətlərin artmasına səbəb olur. Mövsümi kirayələmələr ev sahiblərinə böyük miqdarda gəlir gətirir. Mətndə göstərilir ki, Yoland mövsümi kirayələmələrin onun yaşadığı binada insan sıxlığına səbəb olduğunu qeyd edir. Mətndə verilmiş məlumatlara əsasən* **2, 3 və 5-ci** *bəndlərdə qeyd olunan fikirlər* ***doğru*** *cavablardır.*

Lisez le texte et répondez aux exercices de 11 à 15.

Édith Piaf, née le 19 décembre 1915 à Paris et morte le 10 octobre 1963 à Grasse, est une chanteuse, parolière, compositrice et actrice française. Quand elle était petite, elle gagnait sa vie grâce au chant, d'abord accompagnée par son père, puis par sa meilleure amie, puis toute seule. Les années douloureuses d'une enfance et d'une adolescence misérables, du désespoir de la faim. En 1933, Édith met au monde une petite fille, mais deux ans plus tard, l'enfant meurt d'une méningite.

Un jour de 1935, alors qu'elle chante dans la rue, directeur d'un cabaret le plus élégant de Paris, Louis Leplée, **...** , lui propose de chanter à son cabaret. Dès ce jour, elle continue son activité dans ce cabaret sous le nom de «la Môme Piaf» (moineau en argot), qui évoque sa fragilité physique. En 1937, la Môme Piaf devient connue et elle poursuit une carrière triomphale en France et à l'étranger. Le public trouve dans ses chansons l'expression des espoirs et des souffrances de la vie. À la fin de l'année 1945, Piaf écrit seule une de ses chansons les plus populaires de tous les temps « La vie en rose ». En 1947, elle a fait sa première tournée américaine. Elle y écrit « L'hymne à l'amour » consacré à son bien aimé, au boxeur français Marcel Cerdan né en 1916 en Algérie. Mais en 1949 la mort inattendue de Marcel Cerdan dans un accident d'avion change sa vie. Elle a écrit au total 87 chansons, la première « *Il y a des amours* » et la dernière « *Le Chant d'amour* ».

Gagnant des millions, Piaf les dépense pour ses amis, les jeunes talents et les personnes sans domicile fixe.

A variantı 11 saylı test tapşırığı
B variantı 11 saylı test tapşırığı
C variantı 11 saylı test tapşırığı
D variantı 11 saylı test tapşırığı

Décidez si les déclarations sont ***vraies*** ou ***fausses*** d'après le texte.

11.1. Grâce à son père, Édith Piaf poursuit une carrière triomphale à l'étranger.

A) Vrai B) Faux

İzah: *Mətnə əsasən Edit Piaf kabaredə oxumağa başladıqdan sonra məşhurlaşır. Buna görə də fikir yanlışdır. Doğru cavab **B** variantıdır.*

11.2. Édith Piaf devient célèbre après avoir commencé à chanter à un cabaret.

A) Vrai B) Faux

İzah: *Mətnə əsasən Edit Piaf kabaredə oxumağa başladıqdan sonra məşhurlaşır. Buna görə də fikir doğrudur. Doğru cavab **A** variantıdır.*

11.3. Grâce à Marcel Cerdan, Édith Piaf gagne toute sa vie.

A) Vrai B) Faux

İzah: *Mətnə əsasən Edit Piaf müğənnilik edərək maliyyə cəhətdən özü-özünü təmin edir. Buna görə də fikir yanlışdır. Doğru cavab **B** variantıdır.*

11.4. À cause de sa tournée américaine, sa vie devient douloureuse.

A) Vrai B) Faux

İzah: *Mətnə əsasən Edit Piafın həyatı uşaqlıqdan ağrılı-acılı olur. Buna görə də fikir yanlışdır. Doğru cavab **B** variantıdır.*

A variantı 12 saylı test tapşırığı
B variantı 12 saylı test tapşırığı
C variantı 12 saylı test tapşırığı
D variantı 12 saylı test tapşırığı

Choisissez la bonne réponse.

Pourquoi Édith est-elle nommée « la Môme Piaf » ?

A) Parce qu'elle chantait dans les rues.
B) Parce qu'elle avait une force physique.
C) Parce que ses habits étaient sales.
D) Parce qu'elle était physiquement faible.
E) Parce que sa voix était forte.

İzah: *Bu test tapşırığında verilən sualın mətnə əsasən düzgün cavabını seçmək tələb olunur. Mətndə qeyd edilir ki, Edit Piaf fiziki cəhətdən zəif idi. Beləliklə,* **«Parce qu'elle était physiquement faible»** *fikrinin qeyd olunduğu **D** bəndi **doğru** cavabdır.*

A variantı 13 saylı test tapşırığı
B variantı 13 saylı test tapşırığı
C variantı 14 saylı test tapşırığı
D variantı 14 saylı test tapşırığı

Répondez.

– De quoi s'agit-il principalement dans le texte?

A) Du mariage d'Édith Piaf et de Marcel Cerdan.
B) De la famille d'Édith Piaf.
C) De la vie d'Édith Piaf.
D) Du père d'Édith Piaf.
E) De l'enfance d'Édith Piaf.

İzah: *Bu test tapşırığında mətndə əsasən nədən bəhs olunduğu soruşulur. Mətndə əsasən Edit Piafın həyatından bəhs olunur. Buna görə də, bu test sualında* **« De la vie d'Édith Piaf»** *fikrinin qeyd olunduğu **C** bəndi **doğru** cavabdır.*

A variantı 14 saylı test tapşırığı
B variantı 14 saylı test tapşırığı
C variantı 13 saylı test tapşırığı
D variantı 13 saylı test tapşırığı

Complétez les points mis dans le texte.

A) frappé par sa voix
B) sa meilleure amie
C) qui était chanteur comme elle
D) compositeur de ses chansons
E) impressionné par sa solidité

İzah: *Bu test tapşırığında mətndə qoyulmuş boşluğu mətnin kontekstinə uyğun tamamlamaq tələb olunur. Mətnə əsasən,* **«frappé par sa voix»** *fikrinin qeyd olunduğu **A** bəndi **doğru** cavabdır.*

A variantı 15 saylı test tapşırığı
B variantı 15 saylı test tapşırığı
C variantı 15 saylı test tapşırığı
D variantı 15 saylı test tapşırığı

Choisissez les idées correctes d'après le texte.
1. Les années d'enfance d'Édith Piaf étaient difficiles.
2. Édith Piaf tombe amoureuse du boxeur Marcel Cerdan.
3. Le bien aimé de Piaf lui consacre « L'hymne à l'amour ».
4. Une femme inconnue lui propose de travailler dans un cabaret.
5. La première œuvre d'Édith Piaf comme parolière est « *Il y a des amours* ».

İzah: *Bu seçim tipli tapşırıqda mətnə əsasən doğru fikirləri seçmək tələb olunur. Mətndə qeyd olunur ki, Edit Piafın uşaqlıq illəri çətin keçmişdi. O, boksçu Marsel Serdana aşiq olur və onun ilk yazdığı musiqi əsəri «* Il y a des amours *»* olur. *Mətndə verilmiş məlumatlara əsasən* **1. 2, və 5-ci** *bəndlərdə qeyd olunan fikirlər* ***doğru*** *cavablardırlar.*

A variantı 16 saylı test tapşırığı
B variantı 20 saylı test tapşırığı
C variantı 18 saylı test tapşırığı
D variantı 19 saylı test tapşırığı

Choisissez les phrases avec les pronoms relatifs.
1. Je savais que la réunion se tiendrait au premier étage.
2. Savez-vous que l'examen commence dans deux jours ?
3. Les valises qu'elle doit porter sont très lourdes.
4. Mon frère est né le jour où la guerre a commencé.
5. Nous voulons savoir si vous restez avec eux pour le dîner.
6. Je ne sais pas la raison pour laquelle elle est partie tôt.

A) 1, 2, 5 B) 2, 3, 6 C) 1, 3, 4
D) 3, 4, 6 E) 4, 5, 6

İzah: *Bu açıq tipli qrammatik test tapşırığında tərkibində nisbət əvəzlikləri olan cümlələri seçmək tələb olunur.* **3, 4** və **6** -cı cümlələrdə **que, où** və **laquelle** nisbi əvəzlikləri işləndiyi üçün bu cümlələr doğrudur.

A variantı 17 saylı test tapşırığı
B variantı 18 saylı test tapşırığı
C variantı 16 saylı test tapşırığı
D variantı 17 saylı test tapşırığı

Associez par l'antonyme.
1. la haine
2. la joie

a. la sympathie, l'affection
b. la tristesse, la mélancolie
c. le chagrin, la déception
d. l'amour, la tendresse
e. l'égoïsme, la méchanceté

A) 1 – b, c; 2 – a, e B) 1 – a, d; 2 – b, c
C) 1 – a, b; 2 – d, e D) 1 – c, d; 2 – b, e
E) 1 – e; 2 – a, c

İzah: *Bu qrammatik test tapşırığında verilən sözlərə uyğun antonimlər sırasını seçmək tələb olunur. "****La haine****" nifrət deməkdir, onun əksi olan sözlər* ***la sympathie*** *(simpatiya), l`****affection*** *(mehribanlıq), l`****amour*** *(məhəbbət) və* ***la tendresse*** *(nəvaziş) sözləridir.*

"La joie" sevinc deməkdir, onun antonimləri isə **la tristesse** (qəm), **la mélancolie** (melanxoliya), **le chagrin** (kədər), **la déception** (məyusluq) sözləridir.

Doğru ***cavab*** **1 – a, d; 2 – b, c**-dir.

A variantı 18 saylı test tapşırığı
B variantı 16 saylı test tapşırığı
C variantı 19 saylı test tapşırığı
D variantı 20 saylı test tapşırığı

Choisissez la question du terme souligné.

<u>Tout</u> est nouveau pour moi dans cette ville.

A) Pour qui est-ce que tout est nouveau?
B) Où est-ce que tout est nouveau pour toi?
C) Qu'est-ce qui est nouveau pour toi dans cette ville?
D) Y a-t-il des nouveautés pour toi dans cette ville?
E) Est-ce nouveau pour toi?

İzah: *Bu qrammatik test tapşırığında altından xətt çəkilən sözə uyğun sualın tapılması tələb olunur.* ***Tout*** *(hər şey)* ***nə*** *sualına cavab verdiyi üçün* **Qu'est-ce qui** *sual sözü ilə olan* ***C*** *variantı doğru cavabdır.*

A variantı 19 saylı test tapşırığı
B variantı 19 saylı test tapşırığı
C variantı 17 saylı test tapşırığı
D variantı 18 saylı test tapşırığı

Formez un texte.

1. Mais elle n'a pas d'appartement à Paris.
2. Samia va travailler à Paris.
3. Samia est très heureuse, car elle va habiter chez la tante de Natalie.
4. Alors, son amie Natalie lui donne l'adresse de sa tante.

A) 3, 1, 2, 4 B) 4, 2, 1, 3 C) 1, 3, 2, 4
D) 2, 1, 4, 3 E) 4, 1, 3, 2

İzah: *Bu test tapşırığında pərakəndə halda verilmiş cümlələrdən məntiqə uyğun mətn tərtib etmək tələb olunur.* **2, 1, 4, 3** *sıralaması doğru cavabdır.*

A variantı 20 saylı test tapşırığı
B variantı 17 saylı test tapşırığı
C variantı 20 saylı test tapşırığı
D variantı 16 saylı test tapşırığı

Complétez par la bonne série.

Tout le monde désire que vous ... de la discipline.

A) auriez B) ayez C) aviez
D) aurez E) avez

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş cümləni feilin uyğun zaman şəkli ilə tamamlamaq tələb olunur.* ***Désirer*** *feili feilin subjonctif (arzu)şəklinin düzəldilməsində iştirak edən feillərdən biri olduğu üçün avoir feilinin subjonctif forması götürülməlidir. Buna görə də,* **«ayez»** *qeyd olunduğu* ***B*** *bənd* ***doğru*** *cavabdır.*

Deutsch

Hören Sie den Dialog und antworten Sie auf die Fragen 1 – 5.

Tobias: Guten Tag, Frau Meier. Ich habe gehört, es gibt ein neues Projekt zur Förderung des Tourismus in unserer Stadt.
Frau Meier: Ja, das stimmt, Tobias. Wir planen einen kurzen Imagefilm über unsere Stadt, und in diesem Film werden die wichtigsten Sehenswürdigkeiten vorgestellt. Ziel ist es, mehr Besucher zu gewinnen, besonders im Sommer.
Tobias: Das klingt sehr interessant. Welche Orte werden im Film gezeigt?
Frau Meier: Wir möchten das historische Stadtzentrum mit dem alten Rathaus zeigen, den Schlosspark, das Geschichtsmuseum der Stadt und die kleinen Läden, Cafés und Kunstgalerien.
Tobias: Ich könnte einige Aufnahmen mit meiner Drohne machen, um die Stadt aus einer neuen Perspektive zu zeigen. Wäre das erlaubt?
Frau Meier: Ja, das wäre großartig! Wir müssen dafür nur eine Erlaubnis beim Ordnungsamt bekommen. Ich finde es auch gut, wenn die Menschen über die Stadt etwas sagen. Zum Beispiel ein Cafébesitzer, eine Museumsführerin oder Touristen, die schon einmal hier waren.
Tobias: Sehr gute Idee. Das macht den Film glaubwürdiger. Ich schreibe in den nächsten Tagen ein Konzept und ein Drehbuch. Ich denke, wir können in zwei Wochen mit dem Dreh beginnen.
Frau Meier: Perfekt. Wir möchten den Film nämlich bis Mitte Juli fertig haben, damit er pünktlich zum Stadtfest gezeigt werden kann. Auch auf YouTube, Facebook und Instagram soll er veröffentlicht werden.
Tobias: Das ist eine tolle Möglichkeit, moderne Medien sinnvoll einzusetzen. Ich freue mich sehr, bei diesem Projekt mitmachen zu dürfen. Es ist auch eine gute praktische Erfahrung für mein Studium.
Frau Meier: Wir freuen uns ebenfalls. Ihre technischen Fähigkeiten und Ihre Kreativität sind eine große Bereicherung für unser Team. Ich bin gespannt auf das Ergebnis. Viel Erfolg bei der Vorbereitung!

A variantı 1 saylı test tapşırığı
B variantı 1 saylı test tapşırığı
C variantı 1 saylı test tapşırığı
D variantı 1 saylı test tapşırığı
Ergänzen Sie den Satz dem Dialog entsprechend.
Das Ziel des neuen Projekts ist es, … .
A) den Park von oben mit einer Drohne aufzunehmen
B) durch einen kurzen Film mehr Gäste zu gewinnen
C) nur die Cafés und Geschäfte bekannter zu machen
D) einen langen Dokumentarfilm über die ganze Region zu drehen
E) die Stadt nur für die Einwohner schöner zu machen
İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş cümləni dialoqa əsasən düzgün tamamlamaq tələb olunur. Dialoqdan aydın olur ki, yeni proyektin məqsədi qısametrajlı filmlə daha çox turist cəlb etməkdir. Tapşırıqda verilmiş* ***" Das Ziel des neuen Projekts ist es,*** *… ." (yeni proyektin məqsədi odur ki, … .) cümləsini "****durch einen kurzen Film mehr Gäste zu gewinnen****" (qısametrajlı filmlə daha çox qonaq qazanmaq) qeyd olunan bənd mətnə əsasən* ***doğru*** *tamamlayır.*

A variantı 2 saylı test tapşırığı
B variantı 2 saylı test tapşırığı
C variantı 2 saylı test tapşırığı
D variantı 2 saylı test tapşırığı
Ergänzen Sie den Satz dem Dialog entsprechend.
Tobias darf mit Drohne filmen, wenn … .
A) man dafür eine offizielle Erlaubnis bekommt
B) er dafür praktische Erfahrung hat
C) er sie nur für private Aufnahmen nutzt
D) man sie nur abends benutzt
E) er sie im Park benutzen wird
İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş cümləni mətnə əsasən düzgün tamamlamaq tələb olunur. Dialoqdan aydın olur ki, Tobiasın şəhərdə dronla çəkiliş etməsi üçün şəhər iltizam idarəsindən icazə alınmalıdır. Tapşırıqda verilmiş* ***"Tobias darf mit Drohne filmen, wenn*** *… ." (Tobias dronla film çəkə bilər, … .) cümləsini "****man dafür eine offizielle Erlaubnis bekommt****" (əgər bunun üçün rəsmi icazə alınarsa) qeyd olunan bənd mətnə əsasən* ***doğru*** *tamamlayır.*

A variantı 3 saylı test tapşırığı
B variantı 3 saylı test tapşırığı
C variantı 3 saylı test tapşırığı
D variantı 3 saylı test tapşırığı
Wählen Sie die richtige Aussage laut Dialog aus.
A) Im Film werden nur Straßen gezeigt.
B) Tobias wird das Konzept des Films schreiben.
C) Frau Meier will keinen Film machen.
D) Der Film soll erst nächstes Jahr fertig sein.
E) Tobias möchte für den Film keine Medien nutzen.
İzah: *Bu tapşırıqda verilmiş fikirlər arasından dialoqa əsasən doğru fikri seçmək tələb olunur. Dialoqdan aydın olur ki, Tobias film çəkmək üçün növbəti günlərdə filmin konsepsiyasını yazacaq. Beləliklə, „**Tobias wird das Konzept des Films schreiben**" (Tobias filmin konsepsiyasını yazacaq) fikrinin qeyd olunduğu bənd tapşırığın **doğru cavabıdır**.*

A variantı 4 saylı test tapşırığı
B variantı 4 saylı test tapşırığı
C variantı 4 saylı test tapşırığı
D variantı 4 saylı test tapşırığı
Wählen Sie die richtige Antwort dem Text entsprechend aus.
Warum freut sich Tobias auf die Mitarbeit bei diesem Projekt?
A) Weil er keine Technik dafür benutzt.
B) Weil es ein gutes Praktikum für sein Studium ist.
C) Weil er damit mehr Geld verdienen kann.
D) Weil er damit in der Stadt bekannt wird.
E) Weil er später im Kino arbeiten wird.
İzah: *Bu test tapşırığında dialoqa əsasən verilmiş sualın doğru cavabının müəyyən edilməsi tələb olunur. Sualda Tobiasın bu proyektdə əməkdaşlığa nəyə görə sevindiyi soruşulur. Dialoqda da Tobias bu haqda bildirir ki, bu proyektdə birgə işləmək onun təhsili üçün yaxşı təcrübədir və o, buna görə sevinir. Beləliklə, tapşırıqda verilmiş **" Warum freut sich Tobias auf die Mitarbeit bei diesem Projekt?"** sualının **doğru cavabı "Weil es ein gutes Praktikum für sein Studium ist"** (təhsili üçün yaxşı bir təcrübə olacaq) fikrinin qeyd olunduğu bənddir.*

A variantı 5 saylı test tapşırığı
B variantı 5 saylı test tapşırığı
C variantı 5 saylı test tapşırığı
D variantı 5 saylı test tapşırığı
Welche Frage beantwortet der Dialog?
A) Wer plant die Musik für das Stadtfest?
B) Wie hat Tobias die Erlaubnis erhalten?
C) Wie viele Touristen besuchen das Stadtfest?
D) Was wird im Imagefilm besonders gezeigt?
E) Welche Rolle spielt das Museum für die Stadt?
İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş suallardan hansının mətndə cavablandırıldığı soruşulur. Dialoqda danışılır ki, xanım Mayer şəhərin tanıdılması üçün çəkiləcək təqdimat filmində şəhərin tarixi, görməli yerləri, kiçik mağazalar, kafelər və incəsənət qaleriyalarının göstəriləcəyini bildirir. Buna əsasən də **"Was wird im Imagefilm besonders gezeigt?"** (Təqdimat filmində xüsusilə nə göstəriləcək?) sualının **doğru cavabını** mətnə əsasən müəyyən etmək olar.*

Lesen Sie den Text und antworten Sie auf die Fragen 6 – 10.

In vielen deutschen Städten ist die Luft schlecht, weil es zu viele Autos gibt. Es führt zur Verschmutzung der Luft in Deutschland. Um das zu verringern, verlangt die EU, bestimmte Maßnahmen zu ergreifen. Deshalb will die Regierung den Nahverkehr kostenlos machen. Man glaubt, dass man dadurch die Luftverschmutzung vermindern kann. Aber wer soll die Kosten des kostenlosen Nahverkehrs übernehmen?

Deutschland hat ein großes Problem: Die Regierung denkt, dass die EU uns Geldstrafen geben wird, wenn wir nichts ändern. Um das zu verhindern, will die Regierung in fünf deutschen Städten Busse und Bahnen kostenlos machen – zumindest für eine bestimmte Zeit. Die Regierung möchte sehen, ob dadurch weniger Menschen Autos nutzen und ob sich die Luft verbessert.

Zuerst soll der Nahverkehr in Bonn, Essen, Reutlingen, Mannheim und Herrenberg kostenlos werden. Viele Verantwortliche in diesen Städten finden die Idee gut, aber sie haben große Sorgen wegen der Kosten. Wolfgang Löffler, der Leiter des Presseamtes in Reutlingen, sagt: „Wir wissen nicht, wer die Kosten übernimmt oder wie das genau umgesetzt werden soll. Klar ist aber, dass die Stadt das nicht bezahlen kann."

In Deutschland wird der öffentliche Nahverkehr durch Ticketverkäufe finanziert. Das wäre ein Verlust für eine Stadt wie Essen von 100 Millionen Euro jährlich. Außerdem brauchen die Städte dann mehr Busse und Bahnen und auch mehr Mitarbeiter für den Betrieb. Thomas Sprißler, der Oberbürgermeister von Herrenberg, ist dafür, dass der Bund die Kosten übernehmen soll, weil „wer bestellt, der bezahlt."

Es ist nicht sicher, ob man durch dieses teure Experiment die Luftverschmutzung wirklich stark senken kann. Einige Experten glauben, dass die meisten Menschen, die die kostenlosen Fahrten nutzen, sowieso nicht viel Auto fahren. Deshalb sollte man auch andere Ideen prüfen, wie Tempolimits, mehr Elektroautos oder strenge Fahrverbote.

A variantı 6 saylı test tapşırığı
B variantı 6 saylı test tapşırığı
C variantı 6 saylı test tapşırığı
D variantı 6 saylı test tapşırığı

Sind die folgenden Aussagen dem Text entsprechend richtig oder falsch? Wählen Sie.

6.1. Die Regierung hat vor, den Nahverkehr in ganz Deutschland kostenlos zu machen.

A) Richtig B) Falsch

İzah: *Bu fikirdə bildirilir ki, hakimiyyət istəyir ki, yaxın məsafəli nəqliyyatı bütün Almaniyada pulsuz etsin. Mətndə isə yaxın məsafəli nəqliyyatın bütün Almaniya üzrə deyil, yalnız Almaniyanın beş şəhərində pulsuz ediləcəyi təklif edilir. Beləliklə də verilmiş bu fikir mətnə əsasən* ***yanlışdır****.*

6.2. Der Nahverkehr war früher in einigen Städten von Deutschland kostenfrei.

A) Richtig B) Falsch

İzah: *Bu fikirdə qeyd olunur ki, „Əvvəllər Almaniyanın bir neçə şəhərində yaxın məsafəli nəqliyyat pulsuz olub". Mətndə isə bunun əksinə olaraq, qeyd olunur ki, „yaxın məsafəli nəqliyyat Almaniyanın bir neçə şəhərində pulsuz olması təklif edilir." Yəni bunun gələcəkdə yerinə yetiriləcəyi nəzərdə tutulur. Buna əsasən də verilmiş fikir* ***yanlışdır***

6.3. Wolfgang Löffler denkt, dass die Stadt Reutlingen die ganzen Kosten bezahlen soll.

A) Richtig B) Falsch

İzah: *Bu fikirdə qeyd olunur ki, „Löfler düşünür ki, Roytlinqen şəhəri bütün xərcləri ödəməlidir." Mətndə isə bunun əksinə olaraq, qeyd olunur ki, „Löfler deyir ki, xərcləri kimin öz üzərinə götürəcəyini biz bilmirik." Yəni xərclərin kim tərəfindən ödənilə biləcəyi məlum deyil. Buna əsasən də verilmiş fikir* ***yanlışdır****.*

6.4. Laut Thomas Sprißler soll der Bund die Kosten für den kostenlosen Nahverkehr übernehmen.

A) Richtig B) Falsch

İzah: *Bu fikirdə bildirilir ki, Şprislerə görə Federal dövlət pulsuz yaxın məsafəli nəqliyyatın xərclərini öz üzərinə götürməlidir. Mətndə də həqiqətən Sprislerin eyni fikri təsdiq edilir. Buna əsasən verilmiş fikir* ***doğrudur****.*

A variantı 7 saylı test tapşırığı
B variantı 7 saylı test tapşırığı
C variantı 8 saylı test tapşırığı
D variantı 8 saylı test tapşırığı

Wählen Sie die richtige Antwort dem Text entsprechend.

Wozu will die Regierung den Nahverkehr kostenlos machen?

A) Um die Kosten der Europäischen Union zu verringern
B) Um die Luftverschmutzung in Deutschland zu verringern
C) Um die Kosten für Busse zu reduzieren
D) Um den Ticketverkauf für den Fernverkehr zu steigern
E) Um mehr Menschen dazu zu bringen, Autos zu verkaufen

İzah: *Bu tapşırıqda mətnə əsasən verilmiş sualın doğru cavabını müəyyən etmək tələb olunur. Bu sualda hakimiyyətin nə məqsədlə yaxın məsafəli nəqliyyatı pulsuz etmək istədiyi soruşulur. Mətnin 1-ci abzasından aydın olur ki, Almaniyanın bir çox şəhərlərində avtomobillərin çox olması səbəbindən hava çirkələnir, bu məqsədlə Avropa Birliyi Almaniya höküməti qarşısında tələb qoyur ki, hava çirkənlənməsinin azaldılması üçün müəyyən tədbirlər görsün. Mətnə əsasən tapşırığın* ***doğru cavabı „Um die Luftverschmutzung in Deutschland zu verringern"*** *fikrinin qeyd olunduğu bənddir.*

A variantı 8 saylı test tapşırığı
B variantı 9 saylı test tapşırığı
C variantı 9 saylı test tapşırığı
D variantı 9 saylı test tapşırığı
Welche der folgenden Fragen wird im Text beantwortet?
A) Wie wird der öffentliche Nahverkehr in Deutschland finanziert?
B) Wann wurden die ersten kostenlosen Busse in Deutschland benutzt?
C) Bis wann sollen die Busse und Bahnen kostenlos sein?
D) Warum konnte die Stadt den Nahverkehr nicht bezahlen?
E) Warum gibt es zu viele Autos in deutschen Städten?
İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş suallardan hansının mətndə cavablandırıldığı soruşulur. Mətndən gösətirilir ki, Almaniyada yaxın məsafəli ictimai nəqliyyat bilet satışı ilə maliyyələşir. Buna əsasən də* ***„Wie wird der öffentliche Nahverkehr in Deutschland finanziert?“*** *sualının* ***doğru cavabını*** *mətnə əsasən müəyyən etmək olur.*

A variantı 9 saylı test tapşırığı
B variantı 8 saylı test tapşırığı
C variantı 7 saylı test tapşırığı
D variantı 7 saylı test tapşırığı
Ergänzen Sie den Satz dem Text entsprechend.
Der Leiter des Presseamtes in Reutlingen Wolfgang Löffler sagt, dass … .
A) es nicht klar ist, wer die Kosten übernehmen wird
B) die Stadt die Idee des kostenlosen Nahverkehrs ablehnen wird
C) die Stadt bereits die Umsetzung des Projekts begonnen hat
D) die Stadt keine zusätzlichen Busse und Bahnen benötigt
E) es klar ist, dass die Regierung die Kosten bezahlen wird
İzah: *Bu test tapşırığında mətnə əsasən cümləni tamamlamaq tələb olunur. „Löfler deyir ki, xərclərin kimin öz üzərinə götürəcəyini biz hələ bilmirik“. Yəni xərclərin kim tərəfindən ödənilə biləcəyi məlum deyil. Bununla əlaqədar olaraq, tapşırığın* ***doğru cavabı „es nicht klar ist, wer die Kosten übernehmen wird“*** *fikrinin qeyd olunduğu bənddir.*

A variantı 10 saylı test tapşırığı
B variantı 10 saylı test tapşırığı
C variantı 10 saylı test tapşırığı
D variantı 10 saylı test tapşırığı
Welche Aussagen sind dem Text entsprechend richtig?
1. Die Regierung plant, den Nahverkehr in fünf deutschen Städten kostenlos zu machen.
2. Alle Städte in Deutschland können den Nahverkehr kostenlos anbieten.
3. In Mannheim wurden die Busse früher ohne Tickets benutzt.
4. Die Städte brauchen viele Mitarbeiter für den kostenlosen Nahverkehr.
5. Experten sind sicher, dass die Luftverschmutzung keine Probleme verursacht.

İzah: *Açıq-seçim tipli bu test tapşırığında mətnə əsasən doğru fikirlərin seçilməsi tələb olunur. Bu tapşırıqda yalnız iki fikir* ***(1, 4)*** *mətnə əsasən doğrudur. Mətndən də aydın olur ki, bu 2 fikir „1.* ***Die Regierung plant, den Nahverkehr in fünf deutschen Städten kostenlos zu machen“*** *(Hakimiyyət Almaniyanın beş şəhərində yaxın məsafəli nəqliyyatı pulsuz etməyi planlaşdırır) və „3.* ***Die Städte brauchen viele Mitarbeiter für den kostenlosen Nahverkehr“*** *(yaxın məsafəli nəqliyyat üçün şəhərlərə çoxlu işçi lazımdır) mətnə əsasən* ***doğrudur.***

Lesen Sie den Text und antworten Sie auf die Fragen 11 – 15.

I. Wir kaufen immer mehr Kleidung, und sie ist oft sehr günstig. Die Produktion von Kleidung nimmt weltweit stark zu. Das ist schlecht für die Umwelt, und wir müssen dringend etwas ändern.

II. … Es ist schneller und einfacher, neue Kleidung zu kaufen. Zwischen 2003 und 2018 ist der weltweite Verkauf von Kleidung auf das Doppelte gestiegen. Im Durchschnitt behalten wir ein Kleidungsstück nicht einmal ein Jahr. Alte Kleidung wird dann oft in andere Länder, wie zum Beispiel nach Afrika oder Asien, geschickt. Doch einige der armen Länder wollen sie jetzt nicht mehr annehmen, weil es einfach zu viel ist.

III. Der Grund für die großen Mengen ist vor allem der niedrige Preis. Aber er beeinflußt die Umwelt schlecht. Die Produktion von Kleidung verursacht mehr als eine Milliarde Tonnen CO2 pro Jahr. Das ist mehr als CO2 der allen internationalen Flüge und Schiffe zusammen. Dazu kommt die Verschmutzung der Umwelt durch gefährliche Chemikalien, die bei der Herstellung von Kleidung verwendet werden.

IV. Kirsten Brodde von Greenpeace sagt, dass Firmen mehr Druck bekommen müssen, damit sie umweltfreundlicher und nachhaltiger produzieren. Sie hilft Firmen dabei, Kleidung ohne gefährliche Chemikalien herzustellen. Schon 79 Firmen haben versprochen, auf ungefährliche Chemikalien umzusteigen.

V. Brodde sagt auch, dass die Produktion von Kleidung nachhaltiger werden und die Umwelt schützen muss. Materialien sollten so lange wie möglich wiederverwendet werden, um Ressourcen zu sparen. Auch wir als Verbraucher können helfen. Brodde sagt: „Wir sollten weniger Kleidung kaufen und die Sachen, die wir schon haben, länger tragen. Wir müssen wieder lernen, Dinge zu reparieren, anstatt sie wegzuwerfen." Wenn sich nichts ändert, wird die Produktion von Kleidung bis zum Jahr 2050 viel mehr sein als heute.

A variantı 11 saylı test tapşırığı
B variantı 11 saylı test tapşırığı
C variantı 11 saylı test tapşırığı
D variantı 11 saylı test tapşırığı

Sind die folgenden Aussagen dem Text entsprechend richtig oder falsch? Wählen Sie.

11.1. Die Herstellung von Kleidung wird bis 2050 weniger sein als heute.

A) Richtig B) Falsch

İzah: *Tapşırıqda bildirilir ki, geyim istehsalı 2050-ci ilə qədər bugünkindən daha az olacaq. Mətndə isə bunun əksi qeyd olunur: geyim istehsalı 2050-ci ilə qədər bugünkindən daha çox olacaq. Buna əsasən də verilmiş fikir* ***yanlışdır.***

11.2. Alte Kleidung wird oft nach Afrika oder Asien geschickt.

A) Richtig B) Falsch

İzah: *Bu fikirdə bildirilir ki, köhnə geyimlər tez-tez Afrika və Asiyaya göndərilir. Mətndə də göstərilir ki, həqiqətən köhnə geyimlər çox vaxt bəzi ölkələrə göndərilir, məs. Afrika və Asiyadakı. Buna görə də verilmiş bu fikir mətnə əsasən* ***doğrudur.***

11.3. Die Herstellung von Kleidung führt mehr zu CO2.

A) Richtig B) Falsch

İzah: *Bu fikirdə bildirilir ki, geyim istehsalı daha çox CO2-in yaranmasına gətirib çıxarır. Mətndə də göstərilir ki, geyim istehsalı ildə bir milyard tondan çox CO2-nin yaranmasına səbəb olur. Buna görə də verilmiş bu fikir mətnə əsasən* ***doğrudur****.*

11.4. Der Kleidungsverkauf auf der ganzen Welt hat sich zwischen 2003 und 2018 verdoppelt.

A) Richtig B) Falsch

İzah: *Tapşırıqda bildirilir ki, bütün dünyada geyim satışı 2003 və 2018-ci illər arasında ikiqat artıb. Mətndə də bu fikir təsdiqlənir. Buna görə də verilmiş bu fikir mətnə əsasən* ***doğrudur.***

A variantı 12 saylı test tapşırığı
B variantı 12 saylı test tapşırığı
C variantı 14 saylı test tapşırığı
D variantı 14 saylı test tapşırığı

Mit welchem Satz kann der 2. Absatz des Textes beginnen?

A) Die meisten Kleidungsstücke werden nach einem Jahr wiederhergestellt.
B) Der Preis von Kleidung hat sich in den letzten Jahren stark erhöht.
C) Viele Menschen reparieren heute ihre Kleidung nicht mehr.
D) Chemikalien werden bei der Herstellung von Kleidung verwendet.
E) Einige Länder wollen immer noch alte Kleidung annehmen.

İzah: *Verilmiş tapşırığa əsasən müəyyən etmək lazımdır ki, mətndəki 2-ci abzas verilmiş fikirlərdən hansı ilə başlaya bilər. Mətnin 2-ci abzasında "Viele Menschen reparieren heute ihre Kleidung nicht mehr." 2-ci abzasda qeyd olunur ki, yeni geyim almaq daha tez və sadədir. Buna istinad etməklə qeyd edə bilərik ki, mətnin 2-ci abzasına uyğun gələn* ***doğru cavab*** *„****Viele Menschen reparieren heute ihre Kleidung nicht mehr****" fikrinin qeyd olunduğu bənddir.*

A variantı 13 saylı test tapşırığı
B variantı 14 saylı test tapşırığı
C variantı 12 saylı test tapşırığı
D variantı 12 saylı test tapşırığı

Warum sollten die Materialien wiederverwendet werden?
A) Damit man die Welt verschmutzen kann.
B) Damit man viele Dinge reparieren kann.
C) Damit man die Ressourcen sparen kann.
D) Damit man mehr Kleidung kaufen kann.
E) Damit man neue Kleidung kaufen kann.

İzah: *Bu tapşırıqda mətnə əsasən verilmiş sualın doğru cavabını müəyyən etmək tələb olunur. Bu sualda materialların nəyə görə yenidən istifadə edilməsi soruşulur. Brodde qeyd edir ki, resurslara qənaət etmək məqsədi ilə materiallar mümkün qədər yenidən istifadə edilməlidir. Buna əsasən də tapşırığın* ***doğru cavabı „Damit man die Ressourcen sparen kann“*** *fikrinin qeyd olunduğu bənddir.*

A variantı 14 saylı test tapşırığı
B variantı 13 saylı test tapşırığı
C variantı 13 saylı test tapşırığı
D variantı 13 saylı test tapşırığı

Ergänzen Sie den Satz dem Text entsprechend.
Viele Menschen kaufen neue Kleidung, weil … .
A) sie ihre Qualität höher finden
B) man die alte Kleidung teurer repariert
C) alte Sachen ungesund sind
D) sie gerne dafür Geld ausgeben mögen
E) sie es einfacher finden

İzah: *Bu test tapşırığında mətnə əsasən cümləni tamamlamaq tələb olunur. Mətni oxuyarkən məlum olur ki, insanlar köhnə paltarları daha geymirlər. Yeni geyim almaq daha asan və tez başa gəlir. Bununla əlaqədar olaraq, tapşırığın* ***doğru cavabı „sie es einfacher finden“*** *fikrinin qeyd olunduğu bənddir.*

A variantı 15 saylı test tapşırığı
B variantı 15 saylı test tapşırığı
C variantı 15 saylı test tapşırığı
D variantı 15 saylı test tapşırığı

Welche Aussagen sind dem Text entsprechend richtig?
1. Viele Menschen mögen alte Kleidung kaufen.
2. Statt alte Dinge wegzuwerfen, soll man sie reparieren.
3. Die Produktion von Kleidung verschmutzt die Umwelt.
4. Die Firma Greenpeace produziert Kleidung ohne gefährliche Chemikalien.
5. Nach Brodde soll man die alten Sachen nicht länger tragen.

İzah: *Açıq tipli bu test tapşırığında mətnə əsasən doğru fikirlərin seçilməsi tələb olunur. Bu tapşırıqda yalnız iki fikir (**2, 3**) mətnə əsasən doğrudur. Mətndən də aydın olur ki, məhz bu 2 fikir „2.* ***Statt alte Dinge wegzuwerfen, soll man sie reparieren****“ (köhnə şeyləri atmaq əvəzinə onları təmir etmək lazımdır) və „3.* ***Die Produktion von Kleidung verschmutzt die Umwelt****“ (geyim istehsalı ətraf mühiti çirkləndir) mətnə əsasən* ***doğrudur****.*

A variantı 16 saylı test tapşırığı
B variantı 19 saylı test tapşırığı
C variantı 18 saylı test tapşırığı
D variantı 19 saylı test tapşırığı

Wählen Sie die passenden Konjunktionen aus.
Der Lehrer fragt, … der Schüler mit seiner Aufgabe schon fertig ist.
… das Wetter schlecht war, flog das Flugzeug weiter.
1. und
2. weil
3. ob
4. denn
5. obwohl

A) 1, 2 B) 3, 5 C) 1, 4 D) 2, 3 E) 4, 5

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş cümlələrə uyğun gələn düzgün bağlayıcıların seçilməsi tələb olunur. 1-ci cümlə sual tərkibli tamamlıq budaq cümləsi olduğu üçün fikri dəqiqləşdirmək məqsədi daşıdığından „***ob****“, 2-ci cümlə isə güzəşt budaq cümləsi olduğuna görə „***obwohl****“, yəni „havanın pis olmasına baxmayaraq, təyyarə uçuşa davam etdi“. Beləliklə, tapşırığın* ***doğru cavabı „3, 5“*** *qeyd olunan bənddir.*

A variantı 17 saylı test tapşırığı
B variantı 17 saylı test tapşırığı
C variantı 19 saylı test tapşırığı
D variantı 16 saylı test tapşırığı
Welcher Satz steht im Passiv?
A) In diesem Sommer werde ich aufs Land fahren.
B) Die Tage werden länger, die Nächte kürzer.
C) Einige Schüler unserer Klasse möchten Juristen werden.
D) Der Schüler wird an der Universität studieren.
E) Die Gäste aus Berlin werden mit herzlichen Grüßen empfangen.
İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş cümlələrdən hansının məchul növdə işləndiyi soruşulur. Məchul növün indiki zaman forması „**werden+Partizip II (feili sifət)**" qrammatik qaydası ilə düzəlir. "**werden**" köməkçi feili cümlədə 2-ci yerdə, feilin **Partizip II** forması isə cümlənin sonunda işlənir. Qeyd olunan qrammatik qaydaya əsasən tapşırığın doğru cavabı „Die Gäste aus Berlin **werden** mit herzlichen Grüßen **empfangen**" cümləsinin qeyd olunduğu bəndir.*

A variantı 18 saylı test tapşırığı
B variantı 20 saylı test tapşırığı
C variantı 16 saylı test tapşırığı
D variantı 20 saylı test tapşırığı
Welche Variante bildet einen Dialog.
1. Hallo, Sandra! Kannst du heute Abend mit mir ins Theater gehen?
2. Morgen Abend habe ich nichts vor. Ich komme um sieben Uhr zu dir. Bis bald!
3. Bis morgen!
4. Und morgen Abend? Vielleicht gehen wir morgen Abend ins Kino? Im Kino läuft ein neuer Film.
5. Hi Paul, nein. Heute Abend geht es leider nicht. Ich habe viel zu tun.
A) 1, 5, 4, 2, 3 B) 3, 4, 5, 1, 2
C) 5, 2, 3, 1, 4 D) 1, 2, 4, 5, 3
E) 1, 5, 2, 3, 4
İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş fikirlər əsasında dialoq qurmaq tələb olunur. Test tapşırığında Paul Sandranı əvvəlcə teatra dəvət edir, amma Sandranın həmin gün vaxtı olmadığı üçün onu kinoya dəvət edir. Bu məntiqi ardıcıllığa uyğun olaraq tapşırığın **doğru cavabı** "**1, 5, 4, 2, 3**" qeyd olunan bənddir.*

A variantı 19 saylı test tapşırığı
B variantı 18 saylı test tapşırığı
C variantı 17 saylı test tapşırığı
D variantı 17 saylı test tapşırığı
Wählen Sie die entsprechende Variante aus.
Die Jungen aus vielen Staaten nehmen ... dem Symposium in Baku teil.
A) in B) mit C) vor D) an E) für
İzah: *Bu test tapşırığında feilin idarə əlaqəsinə uyğun olaraq düzgün sözönünü təyin etmək tələb olunur. Məlumdur ki, „teilnehmen" feili **an** sözönü ilə işlənir və ismin Dativ (yönlük) halını tələb edir. Buna əsasən **„an"** qeyd olunan bənd tapşırığın **doğru cavabıdır**.*

A variantı 20 saylı test tapşırığı
B variantı 16 saylı test tapşırığı
C variantı 20 saylı test tapşırığı
D variantı 18 saylı test tapşırığı
Wählen Sie das Synonym zum unterstrichenen Wort aus.
Sie interessierte sich für Mode, deshalb suchte sie sich <u>einen Job</u> in einer Boutique.
A) eine Arbeit B) eine Karriere
C) eine Erfahrung D) eine Chance
E) eine Kette
İzah: *Bu test tapşırığında altından xətt çəkilmiş ismə uyğun gələn sinonimin seçilməsi tələb olunur. Məlumdur ki, **„Job"** isminin sinonimi **„Arbeit"** sözüdür. Beləliklə, **„eine Arbeit"** qeyd olunan bənd tapşırığın **doğru cavabıdır**.*

İnformatika üzrə bilikləri yoxlayan test tapşırıqları

A variantı 21 saylı test tapşırığı
B variantı 34 saylı test tapşırığı
C variantı 36 saylı test tapşırığı
D variantı 25 saylı test tapşırığı

Elektron cədvəl fraqmenti verilmişdir (Excel 2019).

	AA	AB	AC
7	10	14	=(AA8+AA9)/3
8	18	20	=IF(AA8>AC7;12;10)
9	12	6	=POWER((AB8-AA8);3)

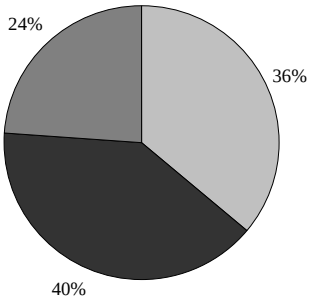

Diaqram elektron cədvəlin hansı xanalar diapazonu əsasında qurulmuşdur?

A) AA9:AC9 B) AA7:AC7 C) AA8:AC8 D) AB7:AB9 E) AA7:AA9

İzah: AC7:AC9 diapazonuna daxil olan xanaların qiymətlərini hesabladıqda AC7=(AA8+AA9)/3=10, AC8=IF(AA8>AC7;12;10)=12, AC9=POWER((AB8-AA8);3)=8 qiymətləri alınacaqdır. Tapşırıqda verilmiş diaqram qeyd olunan diapazonlar arasında yalnız AA8:AC8 diapazonu əsasında qurulduqda alınır:

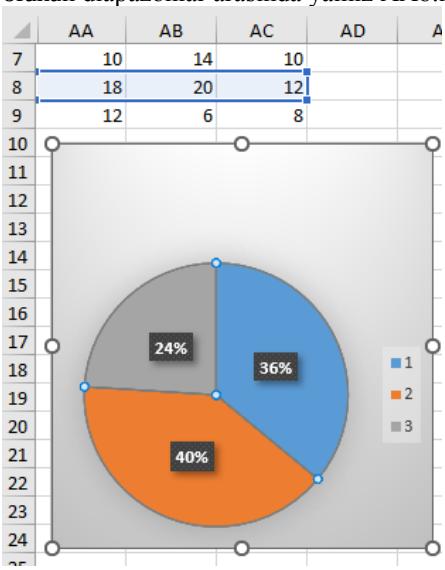

Doğru cavab: AA8:AC8.

A variantı 22 saylı test tapşırığı
B variantı 36 saylı test tapşırığı
C variantı 25 saylı test tapşırığı
D variantı 36 saylı test tapşırığı

Uyğunluğu müəyyən edin.

1. İyerarxik menyu sistemi vasitəsilə mətn fayllarının axtarışı xidməti
2. Telekonfrans və xəbərlər bloku xidməti
3. Uzaq məsafədə yerləşdirilmiş terminalların emulyasiyası sistemi

a. USENET
b. FTP
c. Gopher
d. Telnet
e. E-mail

A) 1 – e; 2 – a; 3 – d B) 1 – c; 2 – b; 3 – d C) 1 – c; 2 – a; 3 – d
D) 1 – a; 2 – b; 3 – e E) 1 – b; 2 – c; 3 – e

İzah: USENET – telekonfrans və xəbərlər bloku, müxtəlif şəbəkə informasiya vasitələri və ya elanlar lövhəsi xidməti, FTP – faylların bir kompüterdən digərinə ötürülməsi xidməti, Gopher – iyerarxik menyu sistemi vasitəsilə mətn fayllarının axtarışı və ötürülməsi xidməti, Telnet – uzaq məsafədə yerləşdirilmiş terminalların emulyasiyası sistemi, E-mail – elektron poçt xidməti, elektron məlumatların ötürülməsi və qəbul edilməsi xidmətidir.

Doğru cavab: 1 – c; 2 – a; 3 – d.

A variantı 23 saylı test tapşırığı
B variantı 21 saylı test tapşırığı
C variantı 28 saylı test tapşırığı
D variantı 27 saylı test tapşırığı

Verilənlərin tipi ***deyil*** (Access 2019):

A) Calculated (Вычисляемый/Hesablanmış)
B) Currency (Денежный/Pul)
C) Number (Числовой/Ədədi)
D) Accounting (Финансовый/Maliyyə)
E) Short Text (Короткий текст/Qısa mətn)

İzah: Access 2019-da verilənlər əsasən Short Text (Короткий текст/Qısa mətn), Long Text (Длинный текст/Uzun mətn), Number (Числовой/Ədədi), Large Number (Bigint), Date\Time (Дата\время/Tarix\Vaxt), Date\Time Extended (Дата и время (расширенный)/Tarix və Vaxt (genişləndirilmiş)), Currency (Денежный/Pul), Autonumber (Счетчик/Sayğac), Yes/No (Логический/Məntiqi), OLE (Поле объекта OLE/OLE obyekt sahəsi), Hyperlink (Гиперссылка/Hiperəlaqə), Attachment (Вложение/Qoşma) və Calculated (Вычисляемый/Hesablanmış) tipləri ilə təsvir olunur. Accounting (Финансовый/Maliyyə) tipi Access 2019-da verilən tipi kimi mövcud deyil.

Doğru cavab: Accounting (Финансовый/Maliyyə).

A variantı 24 saylı test tapşırığı
B variantı 40 saylı test tapşırığı
C variantı 26 saylı test tapşırığı
D variantı 34 saylı test tapşırığı

Doğru mülahizələri müəyyən edin.

1. CMOS, RAM, keş-yaddaş və video-yaddaş daxili yaddaşlardır.
2. Əməli yaddaşda aktiv proqram və verilənlər müvəqqəti saxlanılır.
3. Səs kartı informasiya daşıyıcısıdır.
4. Strimer məlumatı maqnit lenti üzərində saxlayan yaddaş qurğusudur.
5. Matrisli printer informasiyanı istilik vasitəsilə kağıza çap edir.
6. Skanerin seyrəklik qabiliyyəti bir düymə düşən xətlərin sayı ilə təyin olunur.

A) 2, 4, 6 B) 1, 2, 6 C) 1, 5, 6 D) 2, 3, 5 E) 1, 2, 4

İzah: İzahları verib hər bir uyğun mühakimə ilə müqayisə edək:

1. CMOS, RAM, keş yaddaş və video-yaddaş daxili yaddaşlardır. Tapşırıqda verilmiş mühakimə doğrudur.
2. Əməli yaddaşda aktiv proqram və verilənlər müvəqqəti saxlanılır. Tapşırıqda verilmiş mühakimə doğrudur.
3. Səs kartı səsin rəqəmsal formaya və ya əksinə çevrilməsini təmin edir və informasiya daşıyıcısı deyil. Tapşırıqda verilmiş mühakimə yanlışdır.
4. Strimer verilənləri maqnit lenti üzərində saxlayan yaddaş qurğusudur. Tapşırıqda verilmiş mühakimə doğrudur.
5. Matrisli printer informasiyanı iynəli başlıq vasitəsilə kağıza çap edir. Tapşırıqda verilmiş mühakimə yanlışdır.
6. Skanerin seyrəklik qabiliyyəti bir düymə düşən nöqtələrin sayı (dpi) ilə ifadə olunur. Tapşırıqda verilmiş mühakimə yanlışdır.

Doğru cavab: 1, 2, 4.

A variantı 25 saylı test tapşırığı
B variantı 37 saylı test tapşırığı
C variantı 31 saylı test tapşırığı
D variantı 30 saylı test tapşırığı

Mətn prosessorunda sənədə yerləşdirilən Sərlövhənin (Header and Footer/Колонтитулы) səhifədəki mövqeyi hansı lent tabı və lent qrupundan təyin edilir (Word 2019)?

A) Layout ►Arrange (Макет ►Упорядочение/Səhifə Parametrləri►Nizamla)
B) Home ►Styles (Главная►Стили/Ev►Stillər)
C) Insert ►Header and Footer (Вставка►Колонтитулы/ Əlavə et►Yuxarı və Aşağı Sərlövhələr)
D) Insert►Pages (Вставка►Страницы/Əlavə et►Səhifələr)
E) Layout ►Page Setup (Макет ►Параметры страницы/Düzən►Səhifə Parametri)

İzah: Mətn prosessorunda sənədə yerləşdirilən Sərlövhənin (Header and Footer/Колонтитулы) səhifədəki mövqeyi Layout (Макет/Düzən) lent tabının Page Setup (Параметры страницы/Səhifə Parametri) lent qrupundan təyin edilir:

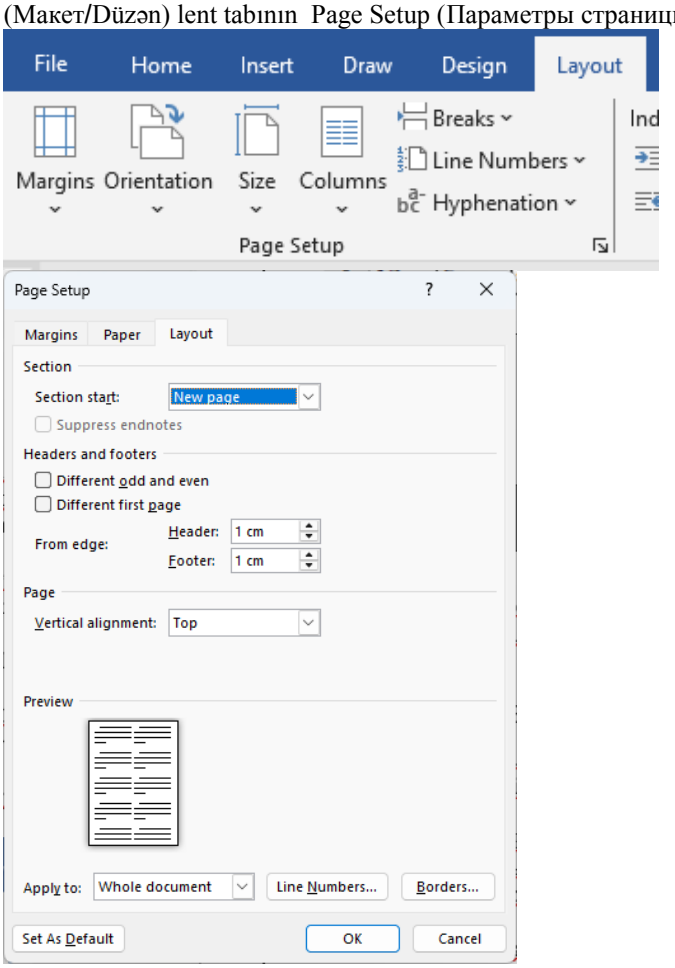

Doğru cavab: Layout ►Page Setup (Макет ►Параметры страницы/Düzən►Səhifə Parametri)

A variantı 26 saylı test tapşırığı
B variantı 26 saylı test tapşırığı
C variantı 27 saylı test tapşırığı
D variantı 22 saylı test tapşırığı

Hansı əməliyyatların köməyilə bütün sənəd seçilər (Word 2019)?

1. Sənədin sol kənarındakı boş sahədə mausun sol düyməsini üçqat klikləməklə.
2. Klaviaturada Ctrl+A düymələr kombinasiyasını sıxmaqla.
3. Sənəd daxilində ixtiyari yerdə mausun sol düyməsini 4 dəfə klikləməklə.
4. Klaviaturada F8 düyməsini 2 dəfə ardıcıl sıxmaqla.
5. Kursoru sənədin sonunda yerləşdirib klaviaturada Shift+Ctrl+Home düymələr kombinasiyasını sıxmaqla.
6. Klaviaturada Ctrl düyməsini basılı saxlamaqla sənəd daxilində ixtiyari yerdə mausun sol düyməsini klikləməklə.
7. Klaviaturada F8 düyməsini 5 dəfə ardıcıl sıxmaqla.

A) 1, 2, 5, 7 B) 2, 3, 6, 7 C) 2, 4, 5, 6 D) 1, 4, 5 E) 1, 4, 6

İzah: İzahları verib hər bir uyğun mühakimə ilə müqayisə edək.

1. Sənədin sol kənarındakı boş sahədə mausun sol düyməsini üçqat klikləməklə bütün sənəd seçilər. Tapşırıqda verilmiş mühakimə doğrudur.
2. Klaviaturada Ctrl+A düymələr kombinasiyasını sıxmaqla bütün sənəd seçilər. Tapşırıqda verilmiş mühakimə doğrudur.
3. Sənəd daxilində ixtiyari yerdə mausun sol düyməsini 4 dəfə klikləməklə bütün sənəd seçilməz. Tapşırıqda verilmiş mühakimə yanlışdır.
4. Klaviaturada F8 düyməsini 2 dəfə ardıcıl sıxmaqla kursorun olduğu söz seçilər. Tapşırıqda verilmiş mühakimə yanlışdır.
5. Kursoru sənədin sonunda yerləşdirib klaviaturada Shift+Ctrl+Home düymələr kombinasiyasını sıxmaqla bütün sənəd seçilər. Tapşırıqda verilmiş mühakimə doğrudur.
6. Klaviaturada Ctrl düyməsini basılı saxlamaqla sənəd daxilində ixtiyari yerdə mausun sol düyməsini klikləməklə cümlə seçilər. Tapşırıqda verilmiş mühakimə yanlışdır.
7. Klaviaturada F8 düyməsini 5 dəfə ardıcıl sıxmaqla bütün sənəd seçilər. Tapşırıqda verilmiş mühakimə doğrudur.

Doğru cavab: 1, 2, 5, 7

A variantı 27 saylı test tapşırığı
B variantı 29 saylı test tapşırığı
C variantı 23 saylı test tapşırığı
D variantı 37 saylı test tapşırığı

File Explorer (Проводник/Fayl Bələdçisi) proqram pəncərəsinin sağ sahəsindəki obyektlərə süzgəcləmə (filtrləmə) tətbiq edilməsi üçün hansı görünüş rejimindən istifadə olunur (Windows 11)?

A) Details (Таблица/Təfərrüatlar)
B) List (Список/Siyahı)
C) Tiles (Плитка/Lövhəciklər)
D) Small Icons (Мелкие значки/Kiçik piktoqramlar)
E) Content (Содержимое/Məzmun)

İzah: Windows 11 əməliyyat sistemində File Explorer (Проводник/Fayl Bələdçisi) proqram pəncərəsinin sağ sahəsindəki obyektlərə süzgəcləmə (filtrləmə) tətbiq etmək yalnız Details (Таблица/Təfərrüatlar) görünüş rejimində mümkündür:

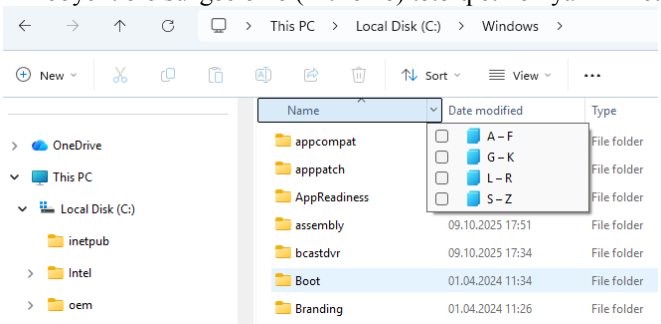

Digər görünüş rejimlərindən File Explorer (Проводник/Fayl Bələdçisi) proqram pəncərəsinin sağ sahəsindəki obyektlərə süzgəcləmə (filtrləmə) tətbiq etmək mümkün deyil.

Doğru cavab: Details (Таблица/Təfərrüatlar)

A variantı 28 saylı test tapşırığı
B variantı 38 saylı test tapşırığı
C variantı 21 saylı test tapşırığı
D variantı 39 saylı test tapşırığı

Təhlükəsizlik divarının (Firewall) əsas funksiyası nədir?

A) Şəbəkəni potensial təhdidlərdən qorumaq
B) MAC ünvanını dəyişmək
C) DNS ünvanlarını şifrləmək və gizlətmək
D) İnternet trafikini şifrləmək
E) SSID-ni yeniləmək

İzah: Təhlükəsizlik divarının (Firewall) əsas funksiyası giriş-çıxış trafikini nəzarətdə saxlamaqla şəbəkəni potensial təhdidlərdən qorumaqdır.
Doğru cavab: Şəbəkəni potensial təhdidlərdən qorumaq.

A variantı 29 saylı test tapşırığı
B variantı 32 saylı test tapşırığı
C variantı 32 saylı test tapşırığı
D variantı 31 saylı test tapşırığı

Uyğunluğu müəyyən edin (Excel 2019).

Kateqoriyalar	*Funksiyalar*
1. Text (Текстовые/Mətn) 2. Logical (Логические/Məntiqi) 3. Statistical (Статистические/Statistik)	a. COUNTIF (СЧЁТЕСЛИ) b. SUMIF (СУММЕСЛИ) c. RIGHT (ПРАВСИМВ) d. POWER (СТЕПЕНЬ) e. IF (ЕСЛИ)

A) 1 – c; 2 – e; 3 – d
B) 1 – d; 2 – b, e; 3 – a
C) 1 – c; 2 – e; 3 – a, b
D) 1 – c; 2 – a, b; 3 – d
E) 1 – c; 2 – e; 3 – a

İzah: COUNTIF (СЧЁТЕСЛИ) funksiyası verilmiş xanalar diapazonunda müəyyən şərti ödəyən ədədlərin sayını tapmaq üçün istifadə edilir və Statistical (Статистические/ Statistik) funksiyalar kateqoriyasına aiddir.
SUMIF (СУММЕСЛИ) funksiyası yalnız müəyyən şərti ödəyən ədədləri toplamaq üçün tətbiq edilir və Math&Trig (Математические/Riyazi və Triqonometrik) funksiyalar kateqoriyasına aiddir.
RIGHT (ПРАВСИМВ) funksiyası qeyd olunmuş mətnin sağdan təyin edilmiş ədədə uyğun sayda simvollar fraqmentini seçmək üçün istifadə edilir və Text (Текстовые/Mətn) funksiyalar kateqoriyasına aiddir.
POWER (СТЕПЕНЬ) funksiyası verilmiş ədədin qüvvətini hesablayır və Math&Trig (Математические/Riyazi və Triqonometrik) funksiyalar kateqoriyasına aiddir.
IF (ЕСЛИ) funksiyası verilmiş şərtdən asılı olaraq arqument kimi verilmiş iki qiymətdən birini seçməyə imkan verir və Logical (Логические/Məntiqi) funksiyalar kateqoriyasına aiddir.
Doğru cavab: 1 – c; 2 – e; 3 – a.

A variantı 30 saylı test tapşırığı
B variantı 30 saylı test tapşırığı
C variantı 34 saylı test tapşırığı
D variantı 29 saylı test tapşırığı

İnternetdə host kompüterin domen adı verilənlər bazasının ... modelinə uyğundur.

A) relyasiya B) şəbəkə C) infoloji D) iyerarxik E) obyektyönlü

İzah: Host kompüterin domen adı şəbəkədə qeydə alınmış domenlərin adlarından ibarət olur. Domenlərin adları isə iyerarxik ardıcıllıqla yazılır: soldan başlayaraq əvvəlcə ən aşağı səviyyənin domeni, sonra isə yuxarı səviyyələrin domenləri. Domen adlarının bu qayda ilə yazılışı verilənlər bazasının iyerarxik modelinə uyğundur.
Doğru cavab: iyerarxik.

A variantı 31 saylı test tapşırığı
B variantı 27 saylı test tapşırığı
C variantı 33 saylı test tapşırığı
D variantı 26 saylı test tapşırığı

TCP protokolunun əsas funksiyası nədən ibarətdir?

A) qısa məlumatların ötürülməsi və etibarlılığın təmin olunmaması
B) uyğun marşrutlar haqqında şəbəkəyə lazımi məlumatın verilməsi
C) informasiya axınının paketlərə bölünməsi və son məntəqədə onların düzgün yığılması
D) informasiya paketlərinin düzgün ünvanlandırılması
E) şəbəkənin vəziyyəti haqqında informasiyanın verilməsi

İzah: TCP (Transmission Control Protocol) protokolu – verilənlərin ötürülməsinin idarə edilməsi protokolu olaraq, bütövlükdə ötürülməsi nəzərdə tutulan informasiyanın müəyyən tələblər çərçivəsində paketlərə ayrılmasına və bu paketlərlə ötürülmüş informasiyanın son məntəqədə yığılaraq düzgün şəkildə tamamlanmasına cavabdehlik daşıyır.
Doğru cavab: informasiya axınının paketlərə bölünməsi və son məntəqədə onların düzgün yığılması.

A variantı 32 saylı test tapşırığı
B variantı 24 saylı test tapşırığı
C variantı 22 saylı test tapşırığı
D variantı 33 saylı test tapşırığı

Sistem proqram təminatına aid olanları müəyyən edin.

1. Verilənlər bazasının idarəedilməsi sistemləri
2. Əməliyyat örtükləri
3. Kompüterin iş qabiliyyətinin diaqnostikası proqramları
4. Avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləri
5. Ekspert sistemləri
6. Arxivləşdirmə proqramları

A) 3, 4, 6 B) 2, 5, 6 C) 1, 4, 5 D) 2, 3, 6 E) 1, 2, 5

İzah: Sistem proqram təminatına əməliyyat sistemləri, əməliyyat örtükləri, kompüterin iş qabiliyyətinin diaqnostikası proqramları, antivirus proqram vasitələri, arxivləşdirmə proqramları, drayverlər və s. aiddir. Verilənlər bazasının idarəedilməsi sistemləri, Avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləri və Ekspert sistemləri isə tətbiqi proqram təminatına aiddir.
Doğru cavab: 2, 3, 6

A variantı 33 saylı test tapşırığı
B variantı 31 saylı test tapşırığı
C variantı 24 saylı test tapşırığı
D variantı 28 saylı test tapşırığı

Alqoritmin icrası nəticəsində n=8 qiyməti çap olunarsa, n-in ilkin qiymətini müəyyən edin.

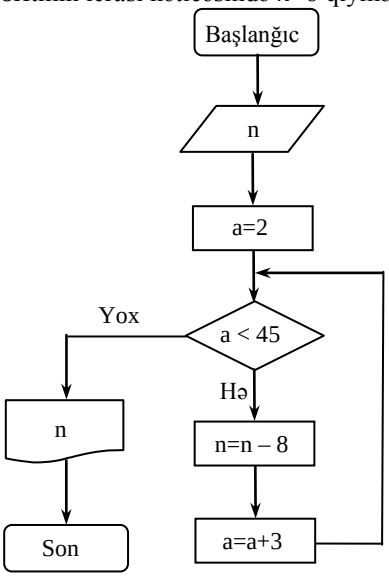

A) 112 B) 144 C) 120 D) 136 E) 128

İzah: Dövr a≥45 şərti ödəndikdə sona çatacaqdır. Dövrün təkrarlanma sayı k olarsa, onda k addımdan sonra a dəyişəninin qiyməti a=2+3·k olar. Onda a≥45 şərtindən 2+3·k≥45 → k≥43/3 → k=15 alarıq. 15 addımdan sonra isə n dəyişəninin qiyməti n=n−8·15 olar. Bu qiymət isə tapşırığın şərtinə görə 8-ə bərabərdir: n−8·15=8. Buradan n=128 alarıq.
Doğru cavab: 128.

A variantı 34 saylı test tapşırığı
B variantı 23 saylı test tapşırığı
C variantı 37 saylı test tapşırığı
D variantı 21 saylı test tapşırığı

Alqoritmin xassələrinə aiddir:

A) faydalılıq B) müəyyənlik C) aktuallıq D) qiymətlilik E) adekvatlıq

İzah: Alqoritmin əsas xassələrinə aiddir: müəyyənlik, diskretlik, kütləvilik, nəticəlilik. Faydalılıq, aktuallıq, qiymətlilik, adekvatlıq isə alqoritmin xassələrinə aid deyil.

Doğru cavab: müəyyənlik

A variantı 35 saylı test tapşırığı
B variantı 25 saylı test tapşırığı
C variantı 40 saylı test tapşırığı
D variantı 38 saylı test tapşırığı

Doğru fayl adlarını müəyyən edin (Windows 11):

1. 'magistr'.docx 2. <magistr>.docx
3. magistr*1.pptx 4. & magistr &.xlsx
5. ^magistr 1^.docx 6. magistr|1.pptx
7. magistr;1;2.docx

A) 2, 3, 4, 5 B) 1, 2, 3, 6 C) 1, 4, 5, 7 D) 1, 4, 6, 7 E) 2, 3, 5, 7

İzah: Windows 11 əməliyyat sistemində fayl və qovluqların adlandırılmasında idarəedici (kodu 31-ə kimi olan) və **\ / : * ? " < > |** simvollarından başqa bütün simvollardan istifadə etmək olar. 1, 4, 5, 7 bəndlərindəki fayl adlarında **\ / : * ? " < > |** simvollarından və digər qadağan olunmuş simvollardan istifadə olunmadığı üçün onlar doğru fayl adlarıdır.

Doğru cavab: 1, 4, 5, 7.

A variantı 36 saylı test tapşırığı
B variantı 35 saylı test tapşırığı
C variantı 30 saylı test tapşırığı
D variantı 23 saylı test tapşırığı

Ribbon (Лента/Lent) interfeysi təqdimatın hansı görünüş rejimində əks ***olunmur*** (PowerPoint 2019)?

A) Normal (Обычный/Normal)
B) Notes Page (Страницы заметок/Qeydlər Səhifəsi)
C) Slide Sorter (Сортировщик слайдов/Slayd Çeşidləyicisi)
D) Reading View (Режим чтения/Oxu görünüşü)
E) Outline View (Режим Структуры/Struktur rejimi)

İzah: PowerPoint 2019 proqramında Reading View (Режим чтения/Oxu görünüşü) görünüş rejimində ekranda əks olunan slaydın yuxarı və aşağı hissələrində uyğun olaraq pəncərə başlığı paneli və vəziyyət sətri görünür, Ribbon (Лента/Lent) interfeysi isə görünmür:

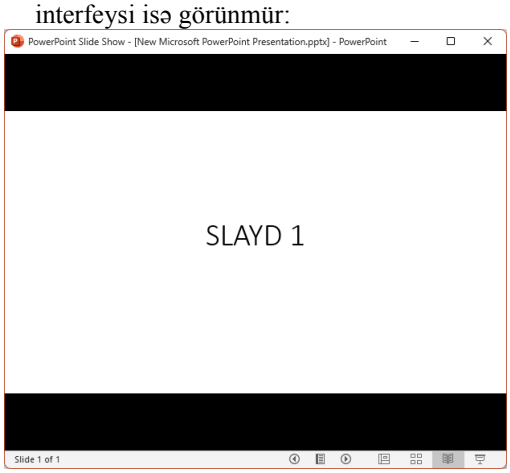

Digər görünüş rejimlərində isə Ribbon (Лента/Lent) interfeysi görünür.

Doğru cavab: Reading View (Режим чтения/Oxu görünüşü).

A variantı 37 saylı test tapşırığı
B variantı 22 saylı test tapşırığı
C variantı 29 saylı test tapşırığı
D variantı 40 saylı test tapşırığı

Uyğunluğu müəyyən edin.

1. 195_{10}
2. 375_{10}
3. 442_{10}

a. $C3_{16}$
b. 177_{16}
c. 123_{16}
d. 237_{16}
e. $1BA_{16}$

A) 1 – c; 2 – d; 3 – e
B) 1 – a; 2 – b; 3 – e
C) 1 – a; 2 – d; 3 – e
D) 1 – c; 2 – b; 3 – e
E) 1 – a; 2 – b; 3 – d

İzah: Tam onluq ədədlərin onluq olmayan say sisteminə çevrilməsi verilmiş ədədin ardıcıl olaraq, qalıqda ədədin çevriləcəyi say sisteminin əsasından kiçik ədəd alınana qədər həmin əsası göstərən ədədə bölünməsi yolu ilə aparılır:
1. 195/16=**12** qalıqda **3**
və $12_{10}=C_{16}$ olduğundan $195_{10}= C3_{16}$

2. 375/16=23 qalıqda 7
23/16=**1** qalıqda **7**
olduğundan $375_{10}=177_{16}$

3. 442/16=27 qalıqda **10**
27/16=**1** qalıqda **11**
və $10_{10}=A_{16}$, $11_{10}=B_{16}$ olduğundan $442_{10}=1BA_{16}$
Doğru cavab: 1 – a; 2 – b; 3 – e.

A variantı 38 saylı test tapşırığı
B variantı 39 saylı test tapşırığı
C variantı 38 saylı test tapşırığı
D variantı 24 saylı test tapşırığı

Kitab.doc faylı **C:\İnformatika\Nəzəriyyə** qovluğunda yerləşir. **İnformatika** qovluğunda **Praktika** altqovluğu yaradılır və həmin fayl yeni yaradılmış altqovluğa daşınır. Bundan sonra həmin faylın tam adı hansı olur?

A) C:\Praktika\Kitab.doc
B) C:\İnformatika\Praktika\Nəzəriyyə\Kitab.doc
C) C:\İnformatika\Praktika\Kitab.doc
D) C:\İnformatika\Nəzəriyyə\Kitab.doc
E) C:\İnformatika\Nəzəriyyə\Praktika\Kitab.doc

İzah: İnformatika qovluğunda **Praktika** altqovluğu yaradıldıqdan və **Kitab.doc** faylı bu altqovluğa daşındıqdan sonra **Kitab.doc** faylı **Praktika** altqovluğunda yerləşir. Onda **Kitab.doc** faylının tam adı C:\İnformatika\Praktika\Kitab.doc kimi olar.
Doğru cavab: C:\İnformatika\Praktika\Kitab.doc

A variantı 39 saylı test tapşırığı
B variantı 33 saylı test tapşırığı
C variantı 39 saylı test tapşırığı
D variantı 35 saylı test tapşırığı

Körpü nədir?

A) Müxtəlif topologiyalı və protokollu iki və ya daha çox kompüter şəbəkəsini birləşdirən qurğudur.
B) Müxtəlif topologiyalı, lakin eyni protokola malik iki və ya daha çox lokal şəbəkəni birləşdirən qurğudur.
C) İşçi stansiyanı yoğun koaksial kabelə qoşan qurğudur.
D) Müxtəlif protokollu iki müxtəlif kompüter şəbəkəsi arasında əlaqə yaradan qurğudur.
E) Kompüterlərin şəbəkə adapterlərini nazik kabellə birləşdirən qurğudur.

İzah: Müxtəlif topologiyalı, lakin eyni protokola malik iki və ya daha çox lokal şəbəkənin birləşdirilməsi Körpü (Bridge) vasitəsilə təmin edilir. Digər bəndlərdə verilmiş xüsusiyyətlər Körpü (Bridge) qurğusunun xüsusiyyətlərini əks etdirmir.
Doğru cavab: Müxtəlif topologiyalı, lakin eyni protokola malik iki və ya daha çox lokal şəbəkəni birləşdirən qurğudur.

A variantı 40 saylı test tapşırığı
B variantı 28 saylı test tapşırığı
C variantı 35 saylı test tapşırığı
D variantı 32 saylı test tapşırığı
Aşağıda göstərilənlər lent tabının hansı düyməsinə aiddir (Word 2019)?

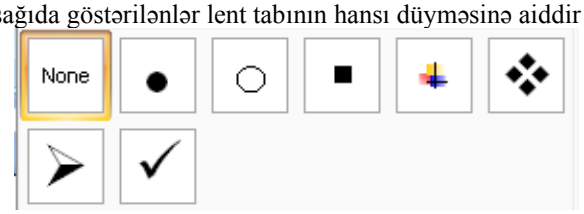

A) B) C) D) E)

İzah: Tapşırıqda göstərilənlər Home (Главная/Ev) lent tabının Paragraph (Абзац/Abzas) lent qrupunun Bullets (Маркеры/Markerlər) düyməsinə aiddir:

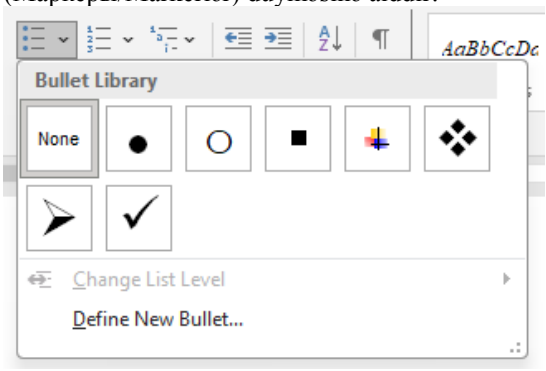

Doğru cavab:

A variantı 41 saylı test tapşırığı
B variantı 41 saylı test tapşırığı
C variantı 41 saylı test tapşırığı
D variantı 42 saylı test tapşırığı
Kitabın elektron versiyası 192 səhifədən ibarətdir. Bu kitabın hər 3 səhifəsindən birində yalnız 512x256 piksel ölçülü və rəng dərinliyi 16 bit olan şəkil yerləşir. Qalan səhifələrin hər birində 4096 simvol olan Unicode-da kodlaşdırılmış mətn mövcuddur. Bu kitabın elektron versiyasının informasiya həcmi neçə Mbayt olar?

İzah: Kitabın hər 3 səhifəsindən birində, yəni 192/3=64 səhifənin hər birində yalnız 512x256 piksel ölçülü və rəng dərinliyi 16 bit olan şəkil yerləşir. Onda 64 səhifədəki şəkillərin informasiya həcmi 64x512x256x16 bit=16 Mbayt olar. Qalan səhifələrin hər birində, yəni 192 – 64=128 səhifədə Unicode-da kodlaşdırılmış 4096 simvoldan ibarət mətn yerləşir. Onda 128 səhifəlik mətnin informasiya həcmi 128x4096x2 bayt=1 Mbayt olar. Beləliklə, kitabın elektron versiyasının informasiya həcmi 16+1=17 Mbayt olar.
Doğru cavab: 17.

A variantı 42 saylı test tapşırığı
B variantı 43 saylı test tapşırığı
C variantı 43 saylı test tapşırığı
D variantı 41 saylı test tapşırığı
A1:E8 və F2:H9 diapazonlarında birlikdə neçə xana vardır (Excel 2019)?
İzah: A1:E8 diapazonunda 5 sütun (A, B, C, D, E) və 8 sətir (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) olduğundan bu diapazonda 5x8=40 xana vardır. F2:H9 diapazonunda isə 3 sütun (F, G, H) və 8 sətir (2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) olduğundan 3x8=24 xana mövcuddur. Beləliklə, A1:E8 və F2:H9 diapazonlarında birlikdə 40+24=64 xana olar.
Doğru cavab: 64.

A variantı 43 saylı test tapşırığı
B variantı 44 saylı test tapşırığı
C variantı 42 saylı test tapşırığı
D variantı 43 saylı test tapşırığı

Üçölçülü qrafik proqram vasitələrinə aid ***deyil***:

1. Adobe Photoshop
2. ZBrush
3. Maya
4. Softimage XSI
5. Adobe Illustrator
6. Corel Draw

İzah: Adobe Photoshop rastr qrafik redaktorlara, ZBrush, Maya və Softimage XSI üçölçülü qrafik redaktorlara, Adobe Illustrator və Corel Draw isə vektor qrafik redaktorlara aiddir.
Doğru cavab: 1, 5, 6.

A variantı 44 saylı test tapşırığı
B variantı 42 saylı test tapşırığı
C variantı 44 saylı test tapşırığı
D variantı 44 saylı test tapşırığı

Set Up Slide Show (Настройка слайд-шоу/Slayd Nümayişinin Sazlanması) əmri ilə yerinə yetirilən əməliyyatları müəyyən edin (PowerPoint 2019):

1. Slaydların gizlədilməsi
2. Slaydlar arasında keçid vaxtının təyin olunması
3. Bir slayddan digərinə avtomatik keçmək üçün daxil edilmiş vaxt qrafikindən istifadə
4. Təqdimatın nümayiş tipinin seçilməsi
5. Slaydları nitq müşayiəti ilə nümayiş etdirmək üçün səsin yazılması
6. Nümayiş olunacaq slaydların intervalının göstərilməsi

İzah: Set Up Slide Show (Настройка слайд-шоу/Slayd Nümayişinin Sazlanması) əmrinin icrası nəticəsində Set Up Show (Настройка слайд-шоу/Təyinetməni göstər) dialoq pəncərəsi açılır:

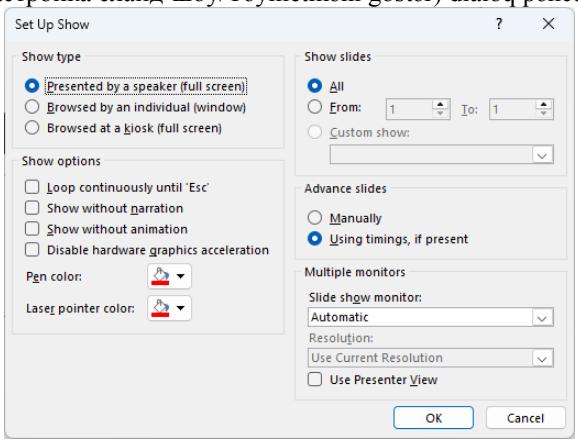

İzahları verib hər birini uyğun mühakimə ilə müqayisə edək.

1. Slaydların gizlədilməsi Slide Show (Слайд-шоу/Slaydı Göstər) tabının Set Up (Настройка/Quraşdır) lent qrupunun Hide Slide (Скрыть слайд/Slaydı Gizlət) düyməsini sıxmaqla həyata keçirilir. Tapşırıqda verilmiş mühakimə yanlışdır.
2. Slaydlar arasında keçid vaxtı Transitions (Переходы/Keçidlər) tabının Timing (Время показа слайдов/Vaxt) lent qrupunun After (После/Sonra) parametri ilə və ya Slide Show (Слайд-шоу/Slaydı Göstər) tabının Rehearse Timings (Настройка времени/Vaxtın sazlanması) düyməsini sıxmaqla həyata keçirilir. Tapşırıqda verilmiş mühakimə yanlışdır.
3. Bir slayddan digərinə avtomatik keçmək üçün daxil edilmiş vaxt qrafikindən istifadə Set Up Show (Настройка слайд-шоу/Təyinetməni göstər) dialoq pəncərəsindəki “Using timings, if presents” parametrinin seçilməsi ilə mümkündür. Tapşırıqda verilmiş mühakimə doğrudur.
4. Təqdimatın nümayiş tipinin seçilməsi Set Up Show (Настройка слайд-шоу/Təyinetməni göstər) dialoq pəncərəsindəki “Show type” parametrinin seçilməsi ilə mümkündür. Tapşırıqda verilmiş mühakimə doğrudur.
5. Slaydları nitq müşayiəti ilə nümayiş etdirmək üçün səsin yazılması Record (Запись/Səsyazma) lent tabının və ya Slide Show (Слайд-шоу/Slaydı Göstər) tabının Set Up (Настройка/Quraşdır) lent qrupunun Record (Запись/Səsyazma) düyməsini sıxmaqla həyata keçirilir. Tapşırıqda verilmiş mühakimə yanlışdır.
6. Nümayiş olunacaq slaydların intervalının göstərilməsi Set Up Show (Настройка слайд-шоу/Təyinetməni göstər) dialoq pəncərəsindəki “Show slides” parametrinin seçilməsi ilə mümkündür. Tapşırıqda verilmiş mühakimə doğrudur.

Doğru cavab: 3, 4, 6

A variantı 45 saylı test tapşırığı
B variantı 45 saylı test tapşırığı
C variantı 45 saylı test tapşırığı
D variantı 45 saylı test tapşırığı

Uyğunluğu müəyyən edin (Word 2019):

1. Insert (Вставка/Əlavə et)
2. Review (Рецензирование/İcmal)
3. View (Вид/Görünüş)

a.

b. 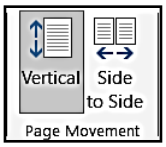

c.

d. 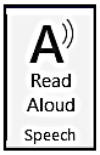

e. 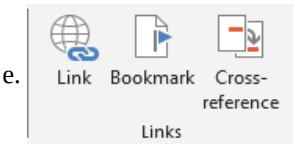

İzah: Insert (Вставка/Əlavə et) lent tabında yerləşən lent qrupları:

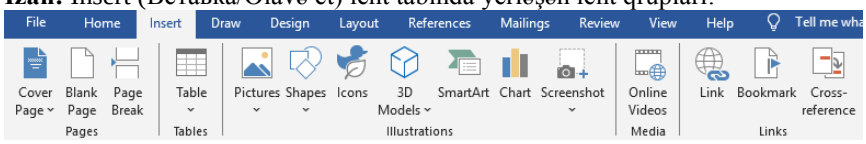

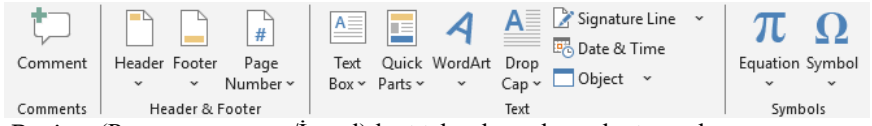

Review (Рецензирование/İcmal) lent tabında yerləşən lent qrupları:

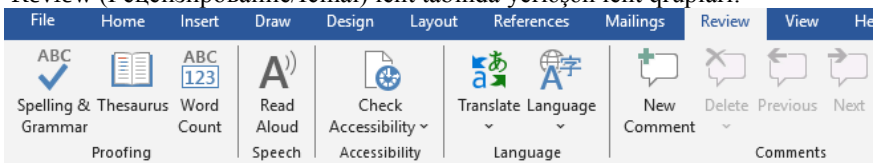

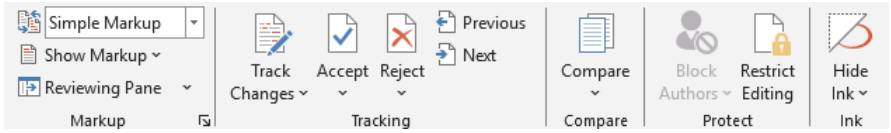

View (Вид/Görünüş) lent tabında yerləşən lent qrupları:

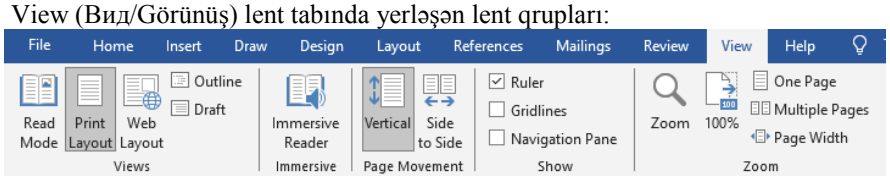

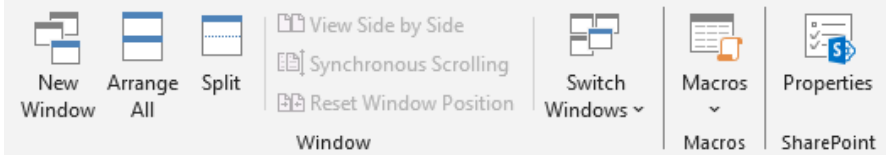

Doğru cavab: 1 – c, e; 2 – d; 3 – a, b.

Məntiqi təfəkkürü yoxlayan test tapşırıqları

A variantı 46 saylı test tapşırığı
B variantı 66 saylı test tapşırığı
C variantı 73 saylı test tapşırığı
D variantı 62 saylı test tapşırığı

Aşağıdakı şəkildə təsadüfi qeyd olunan nöqtənin 1, 2 və 5-ci fiqurlardan (üçbucaq, paraleloqram və romb) kənara düşmə ehtimalını tapın (şəkildəki ağ çoxbucaqlıların təpə nöqtələri yalnız xanaları əmələ gətirən kvadratların təpə nöqtələrində, tərəflərinin ortasında, xanaların mərkəzində yerləşə bilər).

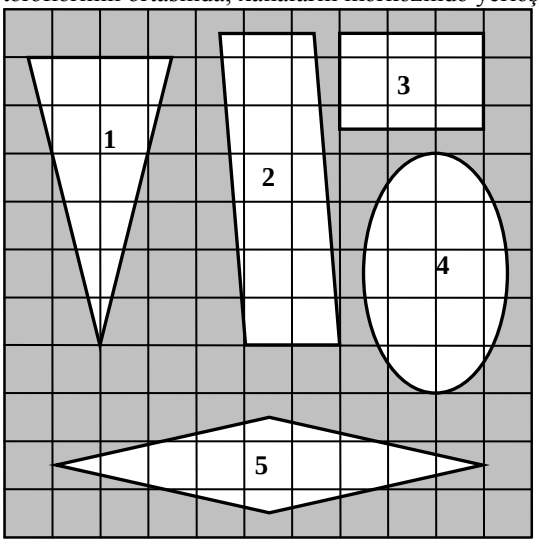

A) 45/121 B) 90/121 C) 8/11 D) 3/5 E) 4/5

İzah: 1, 2 və 5-ci fiqurların sahələri cəmi 13+9+9=31.
Şəklin qalan hissəsinin sahəsi 11x11-31=90.
Təsadüfi qeyd olunan nöqtənin 1, 2 və 5-ci fiqurlardan kənara düşmə ehtimalı 90/121.
Doğru cavab: 90/121.

A variantı 47 saylı test tapşırığı
B variantı 79 saylı test tapşırığı
C variantı 55 saylı test tapşırığı
D variantı 52 saylı test tapşırığı

Azər 4 qələm alırsa, 1 manatı artıq qalır, 6 qələm alırsa,
2 manatı çatmır. Azərin neçə manatı var?

A) 3 B) 5 C) 6 D) 7 E) 4

İzah: 4x+1=6x-2, 2x=3, x=1,5, 4x+1=7 və ya 6x-2=7.

Doğru cavab:7

A variantı 48 saylı test tapşırığı
B variantı 73 saylı test tapşırığı
C variantı 64 saylı test tapşırığı
D variantı 64 saylı test tapşırığı

Qanunauyğunluğu müəyyən edin və "?" əvəzinə uyğun olan variantı seçin.

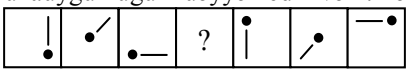

A)
B)
C)

D)
E)

İzah: Soldan sağa addımladıqca qara dairə küncdən mərkəzə, ardınca saat əqrəbinin hərəkəti istiqamətdə növbəti küncə keçir. Parça isə qara dairə ilə bağlılığını saxlayaraq hər addımda həmin istiqamətdə 45^0 dönür, növbə ilə qısalır və ya uzanır.

Doğru cavab:

A variantı 49 saylı test tapşırığı
B variantı 61 saylı test tapşırığı
C variantı 48 saylı test tapşırığı
D variantı 73 saylı test tapşırığı

Şəkil əvvəlcə 1 – 1, sonra 2 – 2, ardınca 3 – 3 və nəhayət, 4 – 4 xətləri üzrə qatlanır. "?" işarəsinin yerində alınan vəziyyəti müəyyən edin.

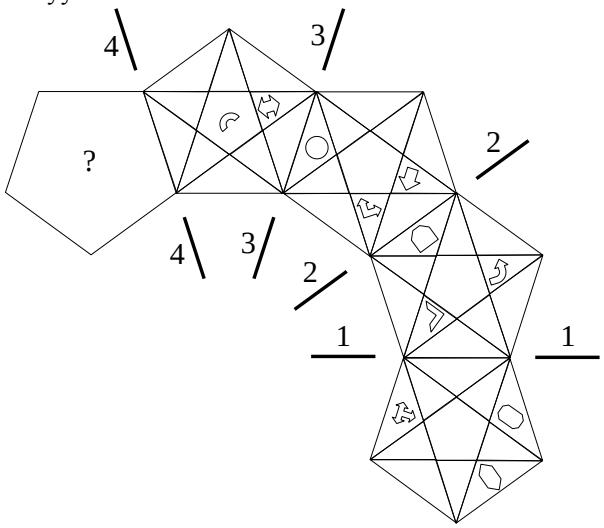

A)

B) 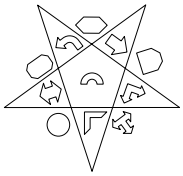

C)

D) 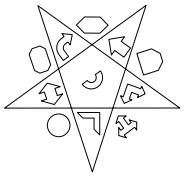

E)

İzah:

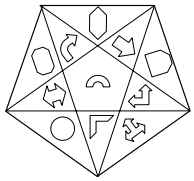

Doğru cavab:

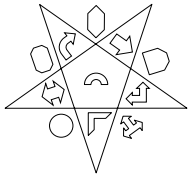

A variantı 50 saylı test tapşırığı
B variantı 82 saylı test tapşırığı
C variantı 83 saylı test tapşırığı
D variantı 65 saylı test tapşırığı

Qanunauyğunluğu müəyyən edin və "?" əvəzinə uyğun olan variantı seçin.

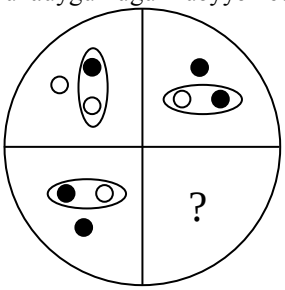

A) B) C)

D) E)

İzah: 4 fiqurdan ibarət komplekt saat əqrəbinin hərəkəti istiqamətində böyük dairənən bir sektorundan digərinə keçərkən öz mərkəzi ətrafında həmin istiqamətdə 90^0 dönür, bu zaman tənha kiçik dairə rəngini dəyişir.

Doğru cavab:

A variantı 51 saylı test tapşırığı
B variantı 83 saylı test tapşırığı
C variantı 76 saylı test tapşırığı
D variantı 74 saylı test tapşırığı

Qanunauyğunluğu taparaq "?" işarəsinin yerinə uyğun gələn ədədi müəyyən edin.

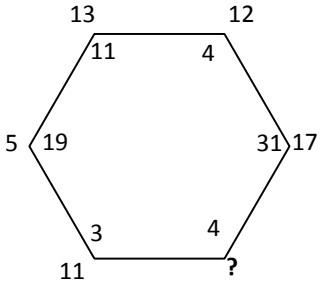

A) 10 B) 8 C) 7 D) 9 E) 6

İzah: Fiqurun təpə nöqtələrinə daxildən qonşu olan ədədlə qarşı təpəyə xaricdən qonşu olan ədədin cəmi ilə xaricdən qonşu olan ədədlə qarşı təpəyə daxildən qonşu olan ədədin cəmi bərabərdir.

Doğru cavab: 6

A variantı 52 saylı test tapşırığı
B variantı 50 saylı test tapşırığı
C variantı 50 saylı test tapşırığı
D variantı 61 saylı test tapşırığı

Verilən hissələrin fikrən birləşdirilməsindən alınan fiquru seçin.

A)

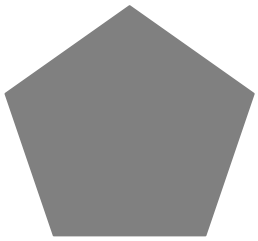

B)

C)

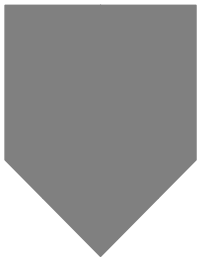

D)

E)

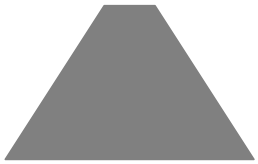

İzah:

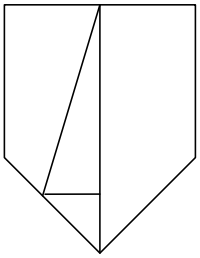

Doğru cavab:

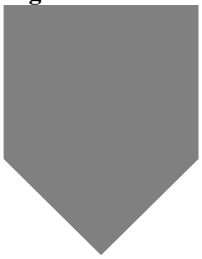

A variantı 53 saylı test tapşırığı
B variantı 67 saylı test tapşırığı
C variantı 58 saylı test tapşırığı
D variantı 84 saylı test tapşırığı

Sağ tərəfdəki çoxluğu təşkil edən ədədlərin hər biri sol tərəfdəki çoxluğun bir elementini şifrləyib. Eyni rəqəmlərin eyni, fərqli rəqəmlərin isə fərqli hərfləri və ya hərf birləşmələrini şifrlədiyini bilərək tapşırığı yerinə yetirin.

ƏDALƏT	⇔	481
AFƏMAN		506
LƏTAFƏT		123
MAVİ		675
ƏMANƏT		806
NƏDS		392
VİMƏMA		245
SƏMAVİ		903
ƏTALƏT		724

ƏDALƏT, LƏTAFƏT, MAVİ və SƏMAVİ sözlərini şifrləyən ədədlərin hər birinin rəqəmləri cəmini müəyyən edin və onları toplayın.

A) 60 B) 45 C) 65 D) 50 E) 55

ƏDALƏT ⇔ 806
AFƏMAN ⇔ 724
LƏTAFƏT ⇔ 675
MAVİ ⇔ 903
ƏMANƏT ⇔ 245
NƏDS ⇔ 481
VİMƏMA ⇔ 392
SƏMAVİ ⇔ 123
ƏTALƏT ⇔ 506

İzah:
ƏDALƏT, LƏTAFƏT, MAVİ və SƏMAVİ sözlərini şifrləyən ədədlərin rəqəmlərinin cəmi
(8+0+6)+(6+7+5)+(9+0+3)+(1+/2+3)=14+18+12+6=50
Doğru cavab: 50

A variantı 54 saylı test tapşırığı
B variantı 77 saylı test tapşırığı
C variantı 52 saylı test tapşırığı
D variantı 75 saylı test tapşırığı

Eyni bir fiqurun iki fərqli görünüşü verilib. Variantlardan hansılar bu fiqurun açılışları ola bilər?

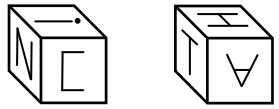

1. 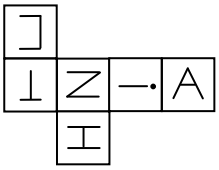

2. 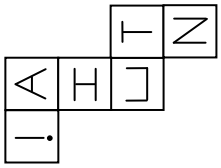

3. 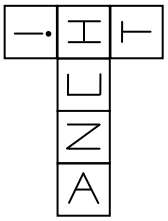

4. 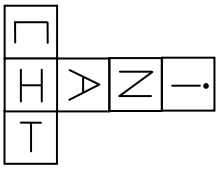

5. 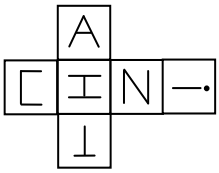

A) yalnız 2, 5 B) 1, 3, 4 C) yalnız 3, 4
D) 2, 3 E) 1, 2, 5

İzah: Şərtdəki görünüşlərə əsasən İ C-nin yuxarısında, C isə N-in sağında yerləşir və bu vəziyyətlər 1, 4 və 5-ci şəkillərdə müşahidə olunmur, yalnız 2 və 3-də müşahidə olunur.
Doğru cavab: 2, 3

A variantı 55 saylı test tapşırığı
B variantı 70 saylı test tapşırığı
C variantı 78 saylı test tapşırığı
D variantı 83 saylı test tapşırığı

İmtahanda iştirak edən tələbələr 65, 70, 75, 80, 85, 90 və ya 95 bal toplamışlar. Diaqramda müxtəlif ballar və həmin balları toplayan tələbələrin sayları göstərilib.

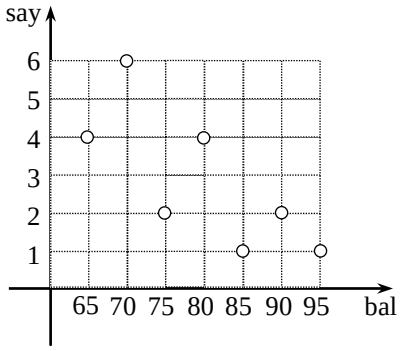

Tələbələrin orta balını tapın.

A) 74 B) 72,5 C) 75,5 D) 73,2 E) 76

İzah: İmtahanda iştirak edən tələbələrin sayı 4+6+2+4+1+2+1=20-dir. Onların topladığı balların cəmi isə 65x4+70x6+75x2+80x4+85+90x2+95=1510.
Tələbələrin orta balı 1510/20=75,5.

Doğru cavab: 75,5

A variantı 56 saylı test tapşırığı
B variantı 59 saylı test tapşırığı
C variantı 70 saylı test tapşırığı
D variantı 81 saylı test tapşırığı

Qanunauyğunluğu müəyyən edin və "?" əvəzinə uyğun olan variantı seçin.

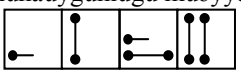
?

A)
B)
C)

D)
E)

İzah: Sətir üzrə addımladıqca şəkil əvvəlcə saat əqrəbi hərəkəti istiqamətində 90^0 dönür, yarımcıq fiqur bütövləşir, ardınca şəkil əks istiqamətdə 90^0 dönür, üstə yarımçıq fiqur əlavə olunur.

Doğru cavab:

A variantı 57 saylı test tapşırığı
B variantı 81 saylı test tapşırığı
C variantı 57 saylı test tapşırığı
D variantı 47 saylı test tapşırığı

Qanunauyğunluğu müəyyən edin və "?" əvəzinə uyğun olan variantı seçin.

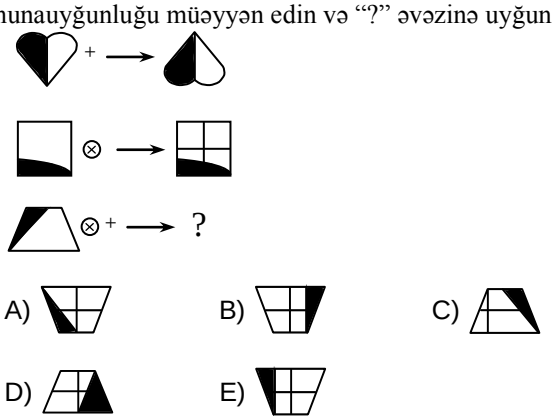

İzah: "+" operatoru şəkli yuxarıdan aşağıya simmetrik çevirir, ⊗ operatoru isə şəklə qarşılıqlı perpendikulyar düz xətlər əlavə edir.

Doğru cavab:

A variantı 58 saylı test tapşırığı
B variantı 58 saylı test tapşırığı
C variantı 69 saylı test tapşırığı
D variantı 53 saylı test tapşırığı

5 tələbə – A, B, C, D, E yazılı imtahan verirdilər. Müəllim tələbələrdən birinin cavabları köçürdüyünü öyrəndi. Həmin tələbənin imtahan nəticələrini ləğv etmək üçün müəllim kimin bunu etdiyini müəyyən etməlidir. Məlumdur ki, aşağıdakı mülahizələrdən yalnız biri ***yanlışdır***:

- A cavab vərəqini boş təhvil verib.
- B A-dan köçürüb, C isə D-dən köçürməyib.
- D və E köçürməyiblər.
- B köçürməyib.

Kimin imtahan nəticələri ləğv olunmalıdır?

A) D-nin B) C-nin C) E-nin
D) A-nın E) B-nin

İzah: 1-ci mülahizə yanlışdırsa, digərləri doğrudur (şərtə görə). Deməli, B A-dan köçürüb. Bu halda 4-cü müddəa da yanlışdır. 2-ci mülahizənin yanlış olması mümkün deyildir. Deməli, 1-ci mülahizə doğrudur, yəni A cavab vərəqini boş təhvil verib. Cavab vərəqini təhvil verəndən köçürmənin mümkünsüzlüyü səbəbindən 2-ci mülahizə yanlış hesab olunur. Bu səbəbdən 3 və 4-cü mülahizələr doğrudur, yəni D, E və B köçürməyib. Beləliklə köçürənin C olduğu müəyyənləşir.

Doğru cavab: C-nin

A variantı 59 saylı test tapşırığı
B variantı 55 saylı test tapşırığı
C variantı 71 saylı test tapşırığı
D variantı 49 saylı test tapşırığı

Birinci qutuda 42 qırmızı top var, yaşıl top yoxdur. İkinci qutuda 14 qırmızı və 28 yaşıl top var. İkinci qutudan neçə ədəd yaşıl top götürüb birinciyə qoyulsa, yaşıl topların sayının qırmızı topların sayına nisbəti hər iki qutuda eyni olar?
A) 10 B) 7 C) 18 D) 21 E) 14

İzah: 2 qutuda birlikdə 42+14=56 qırmızı və 28 yaşıl top var. Hər bir yaşıl topa iki qırmızı top uyğun gəlir. Bu nisbəti təmin etmək üçün 1-ci qutuya 42/2=21 yaşıl top əlavə olunmalıdır.
Yaşıl topların sayının qırmızı topların sayına nisbəti 1-ci qutuda 21/42=1/2, 2-ci qutuda 7/14=1/2 olur.

Doğru cavab: 21

A variantı 60 saylı test tapşırığı
B variantı 65 saylı test tapşırığı
C variantı 53 saylı test tapşırığı
D variantı 78 saylı test tapşırığı

Qanunauyğunluğu müəyyən edin və "?" əvəzinə uyğun variantı seçin.

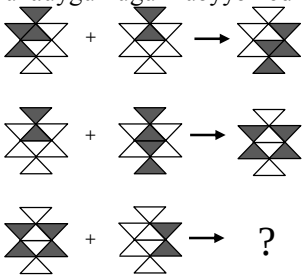

A) B) C)

D) E)

İzah: Eyni sıradakı toplananlardan birini digərinin üzərinə qoyduqda üst-üstə düşən ağ üçbucaqların rəngi ağarır, digərlərinin rəngi qaralır və ya qara olaraq qalır və bu vəziyyət sıranın 3-cü xanasında üçün müşahidə olunur.

Doğru cavab:

A variantı 61 saylı test tapşırığı
B variantı 76 saylı test tapşırığı
C variantı 62 saylı test tapşırığı
D variantı 79 saylı test tapşırığı

"?" əvəzinə hansı ədəd yazılmalıdır?

$a \blacktriangle b=(a-b)(a^2+ab+b^2)$
$3 \blacktriangle d=19$
d = ?
A) 5 B) 2 C) 4 D) 6 E) 8

İzah: $3 \blacktriangle d=(3-d)(9+3d+d^2)=19$
$27+9d+3d^2-9d-3d^2-d^3=19$
$d^3=8$, $d=2$.
Doğru cavab: 2

A variantı 62 saylı test tapşırığı
B variantı 71 saylı test tapşırığı
C variantı 77 saylı test tapşırığı
D variantı 51 saylı test tapşırığı

Hərflərinin sırası pozulmuş beş sözdən dördü arasında məntiqi əlaqə vardır. Fərqli sözü göstərin.

A) z ə r b i l i k B) k ü ü z C) z ə k u
D) y a d m e n o l E) ğ a y u n b ı b o

İzah: Hərflərinin sıralarını bərpa etdikdə alınan sözlərdən biri kuzə, digərləri – üzük, bilərzik, boyunbağı və medalyondur. Kuzə qabdır, digərləri – üzük, bilərzik, boyunbağı, medalyon zərgərlik məmulatlarıdır (bəzək əşyalarıdır).

Doğru cavab: z ə k u

A variantı 63 saylı test tapşırığı
B variantı 63 saylı test tapşırığı
C variantı 49 saylı test tapşırığı
D variantı 59 saylı test tapşırığı

Qanunauyğunluğu müəyyən edin və "?" əvəzinə uyğun variantı seçin.

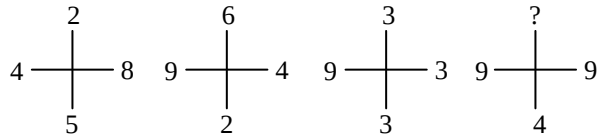

A) 29 B) 3 C) 5 D) 6 E) 28

İzah: $4 \cdot 8=2^5$, $32=32$
$9 \cdot 4=6^2$, $36=36$
$9 \cdot 3=3^3$, $27=27$
$9 \cdot 9=?^4$, $81=?^4$, $?=3$

Doğru cavab: 3

A variantı 64 saylı test tapşırığı
B variantı 60 saylı test tapşırığı
C variantı 66 saylı test tapşırığı
D variantı 67 saylı test tapşırığı

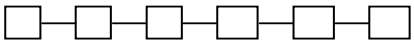

1-dən 6-ya qədər ədədləri bu xanalarda elə yerləşdirmək lazımdır ki, aşağıdakı şərtlər ödənsin (hər xanada bir ədəd olmalıdır):
1) 4, 6 və onların arasındakı ədəd(lər)in cəmi 13-ə bərabər olsun;
2) 2, 3 və onların arasındakı ədəd(lər)in cəmi 14-ə bərabər olsun.
Ədədləri xanaya neçə cür yerləşdirmək olar?
A) 2 B) 4 C) 5 D) 3 E) 6

İzah: Ədədləri xanaya 6 cür yerləşdirmək olar.
125436 634521
254361 163452
354216 612453

Doğru cavab: 6

A variantı 65 saylı test tapşırığı
B variantı 54 saylı test tapşırığı
C variantı 82 saylı test tapşırığı
D variantı 46 saylı test tapşırığı

Akvarium – qalın xətlərlə sərhədlənmiş bloklara bölünüb. Hər bir blokun rənglənəcək xanaları həmin blokdakı suyun səviyyəsini göstərəcək (Xana yarımçıq rənglənə bilməz). Blokun eni boyu hər hansı bir sətir üzrə xanaların ya hamısı su ilə dolmalıdır, ya da hamısı boş olmalıdır. Blokda su ilə dolu sətrin altında boş sətir (sətirlər) ola bilməz. Hər bir sütundan yuxarıda və hər bir sətirdən solda yazılmış ədədlər uyğun sütun və sətirlərdəki su ilə dolu xanaların sayını göstərir.

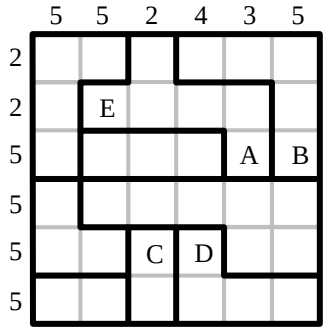

Hərflərin yerləşdiyi xanaların vəziyyəti (boş və dolu) ilə hərflər arasındakı uyğunluğu müəyyənləşdirin:
1. Boş
2. Dolu
a. A
b. B
c. C
d. D
e. E
A) 1 – a, b, c; 2 – d, e B) 1 – a, b, e; 2 – c, d
C) 1 – a, c, e; 2 – b, d D) 1 – b, c, d; 2 – a, e
E) 1 – c, e; 2 – a, b, d

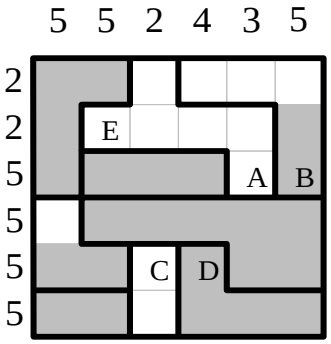

İzah:
Doğru cavab: 1 – a, c, e; 2 – b, d

A variantı 66 saylı test tapşırığı
B variantı 56 saylı test tapşırığı
C variantı 65 saylı test tapşırığı
D variantı 82 saylı test tapşırığı

Qanunauyğunluğu müəyyən edin və "?" əvəzinə uyğun olan variantı seçin.

▲361⇒70 38■⇒61
▲730⇒79 75■⇒18
▲823■⇒87■⇒41
▲632■⇒?

A) 70 B) 66 C) 58 D) 28 E) 44

İzah: $3^2+61=70$; $8^2-3=61$
$7^2+30=79$; $5^2-7=18$
$8^2+23=87$; $7^2-8=41$
$6^2+32=68$; $8^2-6=58$
Doğru cavab:58

A variantı 67 saylı test tapşırığı
B variantı 48 saylı test tapşırığı
C variantı 61 saylı test tapşırığı
D variantı 60 saylı test tapşırığı

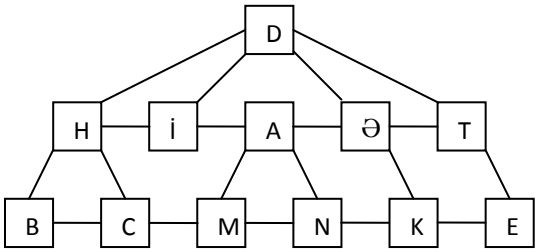

Şəkildə hər biri bağlar vasitəsilə bir neçə kvadrat ilə əlaqələnən 12 kvadratdan ibarət fiqur verilmişdir. Bu fiqur deformasiyaya uğrayaraq aşağıdakı şəklə düşmüşdür (kvadratlar bir-birinə nəzərən yerlərini dəyişmiş, bağlar qırılmamışdır).

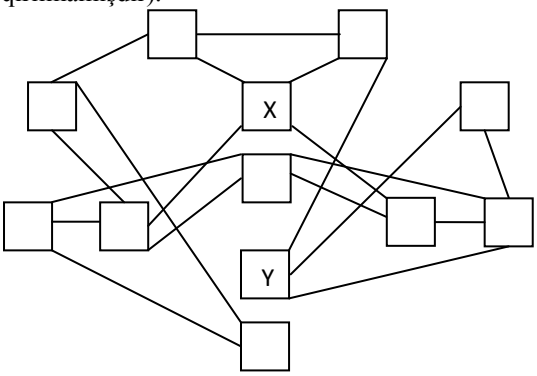

X və *Y* ilə hansı hərflər əvəzlənib?
A) *Ə*, *İ* B) *A*, *T* C) *A*, *C* D) *D*, *K* E) *H*, *N*

İzah: 4 əlaqəli H hərfi ilə qonşu olan 2 əlaqəli hərf B, digər 2 əlaqəli hərf E-dir. B ilə əlaqəli digər hərf C-dir (Y ilə əvəzlənib). C ilə əlaqəli 3 əlaqəli hərf M-dir. M ilə əlaqəli 4 əlaqəli hərf A-dır (X ilə əvəzlənib).

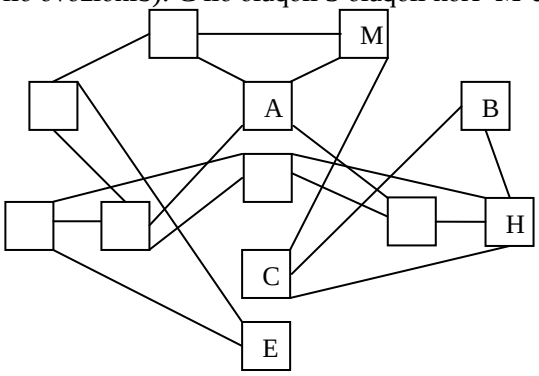

Doğru cavab: A, C

A variantı 68 saylı test tapşırığı
B variantı 49 saylı test tapşırığı
C variantı 63 saylı test tapşırığı
D variantı 68 saylı test tapşırığı

Alimlər müxtəlif heyvanların uzunömürlülüyü ilə bağlı tədqiqat aparmışlar. Onların gəldiyi nəticələrə görə, inək atdan daha az, qartal ayıdan daha çox, tutuquşu qartaldan daha çox, it inəkdən daha az, ayı atdan daha çox yaşayır. Tədqiqata əsasən bu heyvanlardan ən çox (M) və ən az (N) yaşayanını müəyyən edin.

A) M – tutuquşu, N – it B) M – at, N – it
C) M – tutuquşu, N – at D) M – at, N – inək
E) M – ayı, N – inək

İzah: Heyvanların ömür uzunluğu ilə bağlı sırası (çoxdan aza) belədir: Tutuquşu, qartal, ayı, at, inək, it

Doğru cavab: M – tutuquşu, N – it.

A variantı 69 saylı test tapşırığı
B variantı 80 saylı test tapşırığı
C variantı 84 saylı test tapşırığı
D variantı 72 saylı test tapşırığı

Qırmızı və sarı rəngli karandaşlar, eyni rəngli karandaşların bir-birinin yanında saylarının 3-dən artıq olmaması şərti ilə düzülürsə, bu karandaşların birlikdə sayı ən azı neçə olmalıdır ki, mümkün düzülmə variantlarının sayı üçrəqəmli ədədə bərabər olsun?

A) 8 B) 11 C) 7 D) 9 E) 10

İzah: $1_{1bir\ s\ 1bir\ q}$ $2_{1bir\ s\ 1iki\ s\ 1bir\ q\ 1iki\ q}$ $3_{2bir\ s\ 1iki\ s\ 1üç\ s\ 2bir\ q\ 1iki\ q\ 1üç\ q}$ $4_{4bir\ s\ 2iki\ s\ 1üç\ s\ 4bir\ q\ 2iki\ q\ 1üç\ q}$
$5_{7bir\ s\ 4iki\ s\ 2üç\ s\ 7bir\ q\ 4iki\ q\ 2üç\ q}$ $6_{13bir\ s\ 7iki\ s\ 4üç\ s\ 13bir\ q\ 7iki\ q\ 4üç\ q}$ $7_{24bir\ s\ 13iki\ s\ 7üç\ s\ 24bir\ q\ 13iki\ q\ 7üç\ q}$ $8_{44bir\ s\ 24iki\ s\ 13üç\ s\ 44bir\ q\ 24iki\ q\ 13üç\ q}$
8 karandaş üçün mümkün düzülmə variantlarının sayı (44+24+13)x2=162 üçrəqəmli ədəddir.
Doğru cavab: 8

A variantı 70 saylı test tapşırığı
B variantı 51 saylı test tapşırığı
C variantı 81 saylı test tapşırığı
D variantı 57 saylı test tapşırığı

"Sinoptiklərin söylədiyi kimi ötən gecə qar yağdı" cümləsində verilən fikrə əsasən aşağıdakılardan hansı mütləq doğrudur?

A) Qarın yağmasını heç kim gözləmirdi.
B) Sinoptiklər qışın artıq özünü göstərməyə başladığını söyləmişdilər.
C) Səhər açılanda hər yer ağappaq idi.
D) Sinoptiklər həmişə düz proqnoz verirlər.
E) Qarın yağması gözlənilən idi.

İzah: Qarın yağacağını sinoptiklər söyləmişdi.
Doğru cavab: Qarın yağması gözlənilən idi.

A variantı 71 saylı test tapşırığı
B variantı 52 saylı test tapşırığı
C variantı 68 saylı test tapşırığı
D variantı 76 saylı test tapşırığı

Boş xanalara 1, 2, 3, 4 və 5 rəqəmlərini elə yerləşdirin ki, həmin rəqəmlər hər bir sətirdə, hər bir sütunda və tünd xətlərlə hüdudlanmış beşxanalı hər bir blokda yalnız bir dəfə istifadə olunsun. (a+b+1) cəmini tapın.

		3		a
		4		
2	b			3
			1	

A) 10 B) 11 C) 8 D) 9 E) 7

İzah:

4	1	3	2	5
5	2	4	3	1
2	5	1	4	3
1	3	2	5	4
3	4	5	1	2

a+b+1=5+5+1=11.

Doğru cavab: 11

A variantı 72 saylı test tapşırığı
B variantı 57 saylı test tapşırığı
C variantı 60 saylı test tapşırığı
D variantı 69 saylı test tapşırığı

Qanunauyğunluğu müəyyən edin və "?" əvəzinə uyğun olan variantı seçin.

	24	27	26	27	*a*	
11	13	14	12	15	18	
3	8	5	9	3	*b*	6

$a - b = ?$

A) 19 B) 28 C) 23 D) 25 E) 21

İzah:

	24	27	26	27	*a*	
11	13	14	12	15	18	
3	8	5	9	3	*b*	6

11+13=24, 13+14=27, 14+12=26, 15+18=a=33
8+3=11, 5+8=13, 9+5=14, 3+9=12, b+3=15, b=12.
6+b=18, b=12. a-b=33-12=21.

Doğru cavab:21

A variantı 73 saylı test tapşırığı
B variantı 74 saylı test tapşırığı
C variantı 80 saylı test tapşırığı
D variantı 48 saylı test tapşırığı

Qanunauyğunluğu müəyyən edin və "?" əvəzinə uyğun olan variantı seçin.

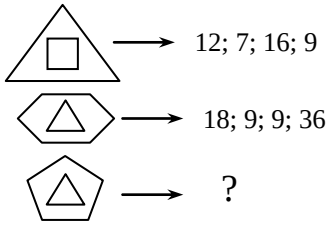

A) 8; 15; 9; 25 B) 25; 9; 15; 36 C) 25; 9; 16; 9
D) 16; 9; 25; 9 E) 15; 8; 9; 25

İzah: Oxdan sağdakı 1-ci ədəd soldakı fiqurların tərəfləri saylarının hasilidir. 4x3=13, 3x6=18, 3x5=15.
Oxdan sağdakı 2-ci ədəd soldakı fiqurların tərəfləri saylarının cəmidir. 4+3=7, 3+6=9, 3+5=8.
Oxdan sağdakı 3-cü ədəd soldakı kiçik fiqurun tərəfləri sayının kvadratıdır. 4^2=16, 3^2=9, 3^2=9.
Oxdan sağdakı 4-cü ədəd soldakı böyük fiqurun tərəfləri sayının kvadratıdır. 3^2=9, 6^2=36, 5^2=25.

Doğru cavab: 15; 8; 9; 25

A variantı 74 saylı test tapşırığı
B variantı 68 saylı test tapşırığı
C variantı 72 saylı test tapşırığı
D variantı 71 saylı test tapşırığı

Qanunauyğunluğu müəyyən edin və "?" işarəsinin yerinə uyğun variantı seçin.

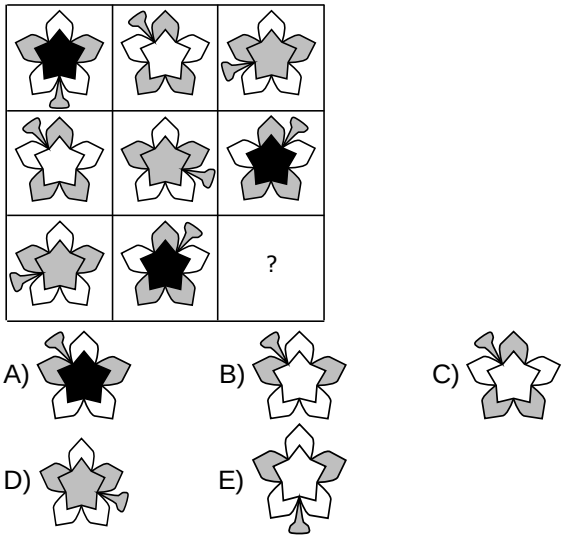

İzah: Hər bir sətir və hər bir sütunda beşguşəli ulduzlardan biri ağ, ikincisi qara, üçüncüsü isə boz rənglənib, ləçəklərin rənglənməsi 2-3-2-3-2-3 ləçəyin rənglənməsi kimi növbələnir. Düyməcik isə sətir üzrə 1-ci addımda saat əqrəbinin hərəkəti istiqamətdə 2 ləçəyi, 2-ci addımda 4 ləçəyi adlayır.

Doğru cavab:

A variantı 75 saylı test tapşırığı
B variantı 53 saylı test tapşırığı
C variantı 47 saylı test tapşırığı
D variantı 1 saylı test tapşırığı

Qanunauyğunluğu müəyyən edin və "?" əvəzinə uyğun olan variantı seçin.

316 (106) 528
437 (102) 641
541 (?) 783
284 (109) 502

A) 121 B) 97 C) 144 D) 212 E) 200

İzah: (528-316):2=106
(641-437):2=102
(783-541):2=121
(502-284):2=109

Doğru cavab: 121

A variantı 76 saylı test tapşırığı
B variantı 46 saylı test tapşırığı
C variantı 79 saylı test tapşırığı
D variantı 63 saylı test tapşırığı

Anar, Kamal, Rasim, Samir və Elnur bir avtomobildə gedirlər. Onlar müxtəlif peşələrin sahibləridir: müəllim, karateçi, rəqqas, proqramçı və basketbolçu. Sükan arxasında müəllim, onun yanında isə Kamal oturub. Samir arxada Rasim ilə basketbolçunun arasında oturub. Karateçi olan Samirlə qonşuluqda yaşayır. Elnur basketbolçunu uşaqlıqdan tanıyır. Samir və Kamal rəqs edə bilmirlər.

Karateçi kimdir?

A) Rasim B) Samir C) Kamal
D) Anar E) Elnur

İzah:

Müəllim Elnur		Karateçi Kamal
Basketbolçu Anar	Proqramçı Samir	Rəqqas Rasim

Müəllim Elnur		Karateşi Kamal
Rəqqas Rasim	Proqramçı Samir	Basketbolçu Anar

Doğru cavab: Kamal

A variantı 77 saylı test tapşırığı
B variantı 84 saylı test tapşırığı
C variantı 46 saylı test tapşırığı
D variantı 50 saylı test tapşırığı

Rasim yolun yarısını və 1 kilometr getdikdən sonra ona yolun $\frac{1}{3}$ hissəsini və daha 1 kilometr getmək qaldı. Yolun yarısı yolun $\frac{1}{3}$ hissəsindən neçə kilometr çoxdur?

A) 2,5 B) 3 C) 1 D) 1,5 E) 2

İzah: Yolun uzunluğunu L ilə işarə etsək, tapşırığın şərtinə görə
L = L/2+1+L/3+1 bərabərliyini alarıq.
L=5L/6+2, L/6=2, L=12 km.
Yolun yarısı (12/2=6) yolun 1/3-dən (12/3=4) 2 km çoxdur.
Doğru cavab: 2

A variantı 78 saylı test tapşırığı
B variantı 47 saylı test tapşırığı
C variantı 75 saylı test tapşırığı
D variantı 77 saylı test tapşırığı

Hərf sırası pozulmuş beş sözdən dördü müəyyən əlamətə görə oxşardır. Hərflərin sırasını düzəldərək fərqli sözü tapın.

A) p r e m a t r m e B) p s a m k o
C) p e s i m d o r t D) o m e r a b t r
E) r e s t e n n

İzah: Hərflərin sırasını bərpa etdikdə sentner, barometr, spidometr, kompas, ampermetr alınır.
Digərlərindən fərqli olaraq sentner cihaz deyil.
Doğru cavab: r e s t e n n.

A variantı 79 saylı test tapşırığı
B variantı 75 saylı test tapşırığı
C variantı 59 saylı test tapşırığı
D variantı 54 saylı test tapşırığı

Cavab variantlarındakı 5 sözdən 4-ü arasında məntiqi əlaqə var. Bu məntiqi əlaqəyə tabe ***olmayan*** sözü müəyyən edin.

A) bitkoin B) dollar C) lari D) rial E) təngə

İzah: Bitkoin kriptovalyutadır, digərləri isə adi valyutadır.
Doğru cavab: bitkoin

A variantı 80 saylı test tapşırığı
B variantı 78 saylı test tapşırığı
C variantı 67 saylı test tapşırığı
D variantı 56 saylı test tapşırığı

"?" əvəzinə hansı ədəd yazılmalıdır?
E, M, S fərqli rəqəmlərdir.

```
 MS | S
 S  |--
----| 1S
 ES
 ES
----
 0
```

min(S)+max(S)=?

A) 9 B) 10 C) 11 D) 13 E) 12

İzah: SxS=ES eyniliyinə əsasən S rəqəmi {0, 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9} çoxluğuna aid deyil, yəni 5 və ya 6-dır.
min(S)+max(S)=5+6=11.
Doğru cavab: 11

A variantı 81 saylı test tapşırığı
B variantı 62 saylı test tapşırığı
C variantı 51 saylı test tapşırığı
D variantı 58 saylı test tapşırığı

Sıradakı 12 fiqurdan hansıları qanunauyğunluğu pozur?

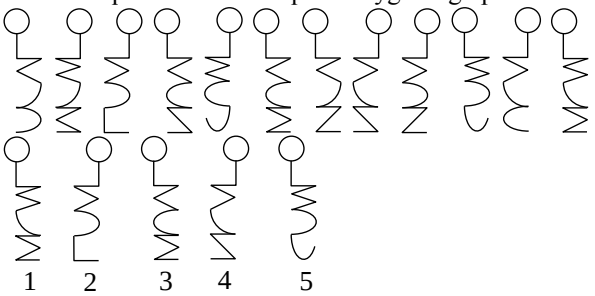

A) 4, 5 B) 2, 3 C) 1, 4 D) 1, 3 E) 2, 5

İzah: 12 fiqurdan ibarət sırada 2 və 3 nömrəli şəkillərə oxşayanlardan başqa digərlərinə simmetrik olanlar vardır.
Doğru cavab: 2, 3

A variantı 82 saylı test tapşırığı
B variantı 69 saylı test tapşırığı
C variantı 54 saylı test tapşırığı
D variantı 80 saylı test tapşırığı

“ ? “ əvəzinə uyğun olan variantı tapın.

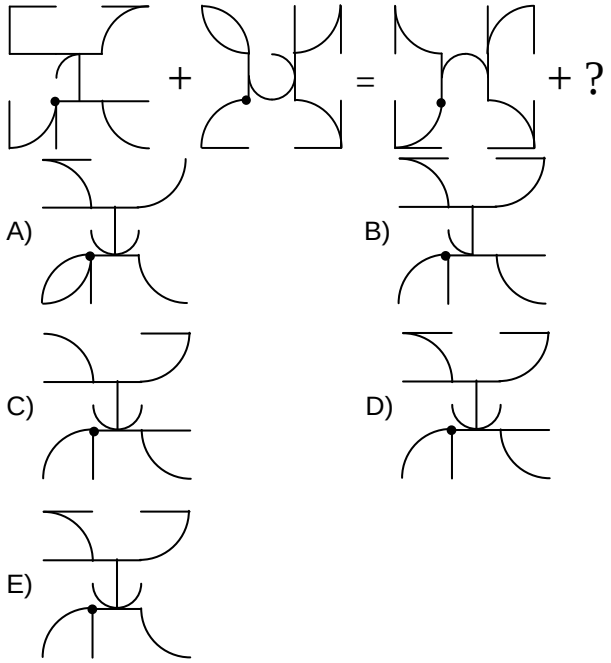

İzah:

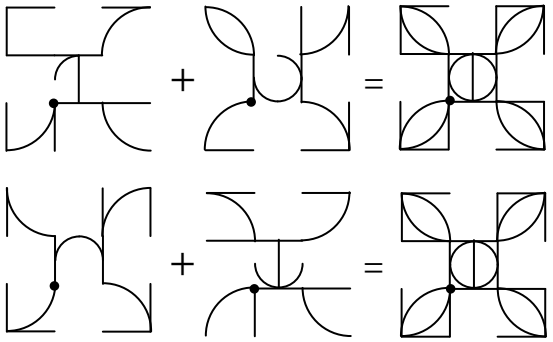

Doğru cavab:

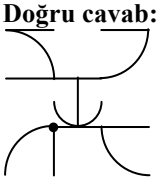

A variantı 83 saylı test tapşırığı
B variantı 64 saylı test tapşırığı
C variantı 74 saylı test tapşırığı
D variantı 55 saylı test tapşırığı

Verilən açılışa uyğun ***olmayan*** kubları seçin.

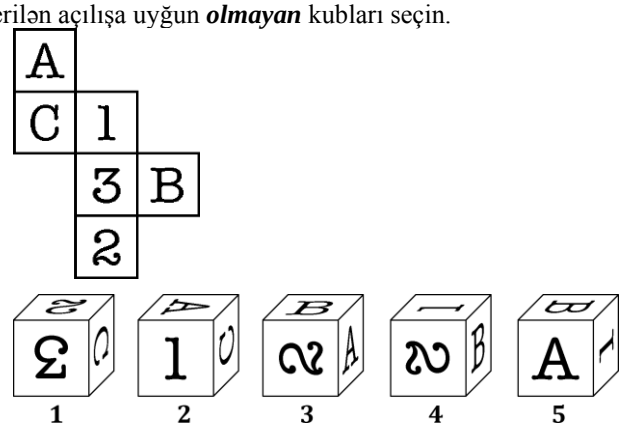

1 2 3 4 5

A) 1, 4 B) 2, 5 C) 2, 4 D) 3, 4 E) 3, 5

İzah: Kubun açılışından məlum olur ki, C hərfinin yuxarısında A , B hərfinin solunda isə 3 ədədi yerləşir. 2-ci və 4-cü şəkillərdə bu vəziyyət müşahidə olunmur.
Doğru cavab: 2, 4

A variantı 84 saylı test tapşırığı
B variantı 72 saylı test tapşırığı
C variantı 56 saylı test tapşırığı
D variantı 70 saylı test tapşırığı

Eyni rəqəmlərin eyni, fərqli rəqəmlərin isə fərqli hərfləri şifrlədiyini bilərək, DAKAR sözünə uyğun şifri tapın.

$$\left\{\begin{matrix}856\\896\\717\\396\\827\end{matrix}\right\} \Leftrightarrow \left\{\begin{matrix}TUT\\AND\\AKT\\ORD\\ARD\end{matrix}\right\} \Rightarrow \text{DAKAR} \Leftrightarrow ?$$

A) 68589 B) 68285 C) 68289
D) 68281 E) 68189

İzah: D-6, A-8, K-2, T-7, U-1, N-5, O-3, R-9
DAKAR-68269
Doğru cavab: 68269

85 – 87 saylı tapşırıqları
aşağıdakı mətnə əsasən yerinə yetirin.

7 ölkəni (Azərbaycan, Gürcüstan, Fransa, İtaliya, Almaniya, Rusiya, Türkiyə) təmsil edən 1986, 1989, 1991, 1996, 1998 və 2000-ci il təvəllüdlü, 65, 70, 75, 80, 85 və 90 kq çəkiyə malik 8 idmançı (A, B, C, D, E, F, G, H) haqqında aşağıdakılar məlumdur:

- 65 kq çəkisi olan idmançılar A və B-dir;
- ən gənc idmançı – İtaliyanı təmsil edən D və ondan 9 yaş böyük olan Almaniya təmsilçisi E 75 kq çəkiyə malikdirlər;
- Azərbaycan təmsilçisi A 1991-ci ildə anadan olub;
- Rusiya təmsilçiləri F və G-nin doğulduqları ili göstərən ədədlər eyni rəqəmlərdən təşkil olunub;
- 70 kq çəkiyə malik Fransa təmsilçisi C 1989-cu ildə anadan olub;
- ən ağır çəkili idmançı Türkiyə təmsilçisi H-dır.

A variantı 85 saylı test tapşırığı
B variantı 85 saylı test tapşırığı
C variantı 85 saylı test tapşırığı
D variantı 85 saylı test tapşırığı

Aşağıdakılardan hansı mütləq doğrudur?

A) Gürcüstan təmsilçisi Rusiya təmsilçilərindən ağır çəkilidir.
B) 1996-cı il təvəllüdlü idmançı C-dən ağır çəkilidir.
C) F-in çəkisi G-dən azdır.
D) B H-dən 10 yaş böyükdür.
E) Fransa təmsilçisi Almaniya təmsilçisindən yaşca böyükdür.

İzah:

Təvəllüd	Ölkə	Ad	Çəki
1991	Azərbaycan	A	65
1986 1996	Gürcüstan	B	65
1989	Fransa	C	70
2000	İtaliya	D	75
1991	Almaniya	E	75
1989 1998	Rusiya	FG	80
1989 1998	Rusiya	GF	85
1986 1996	Türkiyə	H	90

Doğru cavab: Fransa təmsilçisi Almaniya təmsilçisindən yaşca böyükdür.

A variantı 86 saylı test tapşırığı
B variantı 86 saylı test tapşırığı
C variantı 87 saylı test tapşırığı
D variantı 87 saylı test tapşırığı

Hansı idmançılar yaşıddırlar?

A) B və C B) B və E C) E və H
D) C və H E) A və E

İzah:

Təvəllüd	Ölkə	Ad	Çəki
1991	Azərbaycan	A	65
1986 1996	Gürcüstan	B	65
1989	Fransa	C	70
2000	İtaliya	D	75
1991	Almaniya	E	75
1989 1998	Rusiya	FG	80
1989 1998	Rusiya	GF	85
1986 1996	Türkiyə	H	90

Doğru cavab: A və E

A variantı 87 saylı test tapşırığı
B variantı 87 saylı test tapşırığı
C variantı 86 saylı test tapşırığı
D variantı 86 saylı test tapşırığı

Aşağıdakılardan hansı(ları)nı müəyyən etmək mümkündür?

I. B-nin təmsil etdiyi ölkəni;
II. H-ın yaşını;
III. G-nin çəkisini.

A) yalnız III B) yalnız I C) I və II
D) I və III E) II və III

İzah:

Təvəllüd	Ölkə	Ad	Çəki
1991	Azərbaycan	A	65
1986 1996	Gürcüstan	B	65
1989	Fransa	C	70
2000	İtaliya	D	75
1991	Almaniya	E	75
1989 1998	Rusiya	FG	80
1989 1998	Rusiya	GF	85
1986 1996	Türkiyə	H	90

Doğru cavab: yalnız I

88 – 90 saylı tapşırıqları
verilənlərə əsasən yerinə yetirin.

Doqquz fərqli fiqurun hərəsinin çəkisi 1-dən 9-a qədər olan natural ədədlərdən birinə (hərəsi fərqli bir ədədə) uyğundur.
Qeyd: fiqurlardan biri tərəzilərdə yoxdur.

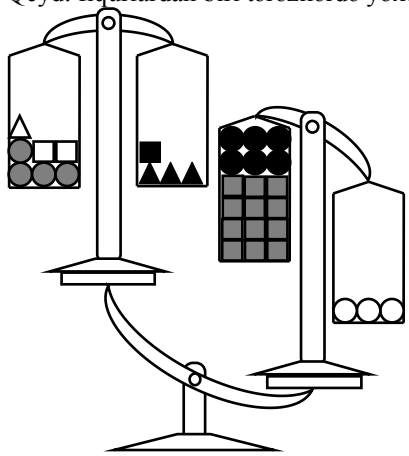

A variantı 88 saylı test tapşırığı
B variantı 89 saylı test tapşırığı
C variantı 88 saylı test tapşırığı
D variantı 89 saylı test tapşırığı

Hansı ədədi ifadə edən fiqur tərəzilərdə yoxdur?
A) 7 B) 6 C) 4 D) 5 E) 8

İzah: 3 7 1 8 4 6 9 5 2

(12+8+5)+(3x6+7)=50 15x0+12x1+6x2+ 27=51 24< 27 50< 51
Doğru cavab: 8

A variantı 89 saylı test tapşırığı
B variantı 90 saylı test tapşırığı
C variantı 90 saylı test tapşırığı
D variantı 88 saylı test tapşırığı

Hansı halda şəkildəki tərəzilərin vəziyyəti dəyişməyəcək?
A) ● fiqurlarından ikisini bir □ fiquru ilə əvəz etdikdə
B) ○ fiqurlarından birini ▲ fiquru ilə, ■ fiqurlarından birini ● fiquru ilə əvəz etdikdə
C) ○ fiqurlarından birini ▲ fiquru ilə, ● fiqurlarından birini ◎ fiquru ilə əvəz etdikdə
D) ○ fiqurlarından birini ■ fiquru ilə, ● fiqurlarından birini ■ fiquru ilə əvəz etdikdə
E) ● fiqurlarından üçünü bir △ fiquru ilə əvəz etdikdə

İzah: 3 7 1 8 4 6 9 5 2

(12+8+5)+(3x6+7)=50 15x0+12x1+6x2+ 27=51 24< 27 50< 51

Doğru cavab: ● fiqurlarından ikisini bir □ fiquru ilə əvəz etdikdə

A variantı 90 saylı test tapşırığı
B variantı 88 saylı test tapşırığı
C variantı 89 saylı test tapşırığı
D variantı 90 saylı test tapşırığı

○ fiquru hansı ədədi ifadə edir?

A) 9 B) 7 C) 6 D) 8 E) 5

İzah: 3 7 1 8 4 6 9 5 2

(12+8+5)+(3x6+7)=50 15x0+12x1+6x2+ 27=51 24< 27 50< 51

Doğru cavab: 9

A variantı 91 saylı test tapşırığı
B variantı 93 saylı test tapşırığı
C variantı 91 saylı test tapşırığı
D variantı 93 saylı test tapşırığı

"?" əvəzinə hansı ədəd yazılmalıdır?

A, B, C, E, F – bir-birindən və sıfırdan fərqli rəqəmlərdir.

$$\begin{array}{r|l} _\,A6262 & EF \\ \underline{6C} & \underline{} \\ _\,C2 & 22FE \\ \underline{6C} & \\ _\,BF6 & \\ \underline{BE6} & \\ _\,B02 & \\ \underline{B02} & \\ 0 & \end{array}$$

$A+B+C+E+F=?$

$$\begin{array}{r|l} _\,76262 & 34 \\ \underline{68} & \underline{} \\ _\,82 & 2243 \\ \underline{68} & \\ _\,146 & \\ \underline{146} & \\ _\,102 & \\ \underline{102} & \\ 0 & \end{array}$$

İzah:

A=7; B=1; C=8; E=3; F=4

Doğru cavab: 23

A variantı 92 saylı test tapşırığı
B variantı 92 saylı test tapşırığı
C variantı 92 saylı test tapşırığı
D variantı 92 saylı test tapşırığı

Yaxın mənalı sözlərin hamısını seçin.

1. nikbin
2. ayrılıq
3. nisgil
4. hicran
5. fəraq

İzah: Nikbin — həyatdan razı, şən
Ayrılıq — hicran, fəraq
Nisgil — ürəkdə çəkilən qüssə, dərd
Hicran — ayrılıq, fəraq
Fəraq — ayrılıq, hicran.

Doğru cavab: ayrılıq, hicran, fəraq

A variantı 93 saylı test tapşırığı
B variantı 91 saylı test tapşırığı
C variantı 93 saylı test tapşırığı
D variantı 91 saylı test tapşırığı

Kakuroda ağ rəngli xanaların əmələ gətirdiyi hər bir sətir və sütunda yazılacaq ədədlərin cəmi uyğun olaraq sətir və sütundan əvvəl yerləşən rəngli üçbucaqlardakı ədədlərə bərabərdir. Yazılacaq ədədlər birrəqəmli olmalı, sətir və ya sütun üzrə təkrarlanmamalı və onların arasında "0" olmamalıdır.
Hərflərin yerləşdiyi xanalara yazılacaq ədədləri taparaq "?" işarəsinin yerinə uyğun ədədi müəyyən edin.

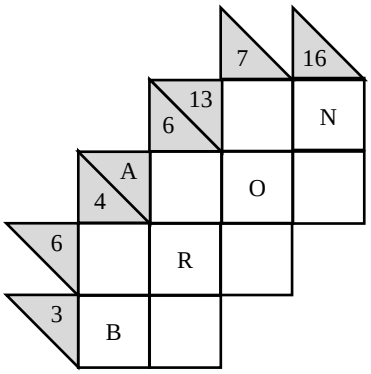

B+O+R+A+N=?

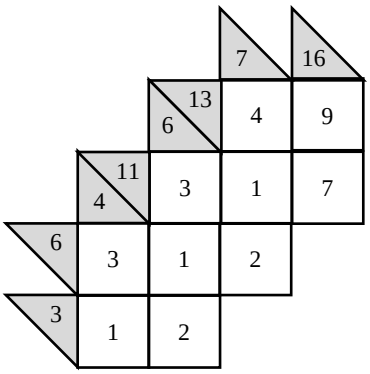

İzah:
A=(4+6+7+16)-(3+6+13)=33-22=11.
B=1, R=1, O=1, N=9.
?= B+O+R+A+N)=1+1+1+11+9)=23.
Doğru cavab: 23

A variantı 94 saylı test tapşırığı
B variantı 94 saylı test tapşırığı
C variantı 94 saylı test tapşırığı
D variantı 94 saylı test tapşırığı

Kompüter mağazasında gün ərzində fərqli modellərdən (“Acer”, “HP”, “Dell”, “Toshiba”) olan, 2, 4, 8, 16 GB operativ yaddaşa malik 4 kompüter satıldı. Sənan, Babək, Aydın və Aytənin aldığı bu kompüterlərin mağazada qiymətləri 400, 560, 600 və 680 manat idi. Məlumdur ki:

- ən baha qiymətə satılan kompüterin – Aydının aldığı “Dell”in operativ yaddaşı 8 GB deyil;
- modelinin adı ilə alıcısının adı eyni hərflə başlayan kompüterin operativ yaddaşı ən az olmasa da, “Dell”in və 600 manata Sənanın aldığı kompüterin operativ yaddaşından azdır;
- Babəkin aldığı “HP”nin qiyməti gün ərzində satılan kompüterlərin orta qiymətinə bərabərdir.

“Acer”, “HP”, “Dell”, “Toshiba” kompüterlərinin kodlarını onların qiymətlərinin artması ardıcıllığı ilə sıralayın.

Kompüterlər	**Kodlar**
“Acer”	1
“HP”	2
“Dell”	3
“Toshiba”	4

İzah:

Kompüter	Yaddaş	**Alıcı**	**Qiymət**
“Acer”	4	Aytən	400
“HP”	2	Babək	560
“Dell”	16	Aydın	680
“Toshiba”	8	Sənan	600

Doğru cavab: 1, 2, 4, 3

A variantı 95 saylı test tapşırığı
B variantı 95 saylı test tapşırığı
C variantı 95 saylı test tapşırığı
D variantı 95 saylı test tapşırığı

Doqquz fərqli fiqurun hərəsinin çəkisi 1-dən 9-a qədər olan natural ədədlərdən birinə (hərəsi fərqli bir ədədə) uyğundur. Tərəzilərin vəziyyətlərini nəzərə alaraq fiqurların ifadə etdiyi ədədləri müəyyən edin və uyğunluq qurun. Qeyd: fiqurlardan biri tərəzilərdə yoxdur.

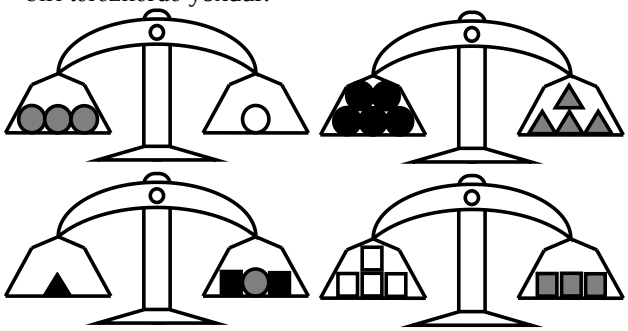

1. 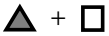
2. 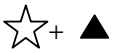
3.

a. 4
b. 7
c. 8
d. 9
e. 11

İzah:

Doğru cavab: 1 – e; 2 – c; 3 – b